A-000464

సంపుటము- VII
నెం. 6

26 జూలై, 1997
శనివారము
(శక. సం.1919
శ్రావణం - 4)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

		పేజి.నెం.
1.	సభా కార్యక్రమము; వాయిదా తీర్మానముల అనుమతి గురించి.	: 463
2.	ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు	: 466
3.	జీరో అవర్	: 493
4.	సభా సమక్షంలో ఉంచిన పత్రములు	: 520
5.	అర్జీల సమర్పణ	: 520
6.	లఘుచర్చ: ఋతుపవనాల అలస్యం కారణంగా ఏర్పడిన ప్రతికూల వాతావరణ పరిస్థితులు, వర్షాభావ పరిస్థితి, రైతుల సమస్యలపై.	: 524

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రణాలయ కమీషనరుగారిచే శాసనసభ ముద్రణాలయము, హైదరాబాదునందు ముద్రించబడినది.

1998

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు
ఉప సభాపతి	:	శ్రీ ఎన్. మహమ్మద్ ఫరూక్
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీమతి వై. సీతాదేవి
		శ్రీ జి. అప్పల సూర్యనారాయణ
		శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి
		శ్రీ కర్రా సుబ్బారెడ్డి
		శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్
		శ్రీ డి. రాజగోపాల్
ప్రత్యేక కార్యదర్శి	:	శ్రీ సి. వెంకటేశన్
సంయుక్త కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎస్.డి. కమలాకర్
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ టి.వి. శర్మ
		శ్రీ ఎమ్.హెచ్. కేశవరావు
		శ్రీ కె. తుల్జానందసింగ్
		శ్రీ అహమద్ అతావుల్లా
		శ్రీమతి టి. అంజనీబాయి
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ టి.వి. సత్యనారాయణ
		శ్రీ కె.వి. డేవిడ్ జ్ఞానకన్
		శ్రీ ఖాజామొయినుద్దీన్
		శ్రీ ఆర్. భాస్కరన్
		శ్రీ లైకూర్ రెహమాన్ అన్సా(
		శ్రీ ఆర్. అంజయ్య
		శ్రీ సయ్యద్ అహమద్
		శ్రీ ఎస్.వి. రామిరెడ్డి
		శ్రీమతి వి. జయకుమారి
		శ్రీమతి ఇందిరాగాంధి
		శ్రీ పి. కాశిరాజు
చీఫ్ రిపోర్టర్		శ్రీ వి. లక్ష్మీనారాయణ

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(పదకొండవ సమావేశము ఆరవ రోజు)

శనివారము, 26 జూలై, 1997

సభ ఉదయం 9.00 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్షస్థానములో వున్నారు)

సభాకార్యక్రమం

వాయిదా తీర్మానముల అనుమతి గురించి

Mr. Speaker:- I have received three Adjournment Motions.

First Adjournment Motion was given by Sri Ch. Vittal Reddy, Sri G. Demudu, Sri Ch.Rajeswararao, Sri D.China Mallaiah, Sri K.Subba Raju, Sri Vanka Satyanarayana, Sri M.B.Chowhan, Sri V. Narayana Rao, Sri V.Abbaiah and Sri B. Pullaiah, with regard to "Demolition of 403 Houses of Dalits out of 812 houses in slum areas in the name of development of the city for non-payment of penalities" has been Disallowed.

The Second Adjournment Motion was given by Smt.N.Lakshmi Parvathi, Sri G.Muddukrishnama Naidu, Sri H.Appaya Dora and Sri S. Madhusudhana Chary, with regard to Attack on Sri G.Muddukrishnama Naidu, MLA, Putturu, on 9-7-1997, by TDP people and leaders during No-Confidence Motion on Mandals Praja Parishad President, has been Disallowed.

The Third Adjournment Motion was given by Sri P. Janardhana Reddy. Sri M. Kodanda Reddy, Sri D.L.Ravindra Reddy, Sri Gade Venkata Reddy. Sri D. Nagender, Sri Kanna Lakshmi-narayana, Sri M. Sashidhar Reddy. Sri J.C.Diwakar Reddy, Sri K. Bapi Raju, Sri K.R. Suresh Reddy, Sri E. Pratapa Reddy, Sri S. Sambaiah, Sri N.Varadarajulu Reddy, Sri M.Narayana Reddy, Sri R.Venkata Reddy, Sri M.Sikhamani, Sri D.S. Redya Naik, Sri R. Damodar Reddy and Sri T.Jeevan Reddy, with regard to "Non-Disclosure of power purchase Agreements to the Public between Private parties and APSEB and Government for discriminating in fixing of rates between different parties, contrary to the assurance, causing loss of crores of rupees to APSEB" has been Disallowed.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి (ఖైరతాబాద్):- సర్, సర్....

Mr. Speaker:- If you want to say anything, please come in a different form. I will definitely allow discussion on the subject.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి పాతపట్నం:- అధ్యక్షా,. మేము ఇచ్చింది ఉంది. చాలా 304 అంశాలు వచ్చాయి. మాది ఒక్కటి కూడా చర్చకు రాలేదు. ఇది సీరియస్ మేటర్..

Mr.Speaker:- I have received your 304. I will post the same on Monday.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి:- ఈ విధంగా అయితే మాకు రక్షణ ఎక్కడ? సీరియస్‌గా తీసుకోవాలి. శాసన సభ్యుల మీద హత్యా ప్రయత్నం. జరిగింది. కారణమైన వారు ఇంత వరకూ అరెస్టు అవలేదు. ముద్దుకృష్ణమ నాయుడుగారి మీద హత్యాప్రయత్నం చేశారు. ఇది సీరియస్ ఇష్యూ కాదా? ఈ ప్రభుత్వంలో మాకు రక్షణ లేదు. ప్రజాస్వామ్య విలువలను ఖూనీ చేస్తుంటే, న్యాయం చెయ్యమంటే చెయ్యరా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆ సబ్జెక్టు ఆల్రెడీ ఉంది. డిస్కస్ చెయ్యవచ్చు. కాంగ్రెస్ వారికి మరొక 304 అంశం వస్తుంది. నోటీస్ ఇవ్వండి. అడ్మిట్ చేస్తాను.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా....

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- I cannot deviate from the Agenda. I can allow you in the Zero Hour. You can raise the same at that time. Reca•but not the entire House, pertaining to an individual Member.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి:- జీరోఅవర్‌లో చర్చకు ఇస్తామంటే కూర్చుంటాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- క్వశ్చన్ అవర్ తరువాత మీరు రెయిజ్ చెయ్యవచ్చు

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ...

Mr.Speaker:- No, it is not possible to take it now, please resume your seat.

(ఇంటరప్షన్స్)

I have received only two 304s from you. One is with regard to Rastha Roko at Tirupathi and the other is with regard to attack on Sri G. Muddukrishnama Naidu, MLA. I posted the first one on Monday. NTR TDP would get only one 304 as per the rules. You can choose any one of the above issues to be taken up for discussion.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి:- ఈ సెషన్‌లో 304 క్రింద వచ్చే అవకాశం లేదు. ఎన్నో విషయాలు పెండింగ్‌లో ఉండిపోతున్నాయి.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- పవర్ ప్రాజెక్టుల గురించి ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- వేరే నోటీసు ఇవ్వండి. ఆల్రెడీ చెప్పాను. ఆల్రెడీ ఒకటి పోస్ట్ చేశాము. ఇంకొకటి వస్తుంది ఇవ్వండి దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి:- మాకు ఈ రోజు ఇవ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మండే వస్తుంది. కూర్చోండి. క్వశ్చన్ అవర్ తీసుకుందాము.

శ్రీ పి. నాగేశ్వర రావు (ఖమ్మం):- మంత్రిగారు స్టేట్‌మెంట్ ఇస్తామన్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- క్వశ్చన్ అవర్ తరువాత నోటీస్ ఇస్తే వెంటనే వారిని పిలుస్తాను.

ప్రశ్నలు – వాగ్రూప సమాధానములు

క్లయిముల పరిష్కారానికై రెవిన్యూ, ఇతర శాఖలచే సంయుక్తంగా భూమి సర్వే

41–

*4669– సర్వశ్రీ పి. రామయ్య (నిడుమోలు), బి. వెంకటేశ్వరరావు (మధిర), సిహెచ్. రాజిరెడ్డి (జనగాం), ఎస్. రామమోహనరావు (మంగళగిరి), డాక్టర్ ఎం. ఎ. గఫూర్, (కర్నూలు) టి. చెంచయ్య (సంతనూతలపాడు), ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్రేకల్) కె. రాములు (ఇబ్రహీంపట్నం) ఆర్. చంద్రశేఖర్‌రెడ్డి (వనపర్తి), జి. విజయరామారావు (గజ్వేల్), సిహెచ్. రామచంద్రారెడ్డి (వాయుల్పాడు), సి. కృష్ణయాదవ్ (హిమాయత్‌నగర్) ఎస్. వెంకటేశ్వరరావు (ఎల్లవరం), శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి (ఎచ్చెర్ల):- రెవిన్యూ శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ఒకే భూమి కోసం వివిధ శాఖల మధ్యనున్న క్లయిములు, కౌంటర్ క్లయిములను పరిష్కరించుటకై రెవిన్యూ మరియు అటవీ, దేవాదాయ శాఖలు వంటి సంబంధిత శాఖలచే ఏదైనా సంయుక్త భూసర్వేకు ప్రభుత్వం ఆదేశించిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, అందుకు సంబంధించిన వివరములెవ్వి;

(ఇ) సంయుక్త భూసర్వే ఎప్పటికి పూర్తికాగలదు?

రెవిన్యూ శాఖమంత్రి (శ్రీ. టి. దేవేందర్‌గౌడ్):- (అ) లేదండి.

(ఆ) (ఇ) అయితే, నష్టపరిహారంగా అడవులను పెంచడంకోసం రెవిన్యూ, అటవీశాఖ అధికారులు లభ్యంగావున్న భూముల ఉమ్మడి తనిఖీలను నిర్వహించడానికి ఆదేశాలను జారీచేయడం జరిగింది.

శ్రీ పి. రామయ్య:- అధ్యక్షా, రెవెన్యూ శాఖ, అటవీ శాఖ, దేవాదాయ శాఖలకు సంబంధించిన భూముల వివాదంపై ఎక్కడికక్కడ చట్టాలు ఉన్నాయి. ఈ వివాదాలను పరిష్కరించడానికి గాను - కేరళలో ఈ రకంగా ఉంటే కేరళ ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుమతితో పరిష్కారం చేసుకుంది. అదేవిధంగా మనంకూడా పరిష్కారం చేసుకోడానికి ఉమ్మడి సర్వే నిర్వహిస్తామని రెవెన్యూ మంత్రిగారు గత జనవరిలో జాయింట్ కలెక్టర్ల సమావేశం జరిగిన తరువాత ప్రకటించారు. పత్రికలలో చూశాను. వాస్తవం అవునా, కాదా? అయితే అందుకు సంబంధించి ఎటువంటి చర్యలు తీసుకున్నారు? అటవీ పరిరక్షణ చట్టం 1980లో వచ్చిన తరువాత అంతకు ముందు అక్కడ చెట్లు, పుట్టా కూడా లేకుండా ఉంటే అక్కడ అటవీ భూమిని సాగుచేసుకున్నారు. ఆ రకంగా సాగు చేసుకున్న పేద సాగు రైతులకు పట్టాలు ఇస్తామని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. ఆ విధంగా ఇచ్చినప్పుడు ఇతరమైన సమస్యలు ఉన్నాయి. గవర్నమెంట్‌పరంగా పరిష్కరించాలి. ఎంత వరకూ చేశారు? మన రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వ బంజరు భూములు ఎన్ని ఎకరాలలో ఉన్నాయి. అందులో పేద సాగుదారులకు ఎంతమందికి పట్టాలు ఇచ్చారు? ఎంత భూమి ఇచ్చారు? పట్టా కాగితాలు ఉండి, భూమి స్వాధీనం చెయ్యకుండా ఉన్నది ఎంత ఉంది? అటువంటివి మీ దృష్టికి వస్తే సాగు చెయ్యడానికి చర్య తీసుకుంటారా? ప్రభుత్వ భూములను కూడా
9·10 ఉ. అర్హులు కానివారు; స్వార్థపరులు, ధనవంతులు, భూస్వాములు ఆక్రమించుకుని ఉన్నారు. అటువంటి భూములను ఈ స్వార్థపరుల, భూస్వాముల నుంచి తీసి వేసి పేదలకు ఇచ్చే చర్యలు తీసుకంటుందా?

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- రామయ్య గారు మాట్లాడుతూ కేరళ గవర్నమెంటు చేసినట్లుగా మీరేమయినా ఇక్కడ కూడా ప్రపోజల్ పెడుతున్నారా అని అడిగారు. రెవిన్యూ మినిస్టర్ల కాన్ఫరెన్సు ఢిల్లీలో జరిగినప్పుడు అక్కడ ఈ విషయం ప్రస్తావనకు వచ్చింది. ఇంచుమించు అన్ని రాష్ట్రాలలో ఈ సమస్య ప్రధానంగా ఉంది. పర్టిక్యులర్‌గా ఒరిస్సా, కెరళ, మేము ఈ విషయం ప్రస్తావనకు అక్కడ తీసుకు వచ్చాము. 1980 కి బిఫోర్ చాలామంది పేద వారు ఫారెస్టులాండ్స్‌లో ఉన్నారు. వారి పరిస్థితి ఏమిటి? దీని పైన స్పష్టంగా ఉండాలని కూడా అక్కడ వారు చెప్పడం జరిగింది. అయితే ఫారెస్ట్ ల్యాండ్స్ మనం ఎవరమ్మూ కూడా అస్సైన్ చేయడానికి వీలు లేదు, 1980 కి బిఫోర్ ఏదయినా ల్యాండ్స్ ఉంటే ప్రభుత్వం ఐడెంటిఫై చేసి ఉంటే ఆల్‌రెడీ ఆ పర్టిక్యులర్ పీపుల్, పర్టిక్యులర్ సర్వే నెంబరు ఐడెంటిఫై చేసినట్లు ఉంటే ప్రభుత్వం దాని కంటే ముందు పట్టాలు ఇచ్చి ఉంటే మాత్రం దానికి అభ్యంతరం లేదని చెప్పారు. అలాంటి కేసెస్ ఎన్ని ఉన్నాయని చెప్పివారు సర్వే చేయమని చెప్పడం జరిగింది. దాని ప్రకారంగా ఇప్పుడు మేము కూడా ఒక మీటింగ్ ఏర్పాటు చేసుకుని మొత్తం ఈ రాష్ట్రంలో ఈ విధమైన కేసులు ఎన్ని ఉన్నాయో సర్వే చేయాలని నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. అదే విషయం పత్రికల వారికి చెప్పాము. రెండవది. గవర్నమెంట్ ల్యాండ్స్ గురించి వారు అడగడం జరిగింది. డిటెయిల్డ్‌గా ఎంత ఎక్స్‌టెండ్ అది కూడా ఇస్తాను. ఇమీడియట్‌గా అంటే ఇక్కడ సమాచారం లేదు. ప్రశ్న వేరే రకంగా ఉంది. నిన్న కూడా చెప్పాను. మేము వచ్చిన తరువాత లక్ష

ఎకరాల పైన ఇచ్చామని చెప్పడం జరిగింది. మీరు టోటల్‌గా కావాలన్నారు కనుక ల్యాండ్ ఎంత మందికి ఎన్ని లక్షల ఎకరాలు ఇచ్చాము అన్నది సపరేట్‌గా ఫర్నిష్ చేస్తాను. ఎవరైతే ఆల్‌రెడీ గవర్నమెంట్ ల్యాండ్స్‌లో ఎన్‌క్రోచ్‌మెంట్ ఉండినట్టయితే వారిని తొలగించి పేదలకు ఇస్తారా అన్నారు. దానిలో సెకండ్ ఒపీనియన్ లేదు. అలాంటివి దృష్టికి వచ్చినప్పుడు జిల్లా కలక్టర్లకు స్పష్టమైన ఆదేశాలున్నాయి. ఎక్కడ ఉన్నా వారి మీద ఇమేడియట్‌గా యాక్షన్ తీసుకుని మొత్తం వారి నుంచి తీసుకుని పేద ప్రజలకు పంచాలని ప్రభుత్వం యొక్క విధానం. దానికి కట్టుబడి ఉన్నామని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వర రావు:- గౌరవనీయులైన రెవిన్యూ శాఖమంత్రి గారు దీని పైన చాలా వివరణ ఇచ్చారు. అదే సందర్భంలో 6 జిల్లాల్లో 35 వేల ఎకరాల మిగులు భూమి ఉండవచ్చని అన్నారు. నేను తమరిని కోరేది 1980 కి పూర్వం కాని తరువాత కాని ఫారెస్టులో చేరని బంజరు భూములను వారు కలుపుకుని అక్రమంగా దౌర్జన్యంగా కేసులు పెట్టారు. ఫారెస్టు అధికారులు చేశారు. నా నియోజక వర్గంలో చాలా ఉదాహరణలున్నాయి. అందుకని మన భూమా, ఫారెస్టు భూమా అని తేలడం కోసం ఉమ్మడి సర్వే చేయించడం అవసరం. తమరు చెప్పడం కేరళ తరహాలో ఇలాంటి వివాదాలు పరిష్కరిస్తామని అన్నారు. 6 జిల్లాల్లో సర్వే చేస్తేనే 35 వేల ఎకరాల భూమి తేలింది. అందుకని దీనిని ప్రభుత్వం సీరియస్‌గా తీసుకుని సర్వే చేయించండి. అలాంటి కంప్లయింట్ వచ్చిన చోటైనా చేయించండి. మీరు చెప్పిన దాని ప్రకారంగా తేలింది. వివాదాలు వచ్చాయి. అంతే కాకుండా రెవిన్యూ శాఖకు, దేవాదాయ భూములకు సంబంధించి ఇలాంటి వివాదం ఉందని ఆ సమావేశంలో తమరు చెప్పారు. అలాంటి వివాదం పరిష్కరింపడం చాలా అవసరం. ఇందులో పేద వారు చాలా నష్టపోతున్నారు. దానిని సానుభూతితో పరిశీలించి ప్రభుత్వం వారు చేయడం మంచిదని రెవిన్యూ మనిస్టర్ గారిని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, బోడేపూడి వెంకటేశ్వర రావుగారు చెప్పినట్లుగా 1980కి ముందు కన్సర్వేషన్ యాక్ట్‌కి రాకముందు ఇచ్చిన పట్టాల వ్యవహారంలో కాకుండా అసలు రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటుకు, ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటుకు మధ్య తగాదాలున్నాయి. మా ల్యాండ్ అంటే మా ల్యాండ్ అంటూ చాలా తగాదాలున్నాయి. ఇలాంటి సంఘటనలు వచ్చినప్పుడు చాలా వరకు బౌండరీస్ అక్కడి ప్రజలు తొలగించారు. అనేక కారణాల మూలంగా బౌండరీస్‌లో ఉన్న ల్యాండ్స్ తొలగించడం జరిగింది. ఆ విధంగా చూస్తే అది లక్ష ఎకరాల పైన ఉంటుందని అంచనాగా అనుకుంటున్నాము. ఆ వివాదాలు తొలగించడానికి మనం దానిపైన ఏదో ఒక నిర్ణయం తీసుకోవడానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది. అదే విధంగా 80 కి ముందు ఎంతమంది పేదలున్నారో ఆ ల్యాండ్స్ ఐడెంటిఫై చేయాలి. ఎంత ఎక్స్‌టెంట్ ఉంది? వేస్టు ల్యాండ్స్ ఐడెంటిఫై చేయమని చెప్పాము. ఆ విధంగా చాలా జిల్లాల్లో కొంత ఐడెంటిఫికేషన్ జరిగింది. లక్ష ఎకరాలకు పైన వేస్టు ల్యాండ్ ఉన్నట్లు మన వారు ఐడెంటిఫై

చేశారు. అక్కడ ఫారెస్టు, రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటూ ఇద్దరూ వెళ్ళి ఏది ఫారెస్టు పెట్టుకోవడానికి అనుకూలమైన ఏరియా అని ఐడెంటిఫై కూడా చేశారు. శీఘ్రంగా ముందుకు పెడుతున్నాము. అందులో 27 లక్షల హెక్టార్ల భూమి మాకు పనికి వస్తుందని వారు చెప్పారు. దానికి ల్యాండ్ బ్యాంక్ క్రియేట్ చేశాము. ల్యాండ్ బ్యాంక్ అంటే అది ఊరికే అలా పెట్టేది కాదు. ఇలాంటి తగాదాలు వచ్చిన తరువాత రేపు ఏదయినా ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటుకి సంబంధించి ల్యాండ్ అవసరం పడితే ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటుకి ఇవ్వవలసిన అవసరం ఏర్పడితే ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటుకి ఇవ్వగలుతాము. క్లియర్‌కట్‌గా జిల్లావారీగా కొంత ల్యాండ్ ప్రిజర్వ్ చేసి పెడుతున్నాము సర్వేనెంబరుతో సహా. ప్రాజెక్టులు తీసుకున్నా, ఇలాంటి తగాదాలు వచ్చినప్పుడు ఫారెస్టుకు ఇవ్వడానికి ఈ ల్యాండ్ ఉపయోగపడుతుంది. ఆ విధంగా సర్వే చేయించాము. ఇప్పటివరకు 27969 ఎకరాలు దీనికి ఉపయోగపడుతుందని తేల్చడం జరిగింది. ఒకవేళ పేదవారికి ఇది తప్పనిసరి పరిస్థితులలో 1980కి ముందు ఉన్న వారికి పట్టాలు ఇవ్వాలని ఏదైనా నిర్ణయం తీసుకుని ఆ ల్యాండ్ మాకు కావాలని గవర్నమెంటాఫ్ ఇండియా అడిగినా అంత ఎక్స్‌లెంట్ ల్యాండ్ మనం ఇవ్వడానికి ఏర్పాటు చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో మన ప్రభుత్వం ఉంది. అంతే కాకుండా ఫారెస్టు కూడా ఒకసారి చూసినట్లయితే ఆందోళన కలుగచేసే విషయం ఏమంటే రాష్ట్రంలో 23 శాతం మాత్రమే ఫారెస్టు ఏరియా మిగిలిపోయింది. ఫారెస్టు తగ్గిపోతోంది, రోజురోజుకు. దానిని ప్రొటెక్టు చేయవలసిన బాధ్యత మన అందరి పైన ఉంది.

శ్రీ సిహెచ్. రాజిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈప్రశ్నకు సంబంధించి ఒక సంవత్సరం నుంచి చాలా గొడవలు అవుతున్నాయి. రైతుల మీద కేసులు అవుతున్నాయి. రెవిన్యూ వారికి, ఫారెస్టు వారికి చాలా గొడవలు జరుగుతున్నాయని మీ దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. ఉదాహరణకు వరంగల్ జిల్లాలో ఖానాపూర్‌కు సంబంధించి వేల ఎకరాలు రెవిన్యూ భూములను ఫారెస్టు భూములుగా వ్రాసుకున్నారు. దీని వల్ల 1000 మంది పేద రైతుల పైన కేసులు రావడం జరిగింది. పారెస్టు భూమి పేరు మీద గవర్నమెంటు డబ్బు ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి.కి సంబంధించి రెండిటికీ పేమెంట్ చేశారు. ఫారెస్టు భూమి అని, పట్టా భూమి అని ప్రభుత్వం డబ్బు దుర్వినియోగంతోబాటు, దీనిని ఉపయోగించుకుని భూస్వాములు లబ్ధి పొందే అవకాశం ఉంది. అందుకని జాయింట్‌సర్వే జరపాలి. ఈ విషయం హౌస్ కమిటీ దృష్టికి వచ్చినప్పుడు చెప్పాము. ఆ వివరాలు మీ దగ్గరున్నాయి. ప్రశ్న వేస్తే సమాధానంలో లేదు అంటూ వ్రాశారు. అంటే రెవిన్యూ భూములు, అటవీ భూములు భూస్వాములు ఆక్రమించుకున్నా పేద రైతుల పైన కేసులు ఉన్నాయి. జాయింట్ సర్వే ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు? ఎప్పటి లోగా పూర్తి చేస్తారు? ఆ విషయం చెబితే చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది.

శ్రీ టి. వెంకయ్య:- గౌరవ మంత్రిగారిని నేను కోరేది ప్రభుత్వ భూములు గేజింగ్ పేరుతో దాదాపు 10 వేల ఎకరాలు ప్రకాశం జిల్లాలో ఉన్నాయి. దాదాపు 100 సంవత్సరాల నుంచి భూములు వారు సేద్యం చేయడం లేదు. పేదలను రానివ్వడం లేదు. గేజింగ్ పేరుతో ప్రజలను రానివ్వకుండా, వారేమీ చేయకుండా మొత్తం భూస్వాములు ఆక్రమణ చేసి ఈత మక్కలమన్నారు, వలివేటివారి పాలెం, ముళ్ళమూర మండలాల్లో కేంద్రీకరించి అక్కడ భూములను సేద్యం కానివ్వడం లేదు. దాని మీద మీరు మంత్రి గారిని నేను కోరేది ఏమైనా

సరే ఈ భూములు వేస్ట్‌గా పడి ఉన్నాయి కాబట్టి పశువులు కూడా పోవడం లేదు వారూ చేయడం లేదు కాబట్టి పరిశీలించండి. దీని మీద పదే పదే చేస్తూ చివరకు కరణాలను పట్టుకుని ఆ రోజులలో రికార్డులలో పేర్లు నమోదు చేయించుకున్నారు. వారికి పట్టాలు లేవు. ఎలాంటి హక్కులు లేవు. దానిని కోర్టుకు తీసుకువెళ్లే పరిస్థితులు రాబోతున్నాయి. 10 వేల ఎకరాలు వేస్ట్‌గా పడి ఉంది. దీనికి న్యాయమైన పరిష్కార మార్గం రావాలని, పేదలకు ఆ భూమిని ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. దీని మీద మంత్రిగారు స్పందించి ఏదైనా చర్య తీసుకోవాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

9.20 ఉ. శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మంత్రిగారు రెవిన్యూ, మరియు ఫారెస్టు ఉభయ డిపార్ట్‌మెంట్స్‌ను సంయుక్త పరిశీలన జరిపి, ఇంత కాలంలో దీనిని తేలుస్తాము, ఇంత భూమి వున్నదని చెప్పి డెడ్‌లైన్ ఏమయినా పెడతారా? పెడితే ఎప్పటిలోగా ఇది పరిష్కరిస్తారు? ఎందుకంటే రెండు, మూడు సమావేశాల నుంచి ఇదే మాట వినుకుంటూ వస్తున్నాము. కానీ ఇంతవరకు జరగలేదు. రెండవది ఇప్పుడు సేద్యయోగ్యమైన బంజరు భూమి ఇప్పటికి పేదలకు యివ్వకుండా ఇంకా ఎంత వున్నది? అది ఎందుకు పంచబడడం లేదు? పట్టాలు వుండి చాలా కాలం అయినా ఎందుకు పంచబడడం లేదు. దయచేసి అది కూడా తెల్పండి. లేకపోతే దానికి కూడా ఒక డెడ్‌లైన్ పెట్టి ఫలానా తేదీ లోపల అన్ని జిల్లాల్లో సేద్యయోగ్యమైన బంజరు భూమి పట్టాలు యివ్వండనేది కలెక్టర్లకు ఆదేశిస్తారా?

శ్రీ కె. రాములు:- అధ్యక్షా, రెవిన్యూ శాఖామాత్యులు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా వున్న సమస్య అని చెప్పారు. ముఖ్యంగా రంగారెడ్డి జిల్లాలో 1978వ సంవత్సరంలో పేదలకు సర్టిఫికేట్స్ యిచ్చారు. కందుకూరు మండలం లేమూరు విలేజ్‌లో పేదలకు 1978వ సంవత్సరంలో సర్టిఫికేట్స్ యిచ్చారు. ఫారెస్టు వాళ్లు సంవత్సరాల కొలది కేసులు పెట్టి వాళ్లను "లాయలల్స్" చేశారు. అదే విధంగా లేమూరు అనే గ్రామంలో ఫారెస్టు భూమిని ఒక భూస్వామి కబ్జా చేసుకొని అనుభవిస్తున్నారు. ఇలాంటి విషయాలలో క్లెయిమ్స్ వున్నాయి గనుక దయచేసి జిల్లా కలెక్టర్‌కు ఆదేశాలు ఇచ్చి 1978వ సంవత్సరం నుంచి కబ్జాలో వున్న పేదలకు సర్టిఫికేట్స్ యివ్వడానికి ప్రభుత్వం ఏమయినా సహాయం చేస్తుందా?

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, జాయింట్ సర్వేకు ఏదయినా ఆర్డరు వేశారా అంటితే లేదన్నారు. కానీ రెవిన్యూ, ఫారెస్టు, ఎండోమెంట్స్ డిపార్ట్‌మెంట్స్ మధ్యన ఇప్పుడు వివాదాలు వున్నాయని గౌరవ మంత్రిగారు అన్నారు. అలాంటి వివాదాలు ఎన్ని వున్నాయి? అలాగే రిజర్వ్ ఫారెస్టు పేరు మీద కొంత ల్యాండ్‌ను నోటిఫై చేసిన తరువాత ఎప్పటి నుంచో ట్రైబల్స్ కల్టివేట్ చేసుకుంటున్నారు. ప్రత్యేకించి మా ఏరియాలో ఫారెస్టు సెటిల్‌మెంట్ ఆఫీసర్లు వచ్చినప్పుడు ట్రైబల్స్ ఈ భూమి మా ఆధీనంలో వున్నది, ఎప్పటి నుంచో మేము వ్యవసాయం చేసుకుంటున్నామని వారు చెప్పారు. వారు నిరక్షరాస్యులు కాబట్టి ఎఫెక్టివ్‌గా ప్రొజెక్టు చేసుకోలేకపోయారు. వాళ్ల క్లెయిమ్స్ అన్నీ ఇగ్నోర్ చేస్తూ ఒకే స్వీడ్

నిర్ణయాలు తీసుకుని ఫారెస్టు సెటిల్‌మెంట్ ఆఫీసర్లు రీజనబుల్ అపర్చునిటీ ట్రియబిల్‌కు యివ్వకుండా రిజర్వు ఫారెస్టు క్రింద నోటిఫై చేసి ఇవాళ వాళ్ళను కోర్టుల చుట్టూ కేసుల పేరు మీద త్రిప్పుతున్నారు. 1954-55 రికార్డులలో కూడా చాలా స్పష్టంగా వాళ్ళ ఆధీనంలో వున్నట్లు వున్నది. అయితే ఫారెస్టు సెటిల్‌మెంట్ ఆఫీసర్లు వాళ్ళ క్లెయిమ్సు వినలేదు. అందుకని ఈ రెవిన్యూ, ఫారెస్టు మరియు ఎండోమెంట్సు డిపార్టుమెంట్సుకు సంబంధించిన భూ వివాదాల విషయంలో ఒక జాయింట్ సర్వే జరపవలసిన అవసరం ఇప్పుడు ఎంతయినా వున్నది. కనీసం ఇప్పుడయినా అలాంటి నిర్ణయం తీసుకొంటారా? జాయింట్ ఫారెస్టు మేనేజ్‌మెంట్ పేరు మీద ఇవాళ 35 లక్షల ఎకరాలలో చెట్ల పెంపకం కోసం ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకొన్నది. 30, 40 సంవత్సరాలుగా వాళ్ళ ఆధీనంలో వున్న భూమిని ఇవాళ ఒక్కటేసారి తీసి వేసి వాళ్ళను కోర్టు చుట్టూ త్రిప్పడం న్యాయం కాదు. అందుకని ఫారెస్టు సెటిల్‌మెంట్ ఆఫీసర్ దగ్గర వున్న క్లెయిమ్సును పున: పరిశీలన చేయడంతో బాటు జాయింట్ సర్వేకు కూడా ఆదేశించమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కుంజాబొజ్జి:- అధ్యక్షా, ... చాలా ముఖ్యమైనది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఒక్క క్వశ్చన్‌కే ఆల్‌రడీ అర్ధగంట అయిపోయింది. పేర్లు చాలా వున్నాయి. ఇంకా తొమ్మిది క్వశ్చన్స్ వున్నాయి. అన్నీ ఇంపార్టెంటే. మంత్రిగారు మాట్లాడండి.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, రాజిరెడ్డిగారు వరంగల్ జిల్లా గురించి ప్రస్తావన తీసుకవచ్చారు. నేను వరంగల్ జిల్లా వెళ్ళినప్పుడు కూడా రివ్యూ చేసిన సందర్భంలో ఈ విషయం కూడా ప్రస్తావనకు వచ్చింది. అక్కడ దాదాపు 10 వేల ఎకరాల భూమి ఫారెస్టు మరియు రెవిన్యూ డిపార్టుమెంట్సు మధ్య తగాదాలో వున్న విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చింది. దానిని కూడా సర్వే చేయమని చెప్పారు. ఆ విధంగానే సర్వే చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది. లేటెస్టు సమాచారం నేను తెప్పించుకొంటాను. ఒకవేళ కంప్లీట్ కానట్లయితే పూర్తి చేసేటట్లు చర్యలు తీసుకొంటాను. అదే విధంగా చెంచయ్యగారు ప్రకాశం జిల్లా గురించి ప్రత్యేకమైన సమస్య తీసుకవచ్చారు. ఆ పర్టిక్యులర్సు ఇచ్చినట్లయితే నేను జిల్లా కలెక్టర్‌కు చెప్పి త్వరలో పరిష్కారం అయ్యేటట్లు ఏర్పాటు చేస్తాను. అదే విధంగా పెద్దలు రాఘవరెడ్డిగారు గవర్నమెంట్ ల్యాండ్స్ ఇంకా ఎన్ని వున్నాయని అడిగారు. మాకు అందుబాటులో వున్న రికార్డుల ప్రకారంగా ఇంకొక 50 వేల ఎకరాలు డిస్ట్రిబ్యూషన్‌కు వున్నాయి. నిన్న కూడా మనం చర్చ చేశాము. నేను ఆఫీసర్లకు ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇస్తాను. మనకు వున్న కమిటీలు త్వరగా మీట్ అయితే మిమ్మలను అందరిని కాంటాక్టు చేసి మీ ఏరియాలో వున్న గవర్నమెంట్ ల్యాండ్ పర్టిక్యులర్సు ఇస్తే ఆరు నెలల లోపల వేటితో బాటు ఈ 50 ఎకరాలు కూడా డిస్ట్రిబ్యూషన్ అయ్యేటట్లు ఏర్పాటు చేస్తాను. కాకపోతే ఎస్సైన్‌మెంట్ కమిటీలకు మనమే అధ్యక్షులము. అందుచేత టైమ్ ఇచ్చి అందరు శాసన సభ్యుల ఏరియాల లోపల ఎంత ల్యాండ్ అవేలబుల్‌గా వున్నదనే లిస్టుతో సహా అధికారులు శాసన సభ్యుల దగ్గరకు వస్తారు. అందరు ఎస్సైన్‌మెంట్ కమిటీలో కూర్చొని చర్చించేవరకు డిస్ట్రిబ్యూషన్ చేయడానికి వీలుపడదు గనుక కమిటీలో ఫైనల్ చేయడానికి అందరు

సహకరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. రాములుగారు కందుకూరు మండలం లేమూరు గ్రామంలో, రంగారెడ్డి జిల్లాల్లో అల్‌రెడీ సర్టిఫికేట్స్ ఇచ్చినవి వున్నాయని, కానీ ల్యాండ్స్ మాత్రం యివ్వలేదని చెప్పడం జరిగింది. వాటి విషయంలో కూడా తగు చర్యలు తీసుకోమని జిల్లా కలెక్టర్‌ను కోరుతాను. చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ట్రియబల్ విషయం ప్రస్తావనకు తెచ్చారు. వాళ్ళ జిల్లా లోపల ట్రియబల్స్ అనే కాదు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా వున్న సమస్య. చాలా మంది ట్రియబల్స్ కూడా అక్కుపెన్సీలో వున్నారు. 1980కి మధ్య వున్న వాళ్లకు పట్టాలు యివ్వవలసిన అవసరం వుండినది. ఆ విధంగా ఎంత మంది వున్నారు. ఎంత ఎక్స్‌టెండ్‌లో వున్నదనే విషయం కూడా సర్వే చేయడం జరిగింది. మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాకు వచ్చేసరికి 561 ఎకరాలు ట్రియబల్స్ ఆధీనంలో వున్నాయని తేలింది. వాటి విషయంలో కూడా ఒక నిర్ణయం తీసుకొంటామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేసుకొంటున్నాము.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన మంత్రివర్యులు ఉమ్మడి తనిఖీలు నిర్వహించే దానికి ఆదేశాలు ఇచ్చామని చెప్పారు. ఎప్పుడు ఆదేశాలు ఇచ్చారు? అదే విధంగా కోస్టల్ బెల్ట్‌లో గవర్నమెంట్ ల్యాండ్ చాలా వున్నది. ఫారెస్ట్ డిపార్ట్‌మెంట్ వాళ్ళు డెవలప్ చేయడానికి కొంత ల్యాండ్ తీసుకోవడం జరిగింది. మిగిలిన గవర్నమెంట్ ల్యాండ్ 20, 25 సంవత్సరాల క్రితం ఫిషర్‌మెన్‌లకు పట్టాలు ఇచ్చినా కూడా ఇంతవరకు పొసేషన్ హ్యాండోవర్ చేయకుండా చాలా ఇబ్బందులు పెడుతున్నారు. రెవిన్యూ డిపార్ట్‌మెంట్‌వారిని అడిగితే ఫారెస్ట్ డిపార్ట్‌మెంట్ పైన పెడుతున్నారు. ఫారెస్ట్ డిపార్ట్‌మెంట్‌ను అడిగితే రెవిన్యూ డిపార్ట్‌మెంట్ పైన పెడుతున్నారు. ఆ విధంగా చాలా ఇబ్బందులు జరుగుతున్నవి. నా నియోజక వర్గంలోని అడవులలో గొట్టుముక్కల విలేజ్ వున్నది. అక్కడ 107వ సర్వే నెంబర్‌లో కూడా దగ్గర, దగ్గర 200ల ఎకరాల పైచిలుకు ల్యాండ్ వున్నది. అందులో 80 ఎకరాలు ఫిషర్‌మెన్ కొరకు ఇచ్చినా కూడా ఇంతవరకు పరిష్కారం గాకుండా గత 5 సంవత్సరాల నుంచి ఫిషర్‌మెన్‌లు పోరాడుతున్నా ఆ సమస్య పరిష్కారం కాలేదు. దీని విషయంలో గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు అధికారులకు ఆదేశాలు యివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను అదే విధంగా అర్బన్ ఏరియాలలో వున్న గవర్నమెంట్ ల్యాండ్, రూరల్ ఏరియాలలో వున్న గవర్నమెంట్ ల్యాండ్ గురించి మంత్రిగారు చెప్పారు. ఎసైన్‌మెంట్ కమిటీలు అన్నారు. అర్బన్ ఏరియాలలో చాలా ఖరీదు అయిన గవర్నమెంట్ ల్యాండ్స్ వున్నాయి. వాటిని ఎవరు పడితే వాళ్ళు అన్యాక్రాంతం చేసుకొంటున్నారు. పెద్ద, పెద్ద బడా భూస్వాములు, డబ్బు వున్న వాళ్ళు కూడా ఈ భూమిని ఆక్యుపై చేసుకొంటున్నారు. అందుచేత ఆ సమస్యను పరిష్కారం చేసే దానికి ఏ విధంగా చర్యలు చేపడతారు?

9.30 ఉ. శ్రీ ఎస్. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో రిజర్వ్‌డ్ ఫారెస్టు, అన్-రిజర్వ్‌డ్ ఫారెస్ట్ అని రెండు రకాలున్నాయి. మూడవది బంజరుభూమి. కాని 1976లో ప్రొటెక్టెడ్ ఫారెస్ట్ యాక్టు తీసుకొని వచ్చిన తరువాత అనేక మంది గిరిజనులు అక్కడ నుండి తరలిపోవడం జరిగింది. అంతకుముందు ఆ భూములకు వారి పేర్ల మీదనే పట్టాలు ఉన్నాయి. వాటిని సాగు చేసుకొంటు ఉన్నారు. కాబట్టి 1976 యాక్ట్‌ను తిరిగి సవరించి, తిరిగి గిరిజనులకు ఆ భూముల్ని ఇవ్వవలసిందిగా ఒకటి.

రెండవది, యాక్ట్ వచ్చిన తరువాత కొంత మంది గిరిజనులపై కేసులు పెట్టారు ఫారెస్టు డిపార్టుమెంట్ వాళ్ళు. ఈ కేసుల్ని పరిష్కారం చేసేందుకు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కుంజా బొజ్జి:- అధ్యక్షా, ఖమ్మం జిల్లాలోని మొత్తం 11 మండలాల్లో రిజర్వుడ్ ఫారెస్టును అనుకొని ఉన్న గ్రామాల్లో 1969లో కొత్త రిజర్వుడ్ ఫారెస్టు యాక్ట్ క్రింద గ్రామ, గ్రామాన్ని ఫారెస్టు డిపార్టుమెంట్ వాళ్ళు సర్వే చేసి, ఇవ్వాళ మొక్కలు వేసుకోవడానికి తగాదా పెడుతున్నారు. రెవెన్యూ, ఫారెస్టు డిపార్టుమెంట్ వాళ్ళు జాయింట్‌గా సర్వే చేసినా ఇంతవరకు గిరిజనులకు పట్టాలివ్వలేదు. ఈ రిజర్వుడ్ ఫారెస్టులో గతంలో గిరిజనులు తాటిచెట్లు, మామిడి చెట్లు, వేసుకొని సేద్యం చేసుకొంటూ ఉండగా, ఫారెస్టు డిపార్టుమెంట్ వాళ్ళు తగాదా పెడుతున్నారు. కాబట్టి వెంటనే సర్వే చేసి పోడు వ్యవసాయం చేసుకొంటున్న వారికి పట్టాలు ఇప్పించే విధంగా చేసి, ఫారెస్టు డిపార్టుమెంట్ వాళ్ళు అక్కడ ఉండే ట్రైబల్స్‌ను ఇబ్బంది పెట్టకుండా చేయాలి. మీరు ఏ డేట్ అయితే ఫైనలైజ్ చేస్తారో, ఆ డేట్‌కు ఖచ్చితంగా వారికి పట్టాలిచ్చే విధంగా చేయాలని, ఫారెస్టు రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు వాళ్ళు జాయింట్ ఇన్‌స్ట్రక్షన్ చేసే విధంగా ఆదేశాలివ్వలసిందిగా మీ ద్వారా రెవెన్యూ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి.పురుషోత్తమరావు (సిరిపూర్):- నేను రెవెన్యూ మంత్రిగారిని సూటిగా అడుగుతున్నాను. అప్పటి ముఖ్యమంత్రి అయిన ఎన్.టి.రామారావుగారు 1980కి ముందు ఫారెస్టు డిపార్టుమెంట్‌కు చెందిన భూముల్ని సాగుచేసుకొనే వారందరికీ హక్కు కల్పిస్తామని నిర్ణయం తీసుకొని, ఆదిలాబాద్‌లో పెద్ద సభ్యాపం పెట్టించారు. 80కి ముందు కాస్తు చేసుకుంటున్న గిరిజనులందరికి ఆ భూములకు హక్కుల్ని కల్పిస్తామని, పట్టాలిస్తామని చెప్పి ఉన్నారు. అయితే ఈ మంత్రిగారు దాని గురించి ఇంకా ఆలోచన చేస్తున్నామని చెపుతున్నారు. ఎన్.టి.రామారావు ఆనాడు తీసుకున్న నిర్ణయం అనసరించి ఇప్పటివరకు ఒక ఎకరం భూమికి కూడ పట్టాలు, హక్కులు కల్పించలేదు. ఫారెస్టు, రెవెన్యూ డిపార్టుమెంట్ వాళ్ళు జాయింట్ సర్వే చేసినప్పటికీ నిర్ణయం తీసుకోలేకపోతున్నారు. ఆనాటి నిర్ణయం ప్రకారం మీరు ట్టాలు ఇప్పిస్తారా, లేదా?

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి (నర్సాపూర్):- పోలీసు యాక్షన్ కన్న ముందు నుండి బలహీన, దళిత వర్గాల వారు ప్రభుత్వ భూమిని, పోరంబోకు భూమిని దున్నకుంటూ ఉండేవారు. పోలీసు యాక్షన్ తరువాత అటవీ శాఖ వాళ్ళు నోటిఫికేషన్ ఇచ్చి, రెవెన్యూ భూముల్ని కూడ తమ ఆధీనంలోకి తీసుకున్నారు. అట్టి భూముల్ని పరిశీలన చేసి, ఎవరెవరు పోలీసు యాక్షన్‌కు ముందు ఆ భూముల్లో ఉన్నారో వారందరికీ పట్టాలిచ్చేందుకు తమరు ఏమి చర్యలు తీసుకొంటారో రెవెన్యూ మంత్రిగారు స్పష్టంగా చెప్పాలి.

డాక్టర్ డి. శివరాం (కందుకూరు):– అధ్యక్షా, 1978–79 సంవత్సరంలో మేలాగే మా నాన్నగారు స్పీకర్‌గా ఉన్నప్పుడు ప్రకాశం జిల్లా కందుకూరు నియోజకవర్గం మిగలూరు గ్రామంలో కొందరికి పట్టాలిప్పించడం జరిగింది. ఆనాడు వాళ్ళకు ఎలక్ట్రిసిటీ కూడా ఇప్పించడం జరిగింది. ఇప్పటివరకు ఆ ఇళ్ళకు పట్టాలు ఇవ్వలేదు. అయితే ఇళ్ళు ఉన్న భూములకు సంబంధించి రెవెన్యూ ఫారెస్టు డిపార్టుమెంట్ వాళ్ల మధ్య గొడవ జరుగుతున్నది. దానిని తొందరగా సెటిల్ చేస్తారని భావిస్తున్నాను.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:– అధ్యక్షా, చాలా మంది గౌరవ సభ్యులడిగారు. ప్రతిభా భారతిగారు వారి నియోజకవర్గంలో ఫిషర్‌మెన్ సమస్య గురించి చెప్పారు. అదే విధంగా కొంత మందికి పట్టాలిచ్చారు కాని పొసెషన్ ఇవ్వలేదని చెప్పారు. అధ్యక్షా, ఇది ఒక కామన్ సమస్యగా ఉంది. ఫారెస్టు రెవెన్యూ డిపార్టుమెంట్ల మధ్య గొడవలతో ఈ సమస్యలు తలెత్తుతున్నాయి. ఫారెస్టు కన్సర్వేషన్ యాక్టు రాకముందు మన రాష్ట్రంలో ఫారెస్టు భూమి మాదే అని చెప్పి రెవెన్యూ డిపార్టుమెంట్ వాళ్ళు కొంత మందికి పట్టాలిచ్చారు. ఆ తరువాత ఆ ల్యాండ్ మాదే అని ఫారెస్టు డిపార్టుమెంట్ వాళ్ళు క్లెయిమ్ చేశారు. కొన్ని ప్రాంతాలలో గవర్నమెంట్ స్కీమ్స్ క్రింద పేద వాళ్ళకు ఆ భూములిన్ని ఇవ్వడం, బావులు త్రవ్వుకోవడానికి ఇవ్వడం, కరెంట్ ఇవ్వడం నా దృష్టికి వచ్చింది. ఈ విధమైన ప్లేసెస్ మన రాష్ట్రంలో చాల ఉన్నాయి. ఈ విధమైన సమస్యలు గల భూములిన్ని కొన్ని స్పెసిఫిక్‌గా ఐడెంటిఫై చేయడం జరుగుతున్నది. ఇలాంటి కేసుల్లో 1983కి ముందు ఎవరికయితే పట్టాలిచ్చారో వాటిని అట్లాగే ఉంచాలని ఆదేశాలివ్వడం జరిగింది. ఆ విధంగా వారికివ్వడం జరుగుతుందని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. ప్రతిభాభారతిగారు చెప్పింది కూడా బహుశా ఈ కోవలోకే వస్తుంది అలాంటి కేసే అయితే తప్పకుండా వారికి పొసెషన్ మరియు పట్టాలు ఇచ్చేటట్లు ఆదేశాలివ్వడం జరుగుతుందని కూడ మీకు తెలియచేసుకొంటున్నాను.

అదే విధంగా వెంకటేశ్వరరావుగారు, బొజ్జిగారు ఖమ్మం, తూర్పుగోదావరి జిల్లాల్లో రిజర్వుడ్ ఫారెస్టులోని ట్రైబల్స్ అందరినీ ఇబ్బంది పెడుతున్నారని చెప్పడం జరిగింది. నేను ఇంతకు ముందే చెప్పాను. కొంత సర్వే జరిగింది. ట్రైబల్స్ పొసెషన్‌లో ల్యాండ్ ఉందో ప్రభుత్వం దగ్గర కొంత ఇన్‌ఫర్మేషన్ ఉంది. అయితే ఇంకా కొంత భూమి విషయమై ఫారెస్టు డిపార్టుమెంట్‌తో తగాదాలున్నాయి. మొత్తం డీ-ఫారెస్టు చేయాలంటే గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా నుండి పర్మిషన్ తీసుకోవాలి. టోటల్ ఎక్స్‌టెంట్ ఎంత ఉందో డిపార్టుమెంట్ సర్వే చేస్తే తప్ప మనం అడగడానికి వీలుండదు అనే ఉద్దేశ్యంతో కొన్ని ప్రాంతాల నుండి ఇన్‌ఫర్మేషన్ తీసుకోవడం జరిగింది. ఇంకా కొంత ఇన్‌ఫర్మేషన్ రావలసి ఉంది. ఆ ఇన్‌ఫర్మేషన్ రాగానే గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు పంపడం జరుగుతుంది.

విఠల్‌రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ పోలీసు యాక్షన్ కన్నా ముందు ఫారెస్టు భూములు గాని ఇతరత్రా భూములుగాని ఎవరెవరి పొసెషన్‌లో ఉన్నాయో వారికి పట్టాలివ్వాలని చెప్పడం జరిగింది. నేను ఇంతకు ముందే చెప్పాను 1980కి ముందు ఉన్నట్లు కన్‌ఫర్మ్ చేసినట్లయితే తప్పనిసరిగా అటువంటి వారిని ఐడెంటిఫై చేసి వారికి పట్టాలివ్వాలని చెప్పి ఆదేశాలు క్లియర్‌గా ఇవ్వడం జరిగింది.

అట్లాగే పురుషోత్తమరావు గారు అడిగారు, 1980కి ముందు ఫారెస్టు కన్సర్వేషన్ యాక్టు రాక ముందు ఎవరెవరు అయితే భూముల్ని స్వాధీనం కలిగి ఉన్నారో వారికి హక్కువ కల్పిస్తామని అప్పటి ముఖ్యమంత్రి ఎన్.టి.రామారావుగారు నిర్ణయం చేశారని చెప్పారు. ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో ట్రైబల్స్‌కు ఇవ్వాలని నిర్ణయం చేశారని చెప్పారు. మీరు ఏమి చేస్తున్నారు అని కూడా వారు అడగడం జరిగింది. ఇంతవరకు 3242 ఎకరాలను ట్రైబల్స్ ఆధీనంలోనే ఉంచడం జరిగింది, అని సర్వే డిపార్టుమెంట్ వారు తెల్పారు. వాటిపైన ఒక నిర్ణయం తీసుకోవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను .....

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు:- ఆల్‌రెడీ ఒక నిర్ణయం తీసుకొని ప్రకటించడం కూడ జరిగింది. మీరు చెపుతున్న 3 వేల ఎకరాల లెక్క కూడా తప్పు.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- 1980కి ముందు ఒకవేళ పొసెషన్‌లో ఉంటే, దానిని వారు కన్‌ఫర్మ్ చేసుకోగల్గితే, వారికి పట్టాలివ్వడానికి మనం తగిన విధంగా చర్యలు తీసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఆ విధంగా తీసుకొంటాం కూడ. దానిపైన రెండవ ఒపీనియన్ లేదు. అయితే కొన్ని భూముల విషయంలో అసలు ఆ ల్యాండ్ ఫారెస్టు ల్యాండ్ కాదని, అవునని కొన్ని తగాదాలు ఉన్నాయి. 1980కి ముందు కూడా కొన్ని ఉన్నాయి......

శ్రీ పి.పురుషోత్తమరావు:- 1980కి ముందు కాస్తు చేసుకొంటున్న వారందరికి హక్కులు కల్పించబడతాయిని చెప్పారు. దానితో గిరిజన రైతులందరూ కూడ ఆశపడ్డారు. ఇప్పటి వరకు ఒక ఎకరం కూడ ఇవ్వలేదు. ఎందుకు ఇవ్వలేకపోతున్నారు? ఎన్.టి.రామారావుగారు ప్రకటించిన దానిని అమలు చేస్తారా, లేదా?

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- 1980 వరకు అంటే ఫారెస్టు కన్సర్వేషన్ యాక్టు రాకముందు వరకు ఎవరి పొసెషన్‌లో అయితే ల్యాండ్స్ ఉన్నాయో, ఆ ల్యాండ్స్‌కు సంబంధించి పట్టాలు ఇచ్చే దాంట్లో ఎటువంటి అనుమానం లేదు. మీరు ఆదిలాబాద్ గురించి స్పెసిఫిక్‌గా చెప్పారు. ఐడెంటిఫై చేసి తగిన విధంగా చర్యలు తీసుకోమని నేను డిస్ట్రిక్టు అడ్మినిస్ట్రేషన్‌కు క్లియర్‌గా ఇనస్ట్రక్షన్స్ ఇస్తాను. ఇంకా కొన్ని చోట్ల తగాదాలున్నట్లు మా దృష్టికి వస్తున్నాయి. వీటి అన్నింటి మీద చాలా పెద్ద నిర్ణయం తీసుకొని ఉంటుంది. కొన్ని లక్షల ఎకరాలు, వేలాది మందికి సంబంధించిన విషయం. ఇటీవలనే ఫారెస్టు డిపార్టుమెంట్‌కు చెందిన ఉన్నతాధికారులతో ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.
9.40 ఉ. వాళ్ళు చెబుతున్న భయం ఏమిటంటే, ఈ విధంగా పట్టాలు యిస్తూ పోతే తర్వాత ఫారెస్టు తగ్గిపోతుందని. బౌండరీవరకూ పట్టాలు యిస్తున్నారని అంటున్నారు. మరి ఏవిధంగా అయినా సరే ఖచ్చితంగా నిర్ణయం తీసుకుని దానికి కట్టుబడి వుండే విధంగా పకడ్బందీగా చేయకపోతే ఫారెస్టు ఉండదని, సమస్యలు వస్తాయని చెబుతున్నారు. ఇప్పటికే మన రాష్ట్రంలో 23 శాతం మాత్రమే ఫారెస్టు వుంది. నిజానికి 33 శాతం వుండాలి. కనుక అర్హులైన వారికే పర్మిషను యివ్వడం జరుగుతుందని మీద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. హరీశ్వరరెడ్డి (పరిగి).- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చెప్పారు, దాదాపు 40 సం.ల నుంచి బాములకు అప్పులు యిచ్చారని, కరెంటు, పెట్టుకున్నారని మరి 40సం.ల నుంచి గిరిజనులు వుంటే యిప్పుడు ఫారెస్టు వారు వచ్చి, పోలీసులు వచ్చి కేసులు పెడుతున్నారు. ఇప్పుడు యిది గవర్నమెంటు ల్యాండు, యిది ఫారెస్టు ల్యాండ్, అంటున్నారు. కలెక్టరు గారికి రాస్తే వారి నుంచి గవర్నమెంటుకి రిపోర్టు కూడా వచ్చింది. దీనిమీద ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం తీసుకోవాలి. ఇది బర్నింగ్ ప్రాబ్లం. రంగారెడ్డి జిల్లా పరిగి, ఇబ్రహీంపట్నం ప్రాంతాలలో వేలాది ఎకరాలు గిరిజనుల చేతులలో వున్నాయి. మంత్రిగారి దృష్టికి ఎన్నోసార్లు ఈ విషయం తెచ్చాము.

శ్రీ టి. దేవేందర్‌గౌడ్:- హరీశ్వరరెడ్డి గారు చెప్పినట్లు రంగారెడ్డి జిల్లాలో చాలా సమస్యలున్నాయి. ఈ విషయం కలెక్టరు గారికి స్పెసిఫిక్‌గా చెప్పడం జరిగింది. చెప్పి ఐడెంటిఫై చేయమని కోరడం జరిగింది. కొంత ఐడెంటిఫై చేశారు, యింకా చేయాల్సివుంది. అందరకూ జనరల్ ఆర్డర్సు యిచ్చినట్లుగానే వీరికి కూడా యివ్వడం జరిగింది. 1980 వరకూ వున్నవారికి యివ్వడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

రావాడ వట్టిగెడ్డ రిజర్వాయర్ ఎడమ, కుడికాలువలకు మరమ్మతులు

42-

*4723-(జెడ్)- సర్వశ్రీ ఎన్. జయరాజు (కమలాపురం), జి. వీరశివారెడ్డి (నాగూర్):- పెద్దతరహా, మధ్యతరహా నీటిపారుదల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా;

(అ) విజయనగరం జిల్లా, కియ్యమ్మవలస మండలంలోని రావాడ వట్టిగెడ్డ రిజర్వాయర్ ఎడమ, కుడి కాలువలకు మరమ్మతులు జరగని విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) 1994-95, 1995-96, 1996-97 సంవత్సరాలలో ఆ రిజర్వాయర్ మరమ్మతులక్కై కేటాయించిన మొత్తాలెంతెంత;

(ఇ) వర్తమాన సంవత్సరం అనగా 1997-98 బడ్జెటులో ఏమైనా కేటాయింపులు జరిగినవా?

భారీ, మధ్యతరహా సాగునీటిశాఖ మంత్రి(శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు):- (అ) విజయనగరం జిల్లా కలెక్టరు సమకూర్చిన రు.5.00 లక్షల మొత్తాన్ని వినియోగించి, పథకంలోని కుడి, ఎడమ కాలువలు రెండింటికి చెందిన, రింగ్‌బండ్లు వేయడం, గండ్లుపూడ్చడం మొదలైనటు వంటి తాత్కాలిక పునరుద్ధరణ పనులు పూర్తయ్యాయి.

(అ) మరమ్మతుల కోసం సంవత్సరంవారీగా కేటాయించిన మొత్తాల వివరాలు ఈక్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

వరుస సంఖ్య	సంవత్సరం	డ్యాం, కాలువలు, పంపిణీ కాలువలు వంటి పనులకు కేటాయించిన మొత్తం. రూ. లక్షలలో
1.	1994-95	5.76
2.	1995-96	2.78
3.	1996-97	3.71

(ఇ) ప్రస్తుత బడ్జెటులో అంటే, 1997-98లో కేటాయించిన మొత్తం రు. 3.15 లక్షలు.

శ్రీ ఎస్. జయరాజు:-, అధ్యక్షా, మంత్రిగారు రావడ పట్టిగెడ్డ రిజర్వాయరు కుడిఎడమ కాలువల మరమ్మతుల కార్యక్రమం పూర్తి అయిందని మొదటి ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పారు. కాని నిజానికి చాలామటుకు టెయిల్ఎండ్ ఏరియాల భూమికి నీరు అందడం లేదు. నిధులు విడుదల చేశారు. 1995లో రు. 5.76 లక్షలు, 1996లో రు. 2.78 లక్షలు, 1997లో రూ. 3.71 లక్షలు. ఇవి చాలా తక్కువ నిధులు. ఇవి ఎంతమాత్రమూ చాలవు. ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద దాదాపు 16,600 ఎకరాల భూమి సాగులోకి వస్తోంది. వీటికి కేవలం ఈ నిధులు మాత్రమే చాలవు. నేను మంత్రిగారిని కోరేది, ఈ సంవత్సరం కనీసం రూ.20 లక్షలు నిధులైనా విడుదల చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇంకా ప్రాజెక్టు మెయిన్ గేట్లు చాలాకాలం నుంచి వంకరపోయి వున్నాయి. పైకి వెడితే క్రిందికి పోవు. కిందికిపోతే పైకి పోవు. ఆపరేషను లేకుండా పోయాయి. దిగువన 20-25 గ్రామాలవారు నివశిస్తున్నారు. వారికి ఎప్పటికైనా ప్రమాదం వస్తుందని భయపడుతున్నారు. కాబట్టి తక్షణమే ఈగేట్లను బాగుచేయించాలని కోరుతున్నాను. అలాగే సి.ఎం.సి.డి. వర్కు్స యిప్పటివరకూ చాలా కాలేదు. వాటిని చేపట్టి దాదాపు 300 నుంచి 400 వరకు ఎకరాల డ్రైలాండుకు నీరు అందించాలని కోరుతున్నాను. అందుకు చర్యలు చేపడతారా?

శ్రీ జి. వీరశివారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ కాలువ మరమ్మతులకు 1997-98 బడ్జెటులో నిధులు కేటాయించారు. ఈ కాలువ మరమ్మతులు పూర్తి చేయడానికి ఎన్ని నిధులు అవసరం? సంపూర్ణంగా పనులు రైతులకు ఉపయోగించేటట్లు చేస్తారా? ఎంత మొత్తం కేటాయించి చేస్తారు?

శ్రీ జి.మల్లేష్ (ఆసిఫాబాద్):- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేసి రిజర్వాయరు నిర్మాణాలు చేపడుతున్నారు. కాని కాలువలు నిర్మాణం చేయనందున రిజర్వాయర్లు ఏ ప్రయోజనం కోసమైతే ఉద్దేశించబడుతున్నాయో ఆ ప్రయోజనం నెరవేరడం లేదు. ఇది ప్రభుత్వదృష్టిలో వుందా? ఆదిలాబాదు జిల్లాలోగోలేటి రిజర్వాయరులో రూ 2 కోట్లు ఖర్చు చేసి కాలువల నిర్మాణం చేయనందున రెండు ఎకరాల భూమి కూడా పంట పండించుకునే పరిస్థితి లేదు. ఇలాంటి రిజర్వాయర్ల విషయంలో ప్రభుత్వం ఏం చర్యలు తీసుకుంటుంది?

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, బడ్జెటులో గేట్సు రిపేరుకు కేటాయించిన దానికన్నారూ.2 లక్షలు అధికంగా యిచ్చి స్పిల్‌వే గేట్సు ద్వారా తేది. 13-7-97న ఖరీఫ్‌కు నీరు యివ్వడం జరిగింది. కుడి, ఎడమ కాలువల ద్వారా 16,770 ఎకరాల భూమి సాగులోకి వచ్చింది. మిగతా రిపేర్ల కోసం అవసరం వుంటే, సీజను అయిపోయాక ప్రభుత్వం తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుని, పూర్తి చేస్తుంది.

మండల సర్వసభ్య సమావేశాలకు పి.ఎ.సి.ఎస్.ల అధ్యక్షులను ఆహ్వానించుట

43-

*4726-(టి)- శ్రీ ఆర్. గాంధీ (వేపంజెరి):- రెవిన్యూ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా;

(అ) మండల సర్వసభ్య సమావేశానికి సర్పంచులను ప్రత్యేక ఆహ్వానితులుగా ఆహ్వానిస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) సర్పంచుల మాదిరిగానే ప్రాథమిక వ్యవసాయ పరపతి సంఘాల అధ్యక్షులను కూడా మండల సర్వసభ్య సమావేశానికి ప్రత్యేక ఆహ్వానితులుగా ఆహ్వానించాలను ప్రతిపాదన ఏదైనా ప్రభుత్వమునకు కలదా;

(ఇ) అయినచో, ఎప్పుడు, లేనిచో, అందుకుగల కారణములెవ్వి?

పంచాయతీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖమంత్రి డా.కోడెల శివప్రసాదరావు:- (అ) సర్పంచులు, మండల సర్వసభ్య సమావేశానికి ప్రత్యేక ఆహ్వానితులుకారు. అయితే, 1994, ఆంధ్రప్రదేశ్ పంచాయతీరాజ్ చట్టంలోని 158లోని విభాగం ప్రకారం, సర్పంచులు వారివారి మండల పరిషత్తులకు శాశ్వత ఆహ్వానితులు.

(అ) అవునండి.

(ఇ) ఈ ప్రతిపాదన పరిశీలనలో ఉన్నది.

శ్రీ ఆర్.గాంధీ:– అధ్యక్షా, ప్రజాప్రతినిధులు, సర్పంచులు, ఎంపిటిసి సభ్యులు, జడ్‌పిటిసి సభ్యులు, మండలాధ్యక్షులు జనరల్ బాడీ మీటింగ్సుకు హాజరవుతున్నారు. సింగిల్ విండో అధ్యక్షులు కూడా ప్రజాప్రతినిధులు కాబట్టి వారిని కూడా తప్పనిసరిగా ఈ సమావేశాలకు స్పెషల్ ఇన్వైటీలుగా ఆహ్వానించాలని నేను కోరుతున్నాను. సింగిల్‌విండో ద్వారా రైతులకు కావలసిన ఋణాలు వారు అందిస్తున్నారు. జనరల్‌బాడీ మీటింగులో అన్ని డిపార్టుమెంట్సుకూ సంబంధించిన అధికారులు హాజరవుతున్నారు. దయచేసి సింగిల్‌విండో అధ్యక్షులను కూడా ఈ సమావేశాలకు పిలిపిస్తే రైతులకు ఏమేమి ఋణాలు అందిస్తున్నారో అనేది సర్పంచులను, ఎంపిటిసి, జడ్‌పిటిసి మెంబర్సును అడిగి తెలుసుకుని గ్రామాలలో రైతులకు చెప్పడానికి అవకాశం వుంటుంది. తప్పనిసరిగా చర్య తీసుకుని సింగిల్‌విండో అధ్యక్షులను తప్పనిసరిగా మండల జనరల్‌బాడీ మీటింగ్సుకు స్పెషల్ ఇన్వైటీలుగా పెరమనెంటుగా ఆహ్వానించాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్ (డోర్నకల్):– అధ్యక్షా, నాకు అవకాశం యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు. సర్పంచులు మండల సర్వసభ్య సమావేశానికి ప్రత్యేక ఆహ్వానితులు కారని మంత్రిగారు అన్నారు. సర్పంచులు మండల సర్వసభ్య సమావేశానికి రావడం చాల అవసరం. గ్రామాలలో వుండే సమస్యలను ఆ సమావేశానికి వచ్చే అధికారులను అడిగి తెలుసుకుని నిలదీసి, వాటి పరిష్కారానికి కృషి చేయాల్సిన అవసరం వుంది, జె.ఆర్.వై. నిధులు బాగా వస్తున్నాయి. ఇంకా, సర్పంచులకు మాత్రం సిటింగు ఫీజు యివ్వడం లేదు. వేకర్ సెక్షను సర్పంచులకు సిటింగు ఫీజు లేకపోతే యిబ్బంది అవుతోంది. లోగడ సమితి సమావేశాలలో స్పెషల్ ఇన్వైటీలకు సిటింగు ఫీజు యిచ్చే ఆనవాయితీ వుండేది. కాబట్టి మంత్రిగారిని కోరేది, సర్పంచులకు కూడా సిటింగుఫీజు యిచ్చేలా ఆదేశాలు జారీ చేయాలి.

డా. కోడెల శివప్రసాదరావు:– అధ్యక్షా, పంచాయతీరాజ్ యాక్టు ప్రకారం సెక్షను 149, సబ్‌సెక్షన్ 1 ప్రకారం మండల సర్వసభ్య సమావేశాలలో ఎవరు సభ్యులు అవుతారో, ఎవరు కారో నిర్వచించబడింది. ఎ.పి.పి.ఆర్. 159 సెక్షన్, సబ్‌సెక్షన్ 1 ప్రకారం మండలాధ్యక్షులకు ఆ మండల సమావేశాలకు అవసరాన్ని బట్టి ప్రత్యేక నిపుణులను పిలిపించడానికి అవకాశం కల్పించబడింది. దీనిలో పి.ఎ.సి.ఎస్.లకు అవసరాన్ని బట్టి
9.50 ఉ. పిలిపించడానికే గాని హక్కుగా మాత్రం కల్పించబడలేదు. ఇది పరిశీలనలో ఉంది. సర్పంచులు శాశ్వత ఆహ్వానితులు. ప్రత్యేక ఆహ్వానితులు అంటే ఎప్పుడు అవసరం అని భావించితే అప్పుడు పిలవడం జరుగుతుంది. శాశ్వత ఆహ్వానితులు సర్వ సభ్య సమావేశాలలో పాల్గొని చర్చించవచ్చు కానీ ఓటింగ్ పవర్ అధికారం ఉండదు. మండల పరిపాలన సక్రమంగా జరగడానికి వారి అభిప్రాయం మాత్రమే తీసుకోబడుతుంది.

ప్రశ్న·నెం·4875:– సర్వశ్రీ డి·నాగేందర్, ఎం·శశిధర్ రెడ్డి, డి·ఎల్·రవీంద్రారెడ్డి, ఇ·ప్రతాపరెడ్డి, డి·ఎస్·రెడ్యానాయక్, ఎన్·వెంకటరామరాజు, కన్నాలక్ష్మీనారాయణ:– రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈక్రింది సమాచారం తెలియజేసారా:

(ఎ) నగరంలోని కొన్ని ప్రభుత్వ పాతభవనాలను బహిరంగవేలంద్వారా అమ్మివేయాలని రాష్ట్రప్రభుత్వం ప్రతిపాదించిన మాట నిజమేనా;

(బి) అయితే, అమ్మివేయనున్న భవనాల వివరాలు ఏమిటి;

(సి) ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం ఆశించిన మొత్తం ఎంత?

రోడ్లు, భవనాల శాఖమంత్రి (శ్రీ ఎస్·వి·సుబ్బారెడ్డి):– (అ) అవునండి·

(ఆ) భవనాల వివరాలు క్రిందివిధంగా ఉన్నాయి;

(అ) చిరాగ్ అలీలేన్‌లోని పరిశ్రమల కమీషనరేటు ఆవరణలు·

(ఆ) నాంపల్లిలోని లాండ్‌రెవిన్యూ కమీషనరేటు ఆవరణలు·

(ఇ) లక్డీకాపూల్‌లోని రంగారెడ్డి జిల్లా కలెక్టరు కార్యాలయం ఆవరణలు·

(ఆ) క్రింది కారణాలమూలంగా ఆవిషయం ఉత్పన్నం కాదు;

(1) పరిశ్రమల కమీషనరు భవనాన్ని "సాంస్కృతిక వారసత్వ భవనంగా" వర్గీకరించడం జరిగింది·

(2) సరైన ప్రత్యామ్నాయ ఆవరణలను చూపించిన తరువాత, లాండ్‌రెవిన్యూ కమీషనరు, రంగారెడ్డి జిల్లా కలెక్టరు కార్యాలయాలను అమ్మివేయడం ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం తీసుకోవలసి ఉన్నది·

శ్రీ డి· నాగేందర్· (ఆసిఫ్‌నగర్):– అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారు మొదటి ప్రశ్నకు అవునండీ అన్నారు· రెండవప్రశ్నకు ఇండస్ట్రీస్ కమీషనరేట్, చిరాగ్ అలీ లేన్, కమీషనరేట్ ఆఫ్ ల్యాండ్ రెవిన్యూ నాంపల్లి, రంగారెడ్డి జిల్లా కలక్టరేట్,

లక్డీకాపూల్ అమ్మితే ఎంత ఆదాయం వస్తుంది, మీరు ఎంత ఎక్స్‌పెక్ట్ చేస్తున్నారు అని అడిగితే, చిరాగ్ అలీ లేన్‌లో వున్న ఇండస్ట్రీస్ బిల్డింగ్‌ను హెరిటేజ్ బిల్డింగ్‌గా గుర్తించాము కాబట్టి ఆ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదని అన్నారు. ప్రభుత్వానికి అమ్మే ఉద్దేశ్యం లేనప్పుడు గత 6 మాసాల క్రింద పత్రికలలో ప్రకటన ఎందుకు వచ్చింది? మంత్రిగారిని డిటెయిల్స్ అడిగాము. ఏ ఏ ఆర్ అండ్ బి ఆస్తులు అమ్మడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది అంటే మూడు మాత్రమే అని చెప్పారు. ఇవి కాకుండా మాకు వచ్చిన సమాచారం ప్రకారం హైదరాబాద్ సిటీలో ఇంకా చాలా అమ్మడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారని తెలుస్తున్నది. అందులో బ్రెండ్‌ల్యాండ్, మాసాబ్‌ట్యాంక్ ఎసి గార్డ్సు, ఎండి లైన్స్ ఈ ప్రాంతంలో అంతా ఎక్స్ సర్వీస్‌మెన్ ఉన్నారు. ఇవి అమ్మే ఉద్దేశ్యంతో ఆ ప్రాంతాలకు అధికారులు తరుచు వెళుతున్నారు. వీటిపైన బిల్డర్స్ ప్రెషర్ కూడా చాలా ఉంది. దీనిపైన అవగాహన లేకుండానె మీరు పేపర్ ప్రకటన చేస్తున్నారా? బిల్డర్స్ ప్రెషర్ మీమీద పెరుగుతోంది. ప్రశ్న మేము చాలా డిటెయిల్డ్‌గా అడిగాము. Whether it is a fact that the State Government propose to dispose of certain old Government buildings in the City in public auction, if so, the details of those buildings to be disposed of, etc. కానీ మంత్రిగారు కేవలం మూడు మాత్రమే ఇచ్చారు. దీనిపై మంత్రిగారు డిటెయిల్స్ రిపోర్టు తెప్పించుకోవాలి. పెద్ద అధికారులు ఇక్కడ ఉంటే సమాచారం తీసుకోవాలి. ఆ వివరాలు తీసుకొన్న తరువాత సమాధానం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. వి. సుబ్బారెడ్డి:- వారు స్పెసిఫిక్‌గా ప్రశ్న వేస్తే సమాధానం చెబుతాను

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు చెప్పినవి కాక వేరే బిల్డింగులు అని వారు అంటున్నారు దీనిమీద యాక్షన్ ఏమిటో చెప్పండి.

శ్రీ ఎస్.వి. సుబ్బారెడ్డి:- కమీషనర్ ఆఫ్ ఇండస్ట్రీస్, సి.ఎల్.ఆర్, రంగారెడ్డి జిల్లా కలక్టరేటు ఈ మూడు షిఫ్ట్‌చేసి అమ్మాలని అను కొన్నాము. దానికి ప్రత్యామ్నాయ అవకాశం లేకపోయింది. ప్రస్తుతం ఈ మూడు బిల్డింగులు అమ్మే ప్రపోజల్ పెండింగ్‌లో వుంది. దీనిపై ప్రభుత్వం ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకోలేదు.

Sri Asaduddin Owaisi (Charminar):- Speaker Sir, regarding the Premises of Commissioner of Industries building it was informed that it was a heritage buildings. There are certain rules and regulations to these heritage buildings. For any renovation or alteration of these heritage buildings necessary premission is very much required and even for construction of such buildings permission is required and there are so many other ways for this. Otherwise, what is the purpose of these buildings, if you are going to sell away these buildings. I want a clarification.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి (ముషీరాబాద్):– అధ్యక్షా, ఇందులో మొదటి ప్రశ్నకు అవునండి అన్నారు. అంటే దీనిపై ఇప్పటికే నిర్ణయం తీసుకొన్నారు. రెండవ ప్రశ్న మీద్వారా అడిగేది ఏమిటంటే, ప్రభుత్వం ఈ భవనాలను ఎందుకు వేలం వేయదలచుకొంది? దీనిపై మీ ఉద్దేశ్యం ఏమిటి? రాజధాని నగరంలో ప్రైవేటు భవనాలలో ఉన్న ప్రభుత్వ కార్యాలయాలకు అన్నింటికీ మీరు ఎంత అద్దె చెల్లిస్తున్నారు? గతంలో ప్రైవేటు భవనాలలో ఉన్న కార్యాలయాలకు సంబంధించి ప్రభుత్వం ఒకేచోట స్వంత భవనాలు కట్టాలి, దీనివలన కొన్ని కోట్ల రూపాయలు నష్టం అవుతుంది అని ఒకవైపు చెబుతూనే ఉన్న భవనాలు వేలం వేయడానికి కారణం ఏమిటి? ఈ భవనాల వేలం ద్వారా కొత్త భవనాలు కట్టాలన్నా లేక సొమ్ము చేసుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో అమ్ముతున్నారా? ప్రభుత్వం స్పష్టంగా చెప్పాలి. ప్రత్యామ్నాయం దొరకలేదు కాబట్టి ఆగామని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. స్పష్టమయిన సమాధానం మంత్రిగారి నుండి రాలేదు.

శ్రీ డి. ఎస్. రెడ్యానాయక్:– అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారు ఆ ప్రశ్నకు అవునండి అని సమాధానం చెప్పారు. ఈ భవనాలు అమ్మితే ఎంత డబ్బు వస్తుంది అని ప్రభుత్వం ఆశిస్తున్నారు అని అడిగాము. దానికి సమాధానం ఇవ్వలేదు. దీనిపై ప్రభుత్వం ఎంత డబ్బు వస్తుందని అంచనా వేసుకొన్నారు? ఈ మూడు భవనాలు ఏదయితే అమ్మాలని అనుకొన్నారో అది అత్యంత విలువగల ప్రాంతం. గజం సుమారు రు. 50 వేలు అమ్మే ప్రాంతం. అటువంటి భవనాలు అమ్మి ప్రభుత్వం పూడ్చుకోవాలని అనుకొంటున్నారా? వేలం వేసే ఉద్దేశ్యం ఏమిటి? వీటితో పాటు ఇంకా కొన్ని వేలం వేసే ఉద్దేశ్యం ఉన్నట్లుగా మాకు సమాచారం ఉంది. ఈ భవనాలు తీసివేసి ఆ కార్యాలయాలు ఎక్కడకు మార్చాలని ఉద్దేశించారు? దయచేసి మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

10.00 ఉ. శ్రీ పి. జనార్దన్‌రెడ్డి – అధ్యక్షా, గవర్నమెంటు నగరంలోని కొన్ని పాత ప్రభుత్వ భవనాలను బహిరంగ వేలం ద్వారా అమ్మివేయాలని ప్రతిపాదించిన మాట నిజమేనా అని ప్రశ్నించడం జరిగింది. మంత్రిగారు హెరిటేజ్ బిల్డింగ్స్ గురించి చెప్పడం జరిగింది. ఈ హెరిటేజ్ బిల్డింగ్ ఎక్కడిది నౌబత్‌పహాడ్ దగ్గరదా లేక కమీషనర్ ఆఫ్ ఇండస్ట్రీస్‌దా అని అడుగుతున్నాను. తరువాత పాత బిల్డింగ్స్ అన్నీ అమ్మేస్తున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత స్థలాలను అమ్మేస్తున్నారు. బిల్డింగులు అమ్మేస్తున్నారు. పాత అసెంబ్లీ బిల్డింగు వుంది. దానిని కూడా అమ్మే ప్రతిపాదన వుందా? ఉన్న ఆస్తులను అమ్మివేసి, ... దీనిని కూడా ఏదైనా బిస్కట్‌గా తయారు చేస్తున్నారా అని అడుగుతున్నాను ఈ హెరిటేజ్ బిల్డింగు నౌబత్‌పహాడ్ దగ్గర వుందా? దానిని 'హుడా' వారికి హాండోవర్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇచ్చిందా లేదా మంత్రిగారు చెప్పాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. నాగేందర్:– అధ్యక్షా, మేము మంత్రిగారిని కోరేది ఈ 3 బిల్డింగులే కాకుండా ఆర్.అండ్.బి.కి సంబంధించి హైదరాబాద్ సిటీలో వున్న ఇతర ప్రాపర్టీస్‌ను గురించి క్లియర్‌కట్‌గా చెప్పగలుగుతారా? వాటిమీద వచ్చే ఆదాయాన్ని గురించి అడిగితే "Does not arise" అన్నారు. మీరు పెద్ద పెద్ద భవనాలు అమ్ముతారా అనేది మీ బడ్జెట్. కాబట్టి

నేను మంత్రిగారిని క్లియర్‌కట్‌గా అడుగుతున్నాను. జంటనగరాలలో ఏవైతే ప్రాపర్టీస్‌ను మీరు పేపర్ ద్వారా అనౌన్స్ చేయడం జరుగుతోందో అవన్నీ నా నియోజక వర్గంలో వున్నాయి.

(అంతరాయం)

బిలో పోవర్టీలైన్‌లో వున్నటువంటి వారు బ్యాండ్ లైన్స్, ఎ.సి.గార్డ్స్, మాసబ్ టాంక్స్ వద్ద వున్నారు. వారిని కన్సిడర్ చేస్తారా అనే విషయాన్ని స్పష్టం చేయాల్సిందిగా మంత్రిగారిని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, the question is: "Whether the Government is proposing to dispose of certain Government buildings in the City; if so the details of the buildings to be disposed of; and the amount expected by the Government in this regard". The answer to first is 'Yes, Sir' and the third question is 'Does not arise'. What kind of answer is this? It is totally misleading. It is wrong.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆక్షన్ కాకుండా ఎట్లా వస్తుంది?

శ్రీ ఎస్.వి.సుబ్బారెడ్డి:- ఒవైసీగారు అడిగినట్లు మొదట కమీషనర్ ఆఫ్ ఇండస్ట్రీస్ కార్యాలయాన్ని అమ్మాలని అనుకున్నాము. తరువాత 'హుడా' వారు, మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ వారు దీనిని హెరిటేజ్ బిల్డింగుగా గుర్తించడంతో అమ్మే ప్రపోజల్‌ను డ్రాప్ చేసుకున్నాము. అమౌంట్ ఎంత వస్తుంది అని అడిగితే పర్టిక్యులర్ ఫిగర్స్ ఇవ్వలేదు. మిస్‌లీడింగ్‌గా వుంది అని అంటున్నారు. ఆ ప్రపోజల్ ప్రస్తుతానికి మేము డ్రాప్ చేసుకున్నాము. ఆల్టర్‌నేటివ్ బిల్డింగ్ చూసి, అందులోకి మార్చిన తరువాత, Then only sale process will come into effect.

కోదండరెడ్డి గారు మీరు ఎందుకు అమ్మాలనుకుంటున్నారు, డబ్బు కోసం అమ్మాలని అనుకున్నారా అని వారు అడిగారు. ఈ 3 బిల్డింగులు 100 సంవత్సరాల ఓల్డ్ బిల్డింగులు. వీటికి లైఫ్ అయిపోయింది. ఏ క్షణంలో అయినా పడిపోవడానికి అవకాశం వుంది. అందుకని వీటిని వేరేచోటుకి మార్చి బిల్డింగులను అమ్మి ఆ సొమ్మును ప్రభుత్వ ఖజానాకు జమచేయాలని అనుకున్నాం. అంతేకాని దీనిని మా స్వార్థంకోసం అమ్మాలనుకోవడంలేదు. రెడ్యానాయక్‌గారు అడిగారు, ఎంత డబ్బు వస్తుందని. ప్రస్తుతం వున్న మార్కెట్ రేటు చెబుతాను. ఎందుకంటే మేము ఓపెన్ ఆక్షన్ ద్వారా అమ్మాలనుకున్నాం కాని ఏదో లాలూచీలో కాని, రహస్యంగా అమ్మాలని కాని అనుకోలేదు. పేపర్ అడ్వర్‌టైజ్‌మెంట్

ఇవ్వాము ఓపెన్ అక్షన్ ద్వారా అమ్ముతామని. ప్రస్తుతం అక్కడ వున్న మార్కెటు రేటు - ల్యాండ్ రెవిన్యూ కమీషనర్ కార్యాలయ భవనం 9295 చ.గ. ఉంది చ.గ.నికి మార్కెట్ రేటు రు 18,000/- వుంది.

(అంతరాయం)

నేను మార్కెటు రేటు చెబుతున్నాను. ఓపెన్ అక్షన్‌లో రు 50,000/- కాని, రు.60,000 కాని ఎంతైనా కావచ్చు. నేను చెప్పే మార్కెటు రేటుకే ఇస్తామని కాదు. We are going to auction it openly.

Sri Asaduddin Owaisi:- Heritage buildings cannot be sold even though they are hundred years old. How are you selling?

Sri S.V. Subba Reddy:- We are not selling the building. We have droped the idea because they have recognised it as heritage building. That is why we have stopped it. We want to sell only two buildings. They are Commissionerate of land Revenue and Collectorate of Rangareddy.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- సర్, మేము 3 పాయింట్స్ అడిగాము. వాటికి సమాధానం చెప్పలేదు మంత్రిగారు.

Mr Speaker: That is a different question.

Sri S.V. Subba Reddy:- It is a separate question. We have identified three buildings....

Mr. Speaker:- (Addressing Sri D. Nagender) you put a separate question. Already we have crossed 10. O' clock. Only single supplementary hereafter.

తారకరామ ఎత్తిపోతల ప్రాజెక్టు క్రింద సాగు

45-

*4719 శ్రీ గద్దె రామమోహన్ (గన్నవరం):- పెద్ద, మధ్యతరహా నీటిపారుదల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా;

(అ) క్రిష్ణాజిల్లా, మైలవరం మరియు గన్నవరం నియోజకవర్గాలలో దాదాపు 56,000 వేల ఎకరాల మెట్టభూమిని సాగుబడిలోనికి తెచ్చుటకైన తారకరామ ఎత్తిపోతల ప్రాజెక్టును ప్రభుత్వము ఆమోదించిన విషయం వాస్తవమేనా:

(ఆ) అయినచో అందుపై తీసుకున్న చర్య లేమి;

(ఇ) ఆ ప్రాజెక్టు ఎప్పటిలోగ పూర్తి చేయబడును?

భారీ మరియు మధ్యతరహా నీటిపారుదల శాఖా మంత్రి (శ్రీతుమ్మలనాగేశ్వరరావు):-
(అ) అవునండి.

(ఆ) సవివరమైన దర్యాప్తు, డిజైనుల ఆధారంగా సవివరమైన అంచనాను తయారు చేయడం జరుగుతున్నది.

(ఇ) లబ్దిదారుల తమ వాటాను ప్రభుత్వం వద్ద ఇంకా డిపాజిటు చేయవలసి ఉన్నది. ఈ పథకాన్ని చేపట్టి, దశలవారిగా పూర్తిచేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ జి.రామ్మోహన్:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఇచ్చిన సమాధానంలో మొట్టమొదటిది మాత్రమే కరెక్టు, మిగతా రెండూ కరెక్టుకాదు. ఎందుకంటే, దీనికి ఇంకా అంచనాలు తయారు చేయడం జరుగుతుంది అని అన్నారు. అంచనాలు తయారుచేసి ఇవ్వడం, ప్రాజెక్టు రిపోర్టు తయారు చేయడం ఒక సంవత్సరం ముందే జరిగింది. లబ్దిదారు తమవాటాను డిపాజిట్ చేయలేదని అన్నారు. లబ్దిదారుల తరఫున సెంట్రల్ కోపరేటివ్ బ్యాంకు ప్రతి పైసా మేము ఇస్తామని కన్‌సెంట్ ఇవ్వడం జరిగింది. ప్రభుత్వం డబ్బులు ఎప్పుడు రిలీజ్ చేస్తే మేము అప్పుడు రిలీజ్ చేస్తామని చెప్పారు. దానికి ప్రభుత్వం ఎప్పుడు తమ వాటాను రిలీజ్ చేస్తుందని అడుగుతున్నాను.

ప్రిలిమినరీ ఖర్చులకు కూడా ఏమాత్రం డబ్బులు రిలీజ్ చేయలేదు, కనీసం పేపర్ కొనుక్కోవడానికి కూడా డబ్బులు లేవని అధికారులు చెబుతున్నారు. ప్రిలిమినరీ అమౌంట్ రు. 1.00 బడ్జెట్‌లో పెట్టారు. దానిని రిలీజ్ చెయ్యాలి. అది ఎప్పుడు రిలీజ్ చేస్తారని అడుగుతున్నాను.

ఇరిగేషన్ బాండ్లు స్కీము క్రొత్తగా పెట్టారు. మా ఏరియాలో రైతులు బాండ్లు కొనుకుంటే ఆడబ్బులు ఇదే స్కీములకు ఖర్చుపెడతారా? 56,000 ఎకరాలకు ఏర్పాటైన ఈ స్కీముకోసం అనేకమంది రైతులు ఎంతో ఆతృతతో చూస్తున్నారు.

10-10 ఉ. అధ్యక్షా, ఇది 8 సంవత్సరాల క్రితం శంఖుస్థాపన చేశారు. ఈ రోజువరకూ ఇది పూర్తి కాలేదు. కాబట్టి త్వరగా చర్యలు తీసుకుంటారా? ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారు?

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- డిటేల్డ్ ఇన్వెస్టిగేషన్ జరుగుతోంది. ఆ విషయం చెప్పాను. రైతులు ఆ రోజుల్లో ఒప్పుకున్న ఎకరానికి రు.3,500/- కోఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంక్ టైఅప్ చేస్తామన్నారు. టైఅప్ జరిగిన తరువాత తప్పకుండా వాటాని రిలీజు చేస్తాము. ఈ సంవత్సరం 50 లక్షలు ఇన్వెస్టిగేషన్ కోసం బడ్జెట్‌లో రిలీజు చేయడం జరిగింది తప్పకుండా రైతుల వాటా, కేంద్ర సహకార బ్యాంక్ ఒప్పుకోగానే ప్రభుత్వ వాటా రిలీజు చేసి రాబోయే 3 సంవత్సరాల కాలంలో ఈ లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ పథకాన్ని చేస్తామని గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జె.రమేష్‌బాబు (మైలవరం):- తారక రామారావు ఎత్తిపోతల పథకం లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీమ్. మైలవరం నియోజకవర్గంలో ఇది పి.టి.పి.ఎస్.లిఫ్ట్ ద్వారా ప్రారంభమవుతుంది. దీనిని ఇవ్వడానికి ఏ విధమయిన అభ్యంతరాలు ఉన్నాయి? మంత్రిగారు సమాధానంలో రైతులు డిపాజిట్ కట్టాలని అన్నారు. రైతులు సిద్ధంగా ఉన్నారు. కోఆపరేటివ్ బ్యాంక్‌తో ఎల్.టి.లోన్ చాలా పెద్ద ప్రాసెస్. యం.టి.లోన్ ద్వారా సింప్లిఫై చేసి కోఆపరేటివ్ బ్యాంక్ ద్వారా ప్రభుత్వం ఆదేశాలు రైతులు తీసుకుంటారు. మంత్రిగారు ఆదేశాలు ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువెళ్ళాము ఫస్ట్ ఫేజ్ క్రింద 16 కోట్లు రిలీజు చేస్తే, 13,400 ఎకరాలు సాగు అవుతుంది. కాబట్టి వెంటనే ఫస్ట్ ఫేజ్‌లో నాబార్డ్‌లో ఇన్‌క్లూడ్ చేయవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు ఫస్ట్ ఫేజ్, సెకండ్ ఫేజ్ ప్రపోజల్స్ తీసుకువచ్చి నాబార్డ్‌కి పోస్ట్ చేశాము. రైతాంగం 3,500/- వాటా, ప్రభుత్వం వాటాకి కన్‌సెంట్ రాగానే, ప్రభుత్వం వాటా వెంటనే రిలీజు చేసి పనులు ప్రారంభిస్తామని తెలియజేస్తున్నాను.

GRABBING OF WAKF PROPERTIES IN SRIKAKULAM DISTRICT

46-

*6204-Q.- Sarvasri A.Rajendra Prasad Y. Srinivasa Rao, (Gurajala) G. Govardhan, (Kama Reddy) S. Venkateswara Rao, G.Vijaya Rao, Y. Sreenivasulu Reddy (Rapur) and M.Venkata Subbaiah (Repalle):- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether as per the Gazette No.47 published in 1961, in Srikakulam District there were two thousand acres of wakf property,

(b) whether according to a survey conducted by the Jount Collector in 1994, 1000 acres estimated at a value of Rs.25 crores have been grabbed;

(c) whether both the copies of Gazette of 1961 and the survey report of 1994 are now missing; and

(d) if so, the action taken thereon?

On behalf of Chief Minister Minister for Major Industries Sri Bashiruddin Babukhan:- (a) No, Sir.

(b) No, Sir.

(c) No, Sir.

(d) Does not arise.

Dr.G.Vijayarama Rao:- Sir, if you see question-C, if is "Whether both the copies of Gazette of 1961 and the Survey report of 1994 are now missing". For this, the Hon. Minister has replied "No, Sir.". That means, the said report and the Gazette are available with the Department. If that is the case, answers to Questions A and B cannot become 'No . To question-C, he has specifically answered 'No, Sir . That means, they are available. There is a contradiction in the answers given to Questions A, B and C. Sir, My question is: whether it is a fact that in Gazette No.47 published in 1961 and the Survey Report of 1994, particularly in Pathapatnam, Palasa and Tekkali of Srikakulam district, most of the lands are missing? They were being grabbed. So, I would like to know: what is the total extent of land available and what is the total extent of land available as per Gazette No.47? What is the total extent of land under encroachment today? I request the Minister to come forward with a clear cut answer.

Sri Basheeruddin Babukhan:- Sir, the Gazette of 1961, which the Hon. Member is referring to, is already available in the Collectorate....

Sri Asaduddin Owaisi:- Why did he not accept it? Let us know. What is this?

Mr.Speaker:- Let him reply.

Sri Basheeruddin Babu Khan:- Sir, the question here is whether two thousand acres of wakf property is there in the Srikakulam district as per the Gazette notification of 1961. The fact which I am saying is that 2,000 acres is not there. The figure is different. The Gazette is there, but the fact is, 2,000 acres are not there. It is less number of acres. I will give all the figures. There are 44 wakf institutions in the district of Srikakulam. As per the Gazette of 1961, the number of institutions having properties is 15. The total extent of land under them is 1,787.35 acres but not the figure mentioned in the question. The land resumed by the Government is 1,102.32 acres. The land under encroachment is 231.14 acres. The land in possession of wakf institutions even today is 453.89 acres.

With regard to the encroachments which the Hon. Member has raised, I have already mentioned that the number of acres that are under encroachment is 231, the details of which, I can pass on to the Hon. Member if you permit.

Mr. Speaker:- You pass it on.

Sri Basheeruddin Babukhan:- I can tell the details. The Government has resumed 344.79 acres as well as 757.53 acres. These were all inam lands and, therefore, the Government had the right to resume the land. The inamdars are being paid what is known as Dastrik allowance. The present inamdars are receiving this from the Government for offering service to the wakf. There is encroachment unauthorisedly in 132.64 acres

in Syed Mohd. Madina Awulia. The encroachment is by the RTC for the last 7 to 8 years. They are supposed to have acquired land of 3.14 acres for which compensation has not been paid so far. The Wakf Board is corresponding and trying to get the compensation. The Government Degree College has occupied 80 cents of land. The Wakf Board is corresponding with the Education Department to get compensation for this land. Similarly for 13.35 acres of Darga Shaik Fareed, enquiry is pending. We have identified 74 encroachers. The other encroachers, we have not identified.

Sri Asaduddin Owaisi:- If the Government has encroached upon the Wakf Property, the Government can give it back right now. Nearly 15 acres are occupied by the Government.

Mr. Speaker:- Let the Minister note down all these points.

CLOSURE OF CINEMA HALLS FOR SLAB TAXATION

47

*6231-Q.- Sarvasri G.S.S. Sivaji (Sompet) B. Lakshmana Rao, (Narsannapet) S.V.China Appala Naidu (Bobbili) and T. Bhadrayya (Palakonda) :- Will the Chief Minister be pleased to state;

(a) whether it is a fact that some Cinema Halls have been closed down after implementing the slab taxation system on them, in the State; and

(b) if so, the details thereof?

On behalf of Chief Minister Minister for Finance (Sri P. Ashok Gajapathi Raju):- (a) No, Sir, There is no direct correlation between the slab system and closure of the Theatres.

(b) Does not arise.

10.20 శ్రీ జి.ఎస్.ఎస్.శివాజీ:- అధ్యక్షా, మంత్రి గారు తన సమాధానంలో డైరెక్ట్‌గా
ఉ.- సంబంధం లేదు అని అన్నారు. కనీసం ఇన్‌డైరెక్ట్‌గా అయినా సంబంధం ఉందని ఒప్పుకొన్నారు అనుకొంటాము. ఇన్‌డైరెక్ట్‌గా సంబంధం ఉంటే, ఈ స్లాబ్ పద్ధతి పెట్టిన తరువాత ఎన్ని సినిమాహాళ్ళు మూసి వేశారు. అందులో జంటనగరాలలో ఎన్ని సినిమాహాళ్ళు మూత పడ్డాయి. మూసి వేయడం వల్ల మనకు వస్తున్న ట్యాక్స్‌లో వచ్చిన నష్టం గురించి వివరంగా చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Mr. Speaker, Sir, the slab system was brought in the State in 1984-85. At that time we had 2,107 Cinema Theatres and the tax realised in that year was Rs. 40.49 crores. In 1996-97 we have 2,641 Theatres and the tax realised is Rs.64.67 crores. With regard to the reasons why theatres are closing down I do not have details with me now. There are a lot of reasons why theatres are closed. One is rennovation. One is unavoidable business conditions and the other is demolition etc. The theates are facing competition from cheap entertainment sources like Cable T.V etc., There are numerous reasons why theatres are closed down. The general trend is theatres are increasing very slowly. There is no direct relevance of the tax to the closure of the theatres.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్రశ్న నెం.4726 (S.No.48) సభ్యుల కోరిక మేరకు పోస్ట్‌పోన్ చేస్తున్నాను.

రాష్ట్రంలో బ్లడ్ బ్యాంకులు

49-

*4045- శ్రీ డి. వీరశివారెడ్డి, శ్రీమతి వై.సీతాదేవి (ముదినేపల్లి), శ్రీమతి ఇ.సీతారామమ్మ (కూచినపూడి), శ్రీమతి కె.ప్రతిభాభారతి, శ్రీ ఎస్.వెంకటేశ్వరరావు:- వైద్య, ఆరోగ్య శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలో ప్రధానంగా జంట నగరాలలో నడపబడుచున్న బ్లడ్ బ్యాంకులెన్ని;

(ఆ) బ్లడ్ బ్యాంకును ప్రారంభించుటకు రిజిస్ట్రేషను ఏదైనా అవసరమా;

(ఇ) హెచ్.ఐ.వి. పాజిటివ్ రక్తాన్ని సేకరించి నిల్వచేయకుండా ముందుజాగ్రత్తగాను బ్లడ్ బ్యాంకులలో పారిశుధ్య పరిస్థితులను మెరుగుపరిచేందుకు ప్రభుత్వం పాటింపజేస్తుందా?

వైద్య, ఆరోగ్య శాఖమంత్రి (డా.ఎన్.జనార్ధన్‌రెడ్డి) :– (అ) జంటనగరాలలో ఉన్న 38 బ్లడ్ బ్యాంకులతో సహా రాష్ట్రంలో 94 బ్లడ్ బ్యాంకులు పనిచేస్తున్నాయి.

(ఆ) అవునండి. 1945, డ్రగ్స్ అండ్ కాస్మటిక్స్ నియమావళిలోని 122 జి నియమంతోపాటు, 1940, డ్రగ్స్ అండ్ కాస్మటిక్స్ చట్టంలోని 18 (సి) విభాగం క్రింద, ఎవరైనా వ్యక్తి బ్లడ్ బ్యాంకును నిర్వహించడానికి 'నమూనా–28–సి' లో లైసెన్సును పొందవలసి ఉంది. న్యూఢిల్లీలోని కేంద్రలైసెన్సు ఆమోద అధికారి ఆమోదించిన తరువాత, రాష్ట్ర లైసెన్సింగు అధికారి ఆ లైసెన్సును జారీ చేస్తారు.

(ఇ) అవునండి.

1. లైసెన్సింగు నిబంధనల ప్రకారం బ్లీడింగుకు టెస్టింగుకు స్టోరేజికి ప్రత్యేక గదులు ఉండాలి.

2. అట్టి గదులు ఎయిర్ కండిషన్ చేయబడినవై ఉండాలి.

3. సేకరించిన రక్తాన్ని అలారమ్‌డివైజ్, థెర్మోగ్రాఫ్‌తో ఉన్న బ్లడ్‌బ్యాంకు రిఫ్రిజిరేటర్‌లో భద్రపరచాలి నిల్వచేయాలి.

4. వారు రక్తంలో హెచ్.ఐ.వి. ఉనికిని పరీక్షచేయడానికై ఎలిసారీడరు పరికరాన్ని కలిగి ఉండాలి.

5. సేకరించిన రక్తంలో, హెచ్.ఐ.వి. పాజిటివ్ ఉన్నట్లయితే, అట్టి రక్తాన్ని సోడియం హైపోక్లోరైడ్‌తో శుద్ధిచేసి, ఉపయోగించిన ఇతర పరికరాలతో పాటు ఆటోక్లేవ్‌చేసి, ఇన్సినరేటర్‌లో తగులబెట్టాలి.

శ్రీజి.వీరశివారెడ్డి:– అధ్యక్షా, ఈ జంటనగరాలతో సహా 94 బ్లడ్ బ్యాంకులు పనిచేస్తున్నాయని చెప్పారు. అవి ప్రభుత్వ ఆధీనములోనే నడుస్తున్నాయా? ఈ 94 బ్లడ్ బ్యాంకులలో బ్లడ్ నిలువ చేసే కెపాసిటీ ఎంత? అవసరానికి తగిన బ్లడ్ నిలువ చేస్తున్నారా? అవసరమైన బ్లడ్‌ని ఈ బ్యాంకులలో నిలువ చేసి అవసరమైన వారికి అందించే విధంగా ఈ బ్యాంకులు నడుస్తున్నాయా? ఇంకా ఎక్కువగా ఈ బ్లడ్ బ్యాంకులను రాష్ట్రంలో నెలకొల్పడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్యలు చేపడుతోందా?

డా.ఎన్.జనార్ధన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ బ్లడ్ బ్యాంకులు 41 ఉన్నాయి. ప్రయివేటు సెక్టార్‌లో ఇంక్లూడింగ్ అటానమస్‌వి 53 ఉన్నాయి. మొత్తం 94 బ్లడ్ బ్యాంకులు రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి. దీంట్లో డోనర్స్ స్వచ్ఛందముగా ముందుకు వచ్చే వారి నుంచే తీసుకోవడం జరుగుతోంది. పేషంట్స్ యొక్క రిలేటివ్స్; ఫ్రెండ్స్ నుంచే తీసుకోవడం జరుగుతోంది. అన్ని రకాలైన డిసీజెస్ కంపాటీయబిలిటీ కాకుండా పరీక్షలు చేసి అప్పటికప్పుడు బ్లడ్ తీసి ఇచ్చే అవకాశం వీరికి ఉంటుంది. అక్కడ ఏ ఇబ్బందులు లేకుండా చూసుకొంటున్నాము. క్రొత్తగా ఎవరైనా అప్లయి చేసుకొంటే (గైడ్ లైన్స్ ప్రకారంగా) వాటిని పరిశీలించి చేయడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ టి.వీరశివారెడ్డి:- ఇది ముఖ్యమైన విషయం ఈ ప్రశ్నను పోస్ట్‌పోన్ చేయండి సార్.

(అంతరాయం)

Mr. Speaker: If you want I will get it postponed.

రాష్ట్రంలో గ్రంథాలయ సెస్సు వసూలు

50-

*5075- సర్వశ్రీ కె. రామకృష్ణ (అనంతపురం), టి. దేముడు (చింతపల్లి), యం.టి చౌహాన్, (దేవరకొండ), టి.పుల్లయ్య, (మహబూబాబాద్):- పాఠశాలవిద్య, గ్రంథాలయాల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలో ఇంటి పన్నుతోపాటు గ్రంథాలయ సెస్సు వసూలు చేయబడుచున్నదా;

(ఆ) అయినచో, అట్లు వసూలు చేసిన గ్రంథాలయసెస్సును గ్రంథాలయ సంస్థలకు సక్రమముగా చెల్లిస్తున్నారా?

(ఇ) లేనిచో, అందుకు కారణాలేమి?

పాఠశాల విద్య, గ్రంథాలయాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె.ఇ.ప్రభాకర్):- (అ) అవునండీ

(ఆ) లేదండి.

(ఇ) స్థానిక సంస్థలు వసూలుచేసిన సెస్సును గ్రంథాలయ శాఖకు చెల్లించక పోవడానికిగల నిర్దిష్ట కారణాలు తెలియడంలేదు. ప్రభుత్వం ఈ విషయాన్ని మునిసిపలు పరిపాలన, పట్టణాభివృద్ధి శాఖ, పంచాయతీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖలతో సంప్రదించింది. అందువల్ల వారు సక్రమంగా సెస్సును జమచేసేటట్లు చూడడానికి వీలవుతుంది.

శ్రీ కె. రామకృష్ణ:- అధ్యక్షా, మంత్రిగార్లు సమాధానం చెపుతూ వసూలు చేస్తున్న గ్రంథాలయ సెస్సును క్రమబద్ధముగా గ్రంథాలయ సంస్థలకు చెల్లించడం లేదని అంగీకరించారు. స్వాతంత్ర్యోద్యమ కాలం నుంచి గ్రంథాలయాలు ఎంతో కీలకమైనవి. పంచాయితీ రాజ్ శాఖ. మునిసిపల్ శాఖ ఈగ్రంథాలయ సెస్ దాదాపు 32 కోట్ల రూపాయలు గ్రంథాలయ సంస్థలకు చెల్లించని మాట వాస్తవమేనా? ఈ 32 కోట్ల రూపాయలకు గాను, పంచాయితీరాజ్ శాఖ ఎంత బకాయి ఉంది? మునిసిపల్ శాఖ ఎంత బకాయి ఉంది? ఈ శాఖలు ఎప్పటి లోపు గ్రంథాలయ సంస్థలకు చెల్లిస్తారో తెలియజేయండి.

శ్రీ కె.ఇ.ప్రభాకర్:- అధ్యక్షా, ఆయా సంబంధిత శాఖలు ఇవి అని ప్రత్యేక కారణాలు చెప్పడం లేదు. అయినప్పటికీ, వారు డబ్బు తిరిగి చెల్లింమతామని చెపుతున్నారు. 3-7-1997న పంచాయితీ రాజ్ కమీషన్ ఒక లేక వ్రాయడం జరిగింది. అలాగే 27-6-1997న మునిసిపల్ డైరెక్టర్ కూడా ఒక లేక వ్రాయడం జరిగింది. మొత్తం మీద రాష్ట్రంలో 32 కోట్ల రూపాయల బకాయిలు ఉంటే జంటనగరాలలో 18 కోట్ల రూపాయలు బకాయిలు ఉన్నాయని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె.రామకృష్ణ:- అధ్యక్షా, మంత్రి గారు 32 కోట్ల రూపాయలు బకాయిలు ఉన్నాయని అన్నారు. అందులో పంచాయితీ రాజ్ శాఖ వారివి ఎంత బకాయిలు ఉన్నాయి? మునిసిపల్ శాఖ వారివి ఎంత ఉన్నాయి? ఎప్పటి లోపు ఆ బకాయిలను వారు గ్రంథాలయ సంస్థలకు చెందేటట్లు ఏర్పాటు చేస్తారు? దయచేసి చెప్పవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె.ఇ.ప్రభాకర్:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు జిల్లాల వారీగా ఎంతెంత బకాయిలు ఉన్నాయని అడిగినారు. ఆ వివరాలన్నీ మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తాను.

జీరో అవర్

10.30 ఉ. | శ్రీ ఎన్.వరదరాజులు రెడ్డి (ప్రొద్దుటూరు):- అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్ర కార్మికశాఖా మంత్రి శ్రీ.శ్రీనివాస యాదవ్ తమకు అధికారం వున్నదన్న బలంతో, దానిని ఉపయోగించుకుని ఈ రోజున ప్రజలను దోచుకునే ప్రయత్నాలలో భాగంగా 22వ తారీకున పంజగుట్ట, బేగం బజారులోని భాను కన్‌స్ట్రక్షన్స్ యజమాని శ్రీ బి.వి.రామను తమ వద్దకు, తమ ఛాంబర్‌కు పిలిపించుకుని. ...

(అధికార పక్ష సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

మేము నోటీసు యిచ్చాము. వారు తమ రూములో కూర్చోపెట్టుకుని.....

(అంతరాయం)

మీ పరిస్థితులు, మా పరిస్థితులు అందరి పరిస్థితులు అందరికీ తెలియాలి. ఇప్పుడు మీ పరిస్థితులు ఎలా వున్నాయో శాసన సభలోని సభ్యులంతా తెలుసుకోవాలి. కార్మిక మంత్రి శ్రీనివాస యాదవ్.....

(అంతరాయం)

అతని స్వాధీనంలో వున్న భూమిని, అంటే భానూ కన్‌స్ట్రక్షన్స్ యజమాని స్వాధీనంలో 14 సంవత్సరాలుగా వున్న భూమిని మేము తీసుకున్నాము. మీరు వదలి పెట్టి వెళ్ళండి "అని అన్నారు. అందుకు సమాధానంగా టి.వి.రావుగారు మేమే భూమిని చట్టబద్ధంగా కొనుగోలు చేశాము, 14 సంవత్సరాలుగా మా అధీనంలో వుంది, మీరు యిప్పుడు ఈ భూమి మీది అనడం న్యాయంకాదు. భూమికి సంబంధించిన రికార్డులన్నీ నా వద్ద వున్నాయని .. ఎంత చెప్పినప్పటికీ వినకపోగా, "మేము ఈ భూమని మిమ్మలను ఖాళీచేయమని చెపుతున్నాం. లేనిపక్షంలో మీరు తీవ్రమైన పరిణామాలను ఎదుర్కోవలసి వస్తుందన్నారు అధ్యక్షా, తీవ్రపరిణామాలు అంటే చంపడమే. ఆవిధంగా కార్మికశాఖా మంత్రి శ్రీనివాస యాదవ్, వారి తమ్ముడు టి.వి.రావును బెదిరించారు. ఆ పరిస్థితిలో టి.వి.రామారావుగారు" యిది అన్యాయమని, ప్రజలకు రక్షణ కల్పించవలసిన మీరే యిలా చేయడం భావ్యం కాదనీ, మంత్రిగారి చేతులు పట్టుకుని, కాళ్ళనుకోమనీ, తమకు రక్షణ కల్పించమనే, కాళ్ళావేళ్ళాపడి బ్రతిమిలాడడం జరిగింది" అన్నారు.

రాష్ట్ర క్యాబినెట్ మంత్రి ఈ విధంగా ఆ యజమానిని బలవంతపెట్టి భూమిని ఖాళీ చేయమనడం కోట్లాది రూపాయలను దోచుకోవాలను కోవడం, ఖాళీ చేయకపోతే తీవ్ర పరిణామాలను ఎదుర్కోవలసివస్తుందన్న విధంగా బెదిరింపులు బెదిరించడం అన్యాయం రక్షించవలసిన మంత్రే భక్షించడం ఎలా వుంటుందో ఆలోచించండి. ఇది చాలా దారుణం. పోలీసు స్టేషనుకు పోయి ఆ యజమాని కంప్లైంటు యివ్వబోతే, అక్కడ వారు, మంత్రిగారి మీద కంప్లైంటు మేము తీసుకోము అన్నారట. ఇక విధిలేక ఆయన డి.ఐ.జికి డి.జికి స్వయంగా తన ప్రాణాలకు ముప్పువాటిల్లే పరిస్థితులు వున్నాయని ఈరోజో రేపో తాను చనిపోవడం ఖాయమనీ, తనను కాపాడమని" చెప్పుకోవడం జరిగింది. మరి ఈ పరిస్థితులు రాష్ట్రంలోవున్నప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు రోజు నీతివంతమైన పాలన చేస్తున్నాం, మేము మా మంత్రులం ప్రజల కోసమే వున్నాము, మేము చిత్తశుద్ధితో వున్నాం అని మాట్లాడుతారు. ఏ నేరారోపణలూ లేని ప్రభుత్వం మాది అంటారు.

(అంతరాయం)

మరి యిప్పుడు ఈవిధానాలు ఏమిటో చెప్పండి. దానికి సమాధానం చెప్పమని అడుగుతున్నాము. ఇవే కాదు, ఇంకా చాలా వున్నాయి. ఏదో సామెత చెప్పినట్లు "ఆవు చేను మేస్తే, దూడ కంచెను మేసింది". అన్నట్లుగా ఈ ప్రభుత్వం వుంది మరి కేసం వేరి మీద కేసు బుక్‌చేశారా? కంప్లైంట్ రిజిష్టరు అయిందా? ఈయన మీద ఏమి యాక్షను తీసుకుంటున్నారు. క్యాబినెట్ మంత్రి ఈ విధంగా చేస్తూ వుంటే, ...

(అంతరాయం)

మేమన్నీ నిజాలే చెపుతాము. రుజువు చేస్తాము. రోడ్ నెంబర్ 111 బంజారా హిల్స్ విషయం అన్నిటి గురించి పేపర్లో వచ్చింది. కోట్లాది రూపాయల ప్రజల ఆస్తులను బలవంతంగా హోదాగల క్యాబినెట్ మంత్రి దోచుకోవడం గూర్చి మాకు సరైన సమాధానం తమరు యిప్పించాలి. మీరు వారిపైన ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు? ఆ మంత్రిగారిని వెంటనే క్యాబినెట్ నుంచి తొలగించాలి. ఇది తీవ్రమైన ఆరోపణ. ఇలా వుంటే, యిదే కొనసాగితే యింకా ఎన్ని కోట్లాది రూపాయలనువారు సంపాదిస్తారో ఆలోచించండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ టి. శ్రీనివాస యాదవ్:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులు వరదరాజులు రెడ్డిగారు నామీద అభియోగం చేశారు. వాళ్ళు వాస్తవాలను తెలుసుకుని మాట్లాడాలి. నిన్న ఒక పత్రికలో వచ్చిన వార్త గూర్చి నన్ను ఫోన్‌లో అడిగారు. నిన్న నేను ఒక విషయంలో ప్రెస్ రిపోర్టర్స్‌కు ఇంటర్వ్యూ యిచ్చిన సందర్భంలో ప్రెస్ రిపోర్టర్స్ నా ఛాంబర్‌కు రావడం జరిగింది. భాను కన్‌స్ట్రక్షన్స్ వారు నావద్దకు రావడం జరగలేదు. పేపర్లో ఏదో వచ్చింది. నేను నిన్న సాయంత్రం సి.ఎం.ఇ.వై. మీటింగులో ఆ పథకం గూర్చి మాట్లాడుతూ వున్నాను. ఆతరువాత రంగారెడ్డి జిల్లాకు చెందిన 9 మునిసిపాలిటీలకు, మంచినీటికి సంబంధించి కూడా మీటింగు కండక్టు చేయడం జరిగింది. రెవిన్యూ మంత్రిగారి ఛాంబర్‌లో నేను వున్నాను. చంద్రమోహన రెడ్డిగారు కూడా వున్నారు. ఈ విషయంలో నా ప్రిమిసెస్‌లో ఏమీ జరగలేదు. వరదరాజులు రెడ్డిగారు ఈ విధంగా నాపై అభియోగం చేయడం బాధాకరంగా వుంది. భాను కన్‌స్ట్రక్షన్స్‌గూర్చి కాంగ్రెసువారు అభియోగం చేస్తున్నారు. ఈ విషయమై వారినేత వెనుక వుండి వేరేవారు అభియోగం చేయిస్తున్నారు. ధైర్యం వుంటే ఆ చెప్పించే వారు నాతో మాట్లాడితే బాగుంటుంది. అప్పుడు నేను సమాధానం చెపుతానని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- వాస్తవాలు తెలుసుకోవాల్సిన అవసరం వుంది. హోం మినిస్టరుగారు సమాధానం చెప్పాలి.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్.వరదరాజులు రెడ్డి:- భాను కన్‌స్ట్రక్షన్స్ విషయంలో ఎంక్వయిరీ వేయించండి

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను చెప్పేది వినండి. మీరు జీరో అవర్‌లో యివ్వమని అడిగారు. నేను పర్మిషను యిచ్చాను. మీరు రైజ్ చేశారు. మంత్రిగారు జవాబు చెప్పారు. మళ్లీ మళ్లీ దీనిని చెప్పాలంటే యిప్పుడు కాదు. Whether the Home Minister wants to say anything? Whether any case is registered?

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎ.మాధవ రెడ్డి:- గౌరవ సభ్యులకు సంబంధించిన విషయం వారు సభ దృష్టికి తెచ్చారు. మంత్రివర్యులపై కంప్లెయింటు చేస్తే, అందుకు మంత్రిగారే సమాధానం యిచ్చారు. ఇంక ఏమికావాలి?

శ్రీ పి.జనార్ధన్‌రెడ్డి:- అసలు డి.ఐ.జి.కి కంప్లెయింటు చేయడం జరిగిందా? వారి వద్దకు ఈ విషయం కేసు రిజిష్టరు అయినట్లు వచ్చిందో లేదో హోం మినిస్టరు సమాధానం చెప్పాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మంత్రిగారు మీ అభియోగానికి సమాధానం యిచ్చారు. మీరు జీరో అవర్‌లో అడిగారు. నేను యిచ్చాను. జీరో అవర్‌లో యింతకన్నా సమాధానాలు యివ్వడం కష్టం.

శ్రీ ఎన్.వరదరాజులురెడ్డి:- అధ్యక్షా, కేసు రిజిష్టరు చేసుకుని అభియోగదారునిపై యాక్షను తీసకుంటారా లేదా?

Mr. Speaker:- This is Zero-Hour. You cannot demand anything.

10.40 ఉ. (ప్రజలకు ఒక న్యాయం పాలకులకు ఒక న్యాయం అంటూ సర్వశ్రీ ఎన్.వరదరాజులరెడ్డి, డి.ఎస్.రెడ్యానాయక్, పి.జనార్ధన్‌రెడ్డి, వై.ఎస్.వివేకానందరెడ్డి, ఎం.నారాయణరెడ్డి, నాగేందర్ స్పీకర్ పోడియం వద్దకు వచ్చారు)

I am sorry .... Please take your seats .. You cannot demand in the Zero Hour..Please take your seats.. I don't ask the Government .. This is Zero Hour .. No direction .. You cannot demand every action during Zero Hour.

శ్రీ ఎ.మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఆయన డి.జి.పి.కి, కమీషనర్‌కు ఒక పిటీషన్ ఇచ్చారు అని నేను పేపర్లో చూశాను. అదే విధంగా వారు చేసిన ఆరోపణల మీద సంబంధిత మంత్రిగారు క్లారిఫై చేయడం జరిగింది మీరు జీరో అవర్లో రెడీ చేసే దానికి పర్మిషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఏమి చర్యలు తీసుకొన్నారని అంటే ఇప్పుడే ఏమి చెబుతాను.

Mr.Speaker:- Please verify whether any complaint is there with the Police and let the Hon'ble Members know ..

(Interruption)

Please take your seats .. I asked the Minister to verify whether there is any complaint with the Police .. He will let you know.. please take your seats .. He will inform you later.. At this juncture he cannot answer .. Let the Zero Hour go please .. Hereafter, I cannot permit every one .. This is Zero Hour.

శ్రీ పి.జనార్ధన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా. ప్రభుత్వం ఏమి యాక్షన్ తీసుకొంటుంది. జీరో అవర్లో ఎన్నో సార్లు సమాధానం ఇచ్చారు.

(Continued interruptions)

Mr.Speaker:- The Minister against whom the allegation is made has already replied. What more do you want? You cannot demand action .. You cannot expect answer for everything.. If you do not understand I am helpless .. I am sorry ... You have no right to demand.. I told very categorically .. Minister will let you know later. You cannot stall Zero Hour .. I have permitted you to raise the issue.. you have raised.. He has replied. What more do you want?

(Members belonging to Congress continued to surround the podium,

శ్రీ ఎన్.వరదరాజులురెడ్డి:- అధ్యక్షా, హోం మంత్రిగారిని ఎంక్వైయిర్ వేయమని చెప్పండి. పెద్ద వాళ్ళు చేస్తే తప్పు కాదా? ప్రజలకు ఒక న్యాయమా?

Mr.Speaker:- I asked the Minister to verify. He will let you Know. What more do you want? Minister for Legislative Affairs, Please move a motion against those who are coming to the podium. This is not the way ..

(సర్వశ్రీ ఎస్.వరదరాజులురెడ్డి, వై.ఎస్.వివేకానందరెడ్డి, డి.ఎస్.రెడ్యానాయక్, ఎం.నారాయణరెడ్డి, స్పీకర్ పోడియం వద్దనున్న మెట్లపైన కూర్చొన్నారు)

Please go back to your seats .. You have given notice ... I have permitted you .. Don't argue with the Chair.. If you prevent the proceedings of the House, I will take action against you.. You cannot demand action during Zero Hour.. If you ar eunruly behaving in the House, then I will take action.. I am sorry..

శ్రీ ఎ.మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, వాళ్ళు అంతా గోరంతని కొండంతలు చేస్తూ రాజకీయం చేయాలని రాజకీయ లబ్ధి పొందాలని చేస్తున్నారు. మంత్రిగారు క్లారిఫై చేశారు. మీరు ప్రభుత్వానికి ఆదేశాలు ఇచ్చారు. ఇంకా ఏమి కావాలి? ప్రతిది రాజకీయ లబ్ధి కోసం ఉపయోగించడం ఎట్లా అండి? మీ ఆదేశాలు పాటిస్తున్నాము.

(Continued interruptions)

Mr.Speaker:- I asked the Minister to verify with the Police and let the Members know. What more do you want? This is Zero Hour.. Please take your seats.. You cannot dictate to the Chair.. Redya Nayak Garu, this is not the way to behave in the House..

శ్రీ [illegible]:- అధ్యక్షా, జీరో అవర్లో రైజ్ చేసిన వారికి రెండు రోజుల్లో సమాధానం చెప్పాలని ఇంతకు పూర్వమే మీరు రూలింగ్ ఇవ్వడం జరిగింది. దాని ప్రకారంగా జరిగినట్లయితే ఈ సమస్య పరిష్కారం అవుతుందని నేను ప్రత్యేకంగా కోరుతున్నాను.

Mr.Speaker:- The Minister will verify and let the Members know whether the complaint is registered with the Police or not. I told very categorically about that.. You cannot demand everything on the Floor of the House immediately..

Sri P.Ashok Gajapathi Raju:- Sir, Sir, one submission.. n the Zero Hour they have raised the issue.. They have given notice under rule 281. As per rules and as per Parliamentary ractices, you have given an opportunity to the concerned ember whose name has been mentioned, to reply. He has denied hat incident. What is it there to reply more?

(Interruptions from Dr.D.L.Ravindra Reddy)

Mr.Speaker:- Ravindra Reddy Garu, there are two things in it. One is against the Minister. Another is regarding the Police. Regarding Minister, he has replied. Regarding Police, the Minister will verify and let you know. It is a very simple thing...

(కాంగ్రెస్ శాసన సభ్యులు స్పీకర్ పోడియం వదలి తమ తమ స్థానాలకు వెళ్ళారు)

శ్రీ డి.దేముడు:- అధ్యక్షా, గిరిజనుల అభివృద్ధి కోసం కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు గిరిజనులను ఎంతో ముందుకు తీసుకుపోతామని చెబుతూ మరి ఇప్పుడు వారిని ఎటో ప్రక్కకు నెట్టినట్లు కొన్ని జి.ఓ.లు జారీ అవుతున్నాయి. గిరిజనుల కుల ధృవీకరణ పత్రం కోసం జి.ఓ.నెంబరు 58 జారీ చేయడం జరిగింది. గిరిజనులలో 35 ఉప కులాలు ఉన్నాయి వారికి ఆర్.డి.ఓ. సర్టిఫికేటు ఇవ్వాలి. ఎం.ఆర్.ఓ. అయితే లంచాలు తీసుకొని బోగస్ సర్టిఫికెట్లు ఇస్తారనే ఉద్దేశ్యంతో ఇలా పెట్టామని చెబుతున్నారు. మండలంలో కుల ధృవీకరణ పత్రం తీసుకోవాలంటే రెండు నెలలు పడుతుంది. ఆర్.డి.ఓ. కార్యాలయం మండలాలకు 250, 300 కిలో మీటర్ల దూరంలో ఉంటే, వాళ్ళు సర్టిఫికెటు పొందాలంటే కనీసం 5 నెలలు పడుతుంది. దీని కారణంగా ఇప్పుడు రాష్ట్రంలో ఐ.టి.డి.ఎ.
10.50 | కంట్రోల్‌లో ఉన్నటువంటి స్కూల్స్‌లో తప్ప నాన్-ఐ.టి.డి.ఎ. ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్
ఉ. | అన్నింటిలోనూ కాస్ట్ సర్టిఫికేట్స్ లేని కారణంగా కొన్ని ఉపకులాలవారిని జాయిన్ చేసుకోవటంలేదు. స్టూడెంట్స్ అంతా రోడ్ల మీద పడ్డారు. కులాలలోనే కాకుండా ఉపకులాలలో కూడా తేడాలు వచ్చాయి. అప్పుడే తగాదాలు మొదలయ్యాయి. ట్రైబల్ మినిస్టర్‌గారిని, ప్రభుత్వాన్ని కోరేది ఏమంటే గతంలో ఇచ్చినట్లుగానే కేస్ట్ సర్టిఫికెట్లు ఎమ్.ఆర్.ఓ. అథారిటీతో ఇప్పించాలి. అంతేకాక ఇప్పుడు సీట్లు కోల్పోయిన వారికి ప్రత్యేక జి.ఓ. జారీచేసి మరలా అదే ఇన్‌స్టిట్యూషన్‌లో సీటు ఇచ్చేటట్లు చేయాలి. దొంగ సర్టిఫికెట్లు అరికట్టడానికి వేరే మార్గం ఉన్నది. దొంగ సర్టిఫికెట్లు ఫలానా గ్రామంలో ఉన్నాయని రిపోర్ట్ రాగానే ఆ గ్రామంలో ఎంక్వయిరీ జరిపించి, అటువంటి వారిని చీఫ్ హెడ్‌క్వార్టర్‌కు పిలిపించి తగిన చర్యలు తీసుకోవటం ద్వారా ఈ దొంగ సర్టిఫికెట్లను కొంతవరకూ అరికట్టవచ్చును. ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ వారు కొన్ని వేల దొంగ సర్టిఫికెట్లను ఇంతవరకూ తేల్చలేకపోయారు.

శ్రీ జి. నగేష్:- గిరిజన ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి కొన్ని గ్రామాలలో గతంలో ఎమ్.ఆర్.ఓ. ద్వారా కాస్ట్ సర్టిఫికేట్స్ ఇప్పించేవారము. కాని కొన్ని బోగస్ సర్టిఫికేట్స్ వారు ఇస్తున్నట్లు తెలియరావడం వలన దానిని ఆర్ డి.ఓ. పరిధిలో పెట్టడం జరిగింది. అయితే దీనిని మరలా ఎమ్.ఆర్ ఓ. పరిధిలోనే ఉంచాలని గౌరవ శాసనసభ్యులు అనేకమార్లు నాతో మనవిచేయటం, అనేక రిప్రజెంటేషన్లు రావడం జరిగింది. దీనిని పూర్తిగా పరిశీలించి తప్పకుండా ఎమ్.ఆర్.ఓ. ద్వారా సర్టిఫికేట్లు ఇప్పించే ఏర్పాట్లు చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి.రాజగోపాల్ (అచంట):- స్పీకర్ సర్, నేను ప్రస్తావించే అంశం కడియం శ్రీహరి, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖామాత్యులకు సంబంధించినది. ఈ రోజు సాంఘిక సంక్షేమ హాస్టల్స్‌లో వేలాదిమంది విద్యార్థినీ విద్యార్థులు ఉన్నారు, సాంఘిక సంక్షేమ హాస్టల్స్‌లో ఉంటున్న విద్యార్థినీ విద్యార్థుల సంఖ్య సుమారు 40 లక్షలు. వీరికి నెలకు ఇస్తున్నటువంటి రూ.210తో రెండు పూట్లా వీరికి సరైన భోజనం కూడా పెట్టలేము (రోజుకు రూ.7/-తో). బి.సి. హాస్టల్స్‌లో ఉంటున్నవారికి ప్రభుత్వం యూనిఫారంలు కూడా ఇవ్వటం లేదు. కాస్మెటిక్స్ కొనుగోలు చేయుటకు రూ.12 ఇస్తున్నారు. ఈ మొత్తం సబ్బులు కొనుగోలుచేయటానికె సరిపోవటంలేదు. బాలికలకు రూ.10/-కి మించి లేదు. హాస్టల్స్‌కు సొంత భవనాలు కూడా లేనందున విద్యార్థులు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఏదైనా జబ్బు చేస్తే సరైన వైద్యసౌకర్యం కూడా లేదు. హాస్టల్స్‌లో ఉంటున్న వారు ఎంతో దుర్భరమైన పరిస్థితిలో జీవితం గుడుపుతున్నారు. ప్రభుత్వం సరఫరా చేస్తున్న బియ్యం కూడా సరిపోవటం లేదు. వీరు తమకు నెలకు ఇస్తున్న మొత్తంను రూ.350 కి పెంచాలని, కాస్మెటిక్స్ కొరకు రూ.25 కేటాయించాలని, బి.సి. విద్యార్థిని విద్యార్థులకు యూనిఫారం ఇవ్వాలని, సొంత హాస్టల్ భవనాలు కట్టివ్వాలని, మెడికల్ ఫెసిలిటీస్ కూడా కల్పించాలని వారు డిమాండ్ చేస్తున్నారు. ఆశ్రమ పాఠశాలలను కూడా మూసివేయాలని ప్రభుత్వం యోచిస్తోంది. ఏది ఏమైనప్పటికీ మంత్రిగారు ఈ సమస్యలపై సత్వరమే స్పందించి వీటిని పరిష్కరించాలని కోరుతున్నాను. విద్యార్థినీ విద్యార్థులు హైదరాబాదుకు కూడా వచ్చారు, వారికి న్యాయం చేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri K.Srihari:- Sir, we have taken a note of the issue raised by the Hon'ble Member. The Government is very keen and will take all the necessary steps to improve the situation in the Social Welfare hostels.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి (కార్వాన్):- అధ్యక్షా, ఇది ఎక్సైజ్ డిపార్ట్‌మెంట్‌కు సంబంధించినది. చీరాల ఎక్సైజ్ ఇన్‌స్పెక్టర్ సతీష్ కుమార్ గీత కార్మికులవద్ద బలవంతంగా డబ్బు తీసుకోవడం జరుగుతోంది. స్త్రీలను పరాభవించటం ద్వారా వారి ఆత్మహత్యలకు కారణమవుతున్నాడు. అతను చేసే అవినీతి పనులు ఎన్నో ఉన్నాయి. గీత కార్మికులు లైసెన్స్ రెన్యువల్ చేపించుకోవాలంటే రూ.3000 ఇవ్వాలని కండిషన్ పెట్టి వారితో బేరమాడి రూ 1500కు కుదుర్చుకుని 220 మంది కార్మికుల నుండి లక్షలు లంచం తీసుకున్నాడు. క్రొత్తగా

లైసెన్స్ తీసుకున్న గీతకార్మికుల నుండి 32 మంది నుండి ఒక్కొక్కరి వద్ద రూ.20,000 లంచం తీసుకున్నారు. తాటి చెట్టుకు ప్రభుత్వం విధించిన పన్ను రూ.18 అయితే అక్కడ ఉన్నటువంటి సి.ఐ రూ.40 లంచంగా వసూలు చేస్తున్నారు అసలు కంటే రెండు రెట్లు లంచంగా వసూలు చేస్తున్నాడు. వారిని ఎన్నో రకాలుగా పీడించి తప్పుడు కేసులు పెట్టి వారిని లాకప్‌లో పెట్టి చిత్రహింసలకు గురిచేస్తున్నారు. గీత కార్మికులైన పురుషులేకాక మహిళలను కూడా తీసుకువచ్చి చిత్రహింసలకు గురిచేస్తున్నారు. కానిస్టేబుల్స్ కూడా ఇటువంటి బీభత్సాన్ని సృష్టించటానికి కారకులవుతున్నారు. జైలులో ఒక మహిళను వివస్త్రను చేయటం చూసి ప్రక్క సెల్‌లో ఉన్న మరొక మహిళ ఇంటికి పోయి ఉరిపోసుకుని చనిపోవటం జరిగింది. ఇటువంటి అకృత్యాలను అరికట్టడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవటానికి అక్కడ ఉన్న ఎస్.పి.గారు ముందుకు రావటంలేదు. వీటిపైన సి.బి.సి.ఐ.డి. ఎంక్వయిరీ జరిపించాలి. ఈ సందర్భంగా మా రాష్ట్రీయ భారతీయ జనతా పార్టీ సెల్ అధ్యక్షుడు మీకు విజ్ఞాపన పత్రమును పంపారు. దానిని మీకు సమర్పిస్తున్నాను. (శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి పంపిన విజ్ఞాపన పత్రమును మిస్టర్ స్పీకర్ స్వీకరించారు)

శ్రీ ఎన్. రఘురాం:- గౌరవసభ్యులు వారి వద్ద ఉన్నటువంటి సమాచారాన్ని అందచేస్తే చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ పి.రామస్వామి (మహారాజ్‌గంజ్):- ప్రతి దానికి మంత్రులు నోటు చేసుకున్నాము, మాస్తాము అంటే ఎట్లా? అక్కడ ఆడవారు అవమానాలను భరాయించ లేకున్నారు. ఈజ్ ఇట్ ది గవర్నమెంట్ ది ఆర్ రన్నింగ్?

Mr.Speaker:- Your member has raised it.. Please take your seat.. We will send it to the Government... The Minister stated that he would take necessary action.. I am sending the petition to the Government.

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, during Nizam period, a Unani College was founded and to give practical training to the students one Sri Narayana Dass donated 14 acres of land to the said College. For twenty years through the Unani Budget this land was developed into herbarium. A laboratory was formed and a museum was also established for that. From Mir Alam Tank a canal was diverted to this land and also hundreds of species of different plants and herbs pertaining to Unani were planted over there. In 1977, the then Director of Indian Medicine, Sri B.L.Narasimhulu illegally sold that land and siphoned off lakhs or rupees. Nearly Ac.3.39 gts. of land was purchased and half of it was given for the establishment of

Pharmacy over there. Sir, no soil test was done. to confirm 11·00 ఉ· that the very soil would suit for growing herbal plants or not? But from 1979 onwards. from the Unani Budget some amount was allocated and nearly 400 lorries of Urea red-nud was brought in and used to make the soil more fertile so that it may suit for growing herbal plants. Now, the herbarium has been fully developed. A building was constructed along with a laboratory and students from different places and in different spheres such as Unani, Homeopathic and Ayurvedic were given practical training in this institution. No commercial purpose was involved in it. When the then Chief Minister Sri K.Vijaya Bhaskara Reddy was invited to this institution in connection with Annual Day Celebrations. The Ayurvedic Students through a representation requested him to allot some land to develop their own herbarium. The Chief Minister kindly consented their request and alloted 27 acres of land near Himayatsagar. But unfortunately, that land turned to be a very rocky land and hence found to be not suitable for developing a herbarium. In the meanwhile, a conspiracy was hatched by the Ayurvedic Department to sell away this herbarium, which was developed from 1979 onwards with the funds from Unani Budget and which was proved to be more useful. The Government, seems to have accpeted the proposal put forward by the Ayurvedic Department and a G.O. was issued on 10-7-1997. Sir, a Committee was also formed in this regard. Sir, my appeal through you to the Government is that from 1979 onwards this Herbarium was developed with Unani funds and was used for the development of Unani Education. If Ayurvedic students wants to have their own herbarium, let them have it. We have no objection for that. Let the Government give them land and financial backing. But why should the Government sell away the Unani Herbarium just for the benefit Ayurvedic students. Sir, my request to the Government through you is that they should not make any effort to sell away this Herbarium. It is an important institution which gave practical training to the students. Hence, any effort to sell the same should be stopped immediately.

Dr.N.Janardhan Reddy:- Sir, I have noted down the points raised by the Hon'ble Member. I will immediately take action in this regard.

శ్రీమతి లక్ష్మీపార్వతి:- సర్, ఆంధ్రుల రాజకీయ, సాంస్కృతిక చరిత్రలో ఉత్తరాంధ్రకు ఉన్న ప్రాధాన్యత అందరికీ తెలిసిందే. గొప్ప సాంస్కృతిక, అదేవిధంగా రాజకీయానికి చాల మంచి స్థానం ఉంది. కానీ ఈ రోజు ఉత్తరాంధ్రలో ఉన్న పరిస్థితి ఎంత దయనీయగా మారిందంటే వెనుకబడినతనానికి, ఆర్థిక ఇబ్బందులకు, వర్షాభావానికి ఎంతో బాధపడుతున్న పరిస్థితిలో ఉంది. ప్రభుత్వం చాల త్వరగా స్పందించవలసిన విషయాలు కొన్ని ఉన్నాయి. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో చాలా అందమైన నదులున్నాయి. మహేంద్రతనయ, వంశధార, బాహుదా ఇటువంటి నదులున్నాయి. నదుల్లో నీరు ప్రజలకు మాత్రం ఉపయోగకరంగా లేదు. ముఖ్యంగా మిళియపుట్టి అనే గ్రామంలో మహేంద్రతనయ నది మీద రెగ్యులేటర్ డ్యాం నిర్మాణం గురించి ఎప్పటి నుంచో ప్రయత్నాలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి. 1994లో ఎన్నికలైన తరువాత, ఎన్.టి.రామారావు గారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత 16వ తేది 1995వ సంవత్సరం ఎన్.టి.రామారావుగారు శ్రీకాకుళం జిల్లాకు వెళ్ళినప్పుడు అక్కడి ప్రజలు వారికి ఒక వినతి పత్రం సమర్పించడం జరిగింది. ముఖ్యంగా పాతపట్నం, హరిశ్చంద్రపురం నియోజకవర్గాలకు చెందిన దాదాపు 70 గ్రామాలకు చెందిన రైతులకు సాగుబడికి నీరందించే ఈ రెగ్యులేటర్ డ్యాం నిర్మాణం గురించి ప్రజలు విన్నవించుకున్నప్పుడు ఎన్.టి.రామారావుగారు స్పందించి దానికి తగిన యాక్షన్ తీసుకుంటామని హామీ ఇవ్వడం జరిగింది. కాని వారు ఇచ్చటికి రాగానే.. ఆగస్టు క్రైసిస్ ఇక్కడున్నది అందరికీ తెలిసిందే... వారి ప్రభుత్వం పడిపోయింది. తరువాత వచ్చిన ప్రభుత్వం దాని గురించి యాక్షన్ తీసుకోకపోవడం వల్ల అక్కడ ఎంతో వెనుకబడినతనంతో, వర్షాలు లేక ప్రజలు అల్లాడిపోతున్న పరిస్థితుల్లో ఈ ప్రభుత్వం అక్కడ మహేంద్రతనయ రెగ్యులేటర్ డ్యాం గురించి ఏమైనా ఆలోచిస్తున్నారా? అది పూర్తయితే అక్కడి గ్రామాలకు వ్యవసాయానికి నీరు ఇవ్వడానికి తగిన వాతావరణం ఏర్పడుతుంది. దానిపైన ప్రభుత్వం ఏవిధమైన చర్య తీసుకుంటారో చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రావు:- దానిని చేపట్టడానికే ఆలోచిస్తున్నాము అధ్యక్షా.

శ్రీమతి ఎన్.లక్ష్మీపార్వతి:- సార్ ... సార్ ... అది డ్రాట్ ఏరియా సార్, కరువుతో అల్లాడుతున్న ప్రజలు ప్రభుత్వం వేస్తుందని ఎంతో ఆశతో ఎదురు చూస్తున్నారు. దానికి ఎంతో ఖర్చు కూడా కాదు. చాల తక్కువ వ్యయంతో ఎక్కువ గ్రామాలకు నీరు అందించే సౌకర్యం గల మహేంద్రతనయ మీద ఈ గవర్నమెంటు కూడా ప్రామిస్ చేసింది. ముఖ్యమంత్రిగారు అక్కడికి వెళ్ళినప్పుడు ప్రామిస్ చేశారు వెంటనే మేము ఈ రెగ్యులేటర్ నిర్మాణాన్ని చేపడతామని కాని ఇంతవరకు కనీసం ప్రతిపాదన కూడా రాలేదు. ఇంత నిర్లక్ష్యంగా ఉంటే ఎలా సార్? ప్రజలు ఏమైపోవాలి సార్?

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎనీథింగ్ ఫ్రం ది గవర్నమెంట్?

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రావు:- పూజ్యులు రామారావుగారు ఎనౌన్స్ చేసినవి గాని, తెలుగుదేశం పార్టీ ఎనౌన్స్ చేసినవి కూడా తప్పకుండా పూర్తి చేయడానికే అన్ని చర్యలు తీసుకుంటాము. దానిని కూడా చేపట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ కె. హనుమంత రావు (నూజివీడు):- అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్న రెవిన్యూ మంత్రి గారికి సంబంధించినది. రాష్ట్రంలో పట్టాదారు పాసుపుస్తకాలు స్టాకు క్రింది అధికారులు చెబుతున్నారు. కలెక్టర్లు కూడా చెబుతున్నారు. ఇప్పుడు పట్టాదారు పాసుపుస్తకాలు ఇవ్వడం 1/5వ వంతు మాత్రమే పూర్తయింది. ఇంకా 95 శాతం ఇవ్వవలసివుంది. ఈ పుస్తకాలను సప్లయ్ చేయడంలో ప్రభుత్వానికి ఇబ్బంది ఉంటే జిల్లా కలెక్టర్లకు ప్రింటింగ్ చేసుకొనడానికైనా ఆర్డర్స్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. రెండవది ఈ పాస్‌పుస్తకాలు రైతులకు చాల అవసరం అని ప్రభుత్వం గుర్తించింది. అయితే అక్కడ జరిగే కార్యక్రమం అంతా ఆఫీసర్ క్యాడర్‌లోనే జరుగుతున్నది. ప్రతి నెల రెండు గ్రామాలను రెవిన్యూ అధికారులు సందర్శించి అక్కడి ఇబ్బందులను తెలుసుకొని పట్టాదార్ పాసుపుస్తకాలు గాని, ఆర్.ఒ.ఆర్. పనులుగాని శ్రద్ధ చూపిస్తేనే ప్రభుత్వం చేపడుతున్న చర్యలు ప్రజలకు అందుతాయి. ఈ రెండు విషయాలలో ప్రభుత్వం వివరణ ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి.దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, గౌరవ శాసనసభ్యులు తెలియచేసిన విషయం ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఉంది. దానిపైన సమగ్రంగా విచారణ చేసి ఒక నిర్ణయం తీసుకోవాలనే ఆలోచన ఉన్నది. తీసుకుంటాము.

శ్రీ కె.దయాకర్ రెడ్డి (అమరచింత):- అధ్యక్షా, ఇది నా కాన్‌స్టిట్యుయన్సీ అమరచింతకు సంబంధించినది. అమరచింతలో దాదాపు 6 పి.హెచ్.సి.లున్నాయి. అన్నింటికి కలిపి గత రెండు మూడు సంవత్సరాలుగా ఇద్దరు డాక్టర్లే ఉన్నారు. ఆ డాక్టర్లు కూడా ప్రతి రోజూ రాకుండా రోజు విడిచి రోజు లేక మూడు రోజులకొకసారి వస్తున్నారు. ఈ విషయాన్ని అనేకసార్లు ప్రభుత్వం దృష్టికి, అలాగే మా జనరల్ బాడీ దృష్టికి కూడా తీసుకురావడం జరిగింది. పోయిన నెల మొదటివారంలోకి ఆత్మకూరులో అతిసార వ్యాధి ప్రబలి ప్రజలు తీవ్రమైన ఇబ్బందులకు గురయితే మొత్తం డాక్టర్లను పూలప్ చేసి దానిని కంట్రోల్ చేయడానికి పది రోజుల పాటు నేను స్వయంగా పర్యవేక్షించడం జరిగింది. నిన్న గురువారం దేవరకద్ర మండల కేంద్రంలో 20 ఏళ్ళ మణెమ్మ అనే అమ్మాయి అతిసార వ్యాధితో బాధపడుతూ ట్రీట్‌మెంట్ చేసే డాక్టర్స్ ఎవరూ లేనందువల్ల మహబూబ్‌నగర్‌కు తీసుకువెళుతున్నప్పుడు మధ్యలోనే చనిపోయింది. శాసన సభ్యులుగా ఎప్పుడూ అక్కడే ఉంటే పరిస్థితి మాకు ఉండదు కదా. ఆరు పి.హెచ్.సి.లకు మొత్తం 11 డాక్టర్లు ఉండవలసివుంటే కేవలం ఇద్దరు మాత్రమే ఉన్నారు. ఈ పరిస్థితి ఎంతో కాలంగా కొనసాగుతున్నది. జిల్లాల్లో అతిసారవ్యాధి తీవ్రంగా ప్రబలివుంది. వీటి నివారణకు తగిన డాక్టర్లు లేరు. కనుక ప్రైవేట్ డాక్టర్లద్వారా నైనా వారికి చికిత్స చేయించే అవకాశం కల్పిస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

డాక్టర్ ఎన్.జనార్ధన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, 400 డాక్టర్లను రిక్రూట్ చేయడం జరిగింది. ఆ జిల్లాకు కూడా కొంతమంది డాక్టర్లను ఎలాట్ చేయడం జరుగుతుంది. అన్ని పి.హెచ్.సి.లలో డాక్టర్స్ ఉండే విధంగా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అతిసార వ్యాధి ప్రబలినచోట్ల ప్రత్యేక టీములను పంపించి దాని నివారణకు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

11.10 ఉ. శ్రీ ఎన్.జయరాజు (నాగూర్):- అధ్యక్షా, రాష్ట్రప్రభుత్వం మరియు కేంద్రప్రభుత్వం గిరిజనులకు ఉద్యోగాలలో రిజర్వేషన్లు యిస్తున్నారు. అయితే ప్రమోషన్ల విషయంలో యిది సక్రమంగా అమలు కావడం లేదు. యిది సక్రమంగా అమలుజరిగేందుకు ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అలాగే అన్ని డిపార్టుమెంట్లలో వుంది. ముఖ్యంగా మా విజయనగరం జిల్లాలో జిల్లాపరిషత్ మరియు గవర్నమెంట్ పాఠశాలల్లో అలాగే ఐడిపి హైస్కూల్లో సుమారు పది సంవత్సరాల నుంచి ప్రమోషన్స్ యివ్వలేదు. అలాగే సెకండరీ గ్రేడ్ నుంచి, టియిడి నుంచి, అలాగే ప్యానల్‌లో వుండే హెడ్‌మాస్టర్లకు ప్రమోషనులు యివ్వక అధికారులు తాత్సారం చేస్తున్నారు. అలాగే ఈ ప్రమోషనులు లేకపోవడం వల్ల దాదాపు విద్యాశాతం బాగా కుంటుపడుతోంది. ఈ విద్యాశాతం కుంటుపడడమే గాకుండా ఈఏడాది 10వ తరగతి ఫలితాలు కూడా బాగా తగ్గిపోయాయి. కాబట్టి ఈవిషయంలో తగు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి.నగేష్:- గౌరవసభ్యులు గిరిజనులకు రిజర్వేషన్లు గురించే గాకుండా ప్రమోషన్లలో గురించి అడిగారు. ముఖ్యంగా వారి జిల్లా అయిన విజయనగరంలో ఆశ్రమ పాఠశాలల్లో పోస్టులకు ప్రమోషన్లు కల్పించాలని కోరారు. ఈ విషయంలో అర్హులయిన వారందరికి ప్రమోషన్లు యివ్వడం జరుగుతోంది. మిగతా విషయాలను పరిశీలించి అందుకు తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి.బుచ్చయ్యచౌదరి (రాజమండ్రి):- అధ్యక్షా, యిది కార్మిక శాఖకు సంబంధించినది. దయచేసి కార్మికమంత్రిగారు.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు చెప్పాలనుకున్నది చెప్పండి. గవర్నమెంట్ వుంది కాదా, జీరోఅవర్‌లో క్లారిఫికేషన్స్ ఏమిటండీ.

శ్రీ జి.బుచ్చయ్యచౌదరి:- దీనిమీద 304 కూడా యిచ్చాం. నేను 'బోడెపూడి వెంకటేశ్వరరావుగారు మరియు జనార్ధన్‌రెడ్డిగారు మేమంతా యిచ్చాం. రాజమండ్రి ఎ.పి. పేపర్‌మిల్స్ కాంట్రాక్ట్ లేబర్, క్యాజువల్ లేబర్‌కు సంబంధించిన సమస్య యిది. అది మీరు జీరో అవర్‌లో యిచ్చారు. యిక్కడికిక్కడే పరిష్కారం అవుతుందని మేము అనుకోవడం లేదు. కానీ....

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఓ.కె.మీ నోటీసు అడ్మిట్ చేసి తీసుకువస్తాం. కూర్చోండి. నోటీసు యిచ్చినపుడు మళ్లీ టైము వేస్ట్ చేయడం ఎందుకు? ఐ విల్ బ్రింగ్ యిట్ ఆన్ ట్యూస్‌డే.

శ్రీ పి.పురుషోత్తమరావు:- అధ్యక్షా, ఎలక్ట్రిసిటీకి సంబంధించిన విషయం. మొన్న 25వ తారీఖున రామగుండం పవర్ స్టేషన్‌లో విద్యుత్ సరఫరాలో అడ్డంకులు ఏర్పడడం మూలాన తెలంగాణా ప్రాంతంలో వున్నటువంటి అదిలాబాదు, కరీంనగర్, నిజామాబాదు, వరంగల్ మొదలైన ఆరు జిల్లాల్లో కంప్లీట్‌గా సుమారు ఆరు గంటలపాటు కరెంట్ లేకపోవడం వల్ల ఆ జిల్లాలన్నీ పూర్తిగా అంధకారం అయిపోయాయి. అనుకోకుండా ఈవిధంగా జరిగింది. మొత్తం ఆరు జిల్లాలు పూర్తిగా డార్క్ అయిపోయాయి. ఈవిధంగా ఆ ప్రాంతంలో 15రోజులకొకసారి నెలకు, రెండు నెలలకు ఒకసారి జరుగుతోంది. ఎన్‌టిపిసిలో, పవర్ స్టేషన్లలో లోపాలు జరుగుతుండడం వల్ల ఈ విధంగా జరుగుతోంది. ఎపిఎస్‌యిబి బోర్డు వాళ్లు ఏమి చేస్తున్నారో, ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తుందో తెలియడం లేదు గాని యిప్పటికీ కూడా ఆ ప్రాంతంలో ఈ సమస్యను రెక్టిఫై చేయలేదు. మొన్న అయితే పూర్తిగా అంధకారం ఏర్పడింది. ఎపుడు ఏమి జరుగుతుందో ప్రజలకు తెలియడం లేదు. ఫ్యాక్టరీస్ విషయం అలా విడిచిపెట్టండి. ఎపుడు ఏమి జరుగుతుందో ప్రజలకు తెలియడం లేదు. ఫ్యాక్టరీస్ విషయం అలా విడిచిపెట్టండి. కనీసం యిండ్లల్లో కూడా పవర్ వుండే పరిస్థితి లేదు. ఎపుడు పోతుందో, ఏ అర్ధరాత్రి పోతుందో తెలియదు. తీవ్ర భయానక పరిస్థితి వుంది. దీని మీద మంత్రిగారు తగు చర్యలు తీసకోవలసిందిగా కోరుతూ, యికముందు సరఫరాలో లోపాలు జరుగకుండా చూడవలసిందిగా మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, సాంకేతిక కారణాల వల్ల జరిగినటు వంటి లోపాలు భవిష్యత్తులో జరుగకుండా తగు చర్యలు తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి.ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- అధ్యక్షా, 9.7.97వ తేదీన చిత్తూరు జిల్లా, పాల సముద్రం మండలంలో మండల ప్రజాపరిషత్ అధ్యక్షురాలి మీద నో కాన్ఫిడెన్స్ మోషన్ పెట్టడం జరిగింది. ఆ సందర్భంగా ఎన్.టి.ఆర్ తెలుగుదేశం పార్టీ నుంచి నలుగురు ఎం.పి.టి.సి సభ్యులు ఆర్డీఓకు ఈ విషయం గురించి చెప్పడం జరిగింది. 9వ తేదీనాటికి మీటింగ్ జరుగుతుందని కూడా వారు డిక్లేర్ చేశారు. ఆ సందర్భంగా ముందురోజు నేను ఎస్ పి గారిని కలిసి, రేపు అక్కడ నో కాన్ఫిడెన్స్ మోషన్ వుంది, రూలింగ్ పార్టీ వాళ్లకు వుండేది ఒకేఒక సభ్యురాలు, కాంగ్రెస్‌కు ఆరుగురు ఎం.పి.టి.సి సభ్యులున్నారు, నలుగురు ఎం.పి.టి.సి సభ్యులు ఎన్.టి.ఆర్. తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రక్క వున్నారు, నో కాన్ఫిడెన్స్ యిచ్చారు కాబట్టి రేపు వాళ్ళు రోడ్లను బ్లాకు చేసి వీళ్లను ఎంటర్ కాకుండా చేయాలనే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు, మీరు బందోబస్తు పెట్టండని నేను రిక్వెస్ట్ చేశాను. సరే, తప్పకుండా బందోబస్తు పెడతామని ఎస్.పి గారు హామీ యిచ్చారు. మీకు యిబ్బంది కల్గించకుండా నైట్ పెట్రోలింగ్ పెడుతాను, చెక్‌పోస్టులను పెడుతాను, బయటి వాళ్లను ఎవ్వరినీ కూడా రానివ్వకుండా చూస్తానని ఆయన నాకు హామీ యిచ్చారు. పాపం ఆయన

మాత్రం మాట ప్రకారం ముందు రోజు రాత్రి ఒక సి.ఐ.ను రెండు వందల మంది పోలీసులను అక్కడికి నైట్ పంపించారు. వాళ్ళు వుండి కూడా పురుషోత్తం అనే సి.ఐ. అక్కడ వున్నటువంటి పోలీసులనందరినీ పోలీస్ స్టేషన్ దగ్గరే పడుకోబెట్టుకున్నారు. రోడ్ల మీద ఎవరినీ పోనీయకుండా చేశారు. పెట్రోలింగ్ చేయకుండా చేశారు. సరే, మేము ఉదయం 3.30 గంటలకు బలిజకంటిక అనే రోడ్డులో వద్దామని వస్తే, అక్కడ కూడా ఒక 50 మందిని పెట్టారు. అందులో కొంతమంది కడప నుంచి, చిత్తూరు నుంచి, తమిళనాడు నుంచి గూండాలను తీసుకవచ్చి రోడ్డుకు అడ్డంగా రాళ్ళను పెట్టి మమ్మలను పోకుండా బ్లాక్ చేశారు. సరే, వీళ్ళతో వివాదం ఎందుకని, పాలసముద్రంకు వున్నటువంటి మూడు రోడ్లలో మరొక రోడ్డు వెంట పోదామని మేము పోయినా అక్కడ కూడా బ్లాక్ చేశారు. సరే మాకు పోక తప్పదనే ఉద్దేశ్యంతో మేము ఎంటర్ అయ్యాము. బ్లాక్ చేయబడిన రోడ్డులో వున్నటువంటి రాళ్ళను మావాళ్ళు తీసేస్తుంటే, వాళ్ళ మీద రాళ్ళు వేయడం, కారం చల్లడం, దౌర్జన్యం చేయడం, మా వాహనాలను అయిదింటిని ధ్వంసం చేయడం కూడా జరిగింది. ఈ సంఘటన జరిగింది పోలీసు స్టేషన్‌కు ఒక కిలోమీటరు దూరంలోనే. మా ఎంపిటిసి సభ్యులు, మేమంతా వెళ్ళి పోలీస్ స్టేషన్‌లో వున్నటువంటి సిఐ ను లేపి అయ్యా, కిలోమీటర్ దూరంలో ఈ విధంగా రచ్చ జరుగుతుంది మీరు వెళ్ళి ఆ రచ్చను నివారించండి అని చెప్పడం కూడా జరిగింది. అతను ఏమీ పట్టించుకోలేదు. మేము అక్కడికి 5.20 నిముషములకు వెళ్ళాం. 200 మంది పోలీసులు, సిఐ అక్కడ నిద్రపోతున్నారు. మేము లేపి చెప్పిన కూడా వాళ్ళు ఏమీ పట్టించుకోలేదు. రెండు గంటల తర్వాత ఎస్‌పికి ఈ విషయం తెలిస్తే అక్కడికి వెళ్ళండని ఆయన ఆదేశించడం జరిగింది. అయితే మా వాళ్ళను నలుగురిని తీసుకెళ్ళి వూరిలో దాచారు. తర్వాత విడిపించుకొచ్చారు. సరే యిది అయిపోయింది.

యికపోతే, మండల అధ్యక్షురాలు 4వ తేదీన హైకోర్టులో స్టే తెచ్చుకున్నారు. ఈ విషయం ఆర్‌డిఓ దృష్టికి గాని, కలెక్టర్ దృష్టికి గానీ రాలేదు. హైకోర్టు స్టే ను ఉదయం 10.45 నిముషములకు ఆర్‌డిఓకు యివ్వడం, ఆర్‌డిఓ 11గంటలకు వచ్చి నో కాన్ఫిడెన్స్ మోషన్‌ను పోస్ట్‌పోన్ చేస్తున్నట్లు చెప్పి వెళ్ళిపోవడంజరిగింది. దాని తర్వాత మేము వెళదామని ప్రయత్నం చేస్తే, మా ముందు దొరబాబు (డిస్ట్రిక్ట్ పార్టీ ప్రెసిడెంట్) జ్యోతిరెడ్డి (డిస్ట్రిక్ట్ తెలుగు యువత అధ్యక్షులు), మరియు సి.ఎం.రమేష్ (ప్రచార కార్యదర్శి), ఈ ముగ్గురు అక్కడ 144 సెక్షన్ వున్నప్పటికీ, యాక్ట్ 30 వున్నప్పటికే కూడా యిద్దరు ఎఎస్‌పిలు, యిద్దరు డిఎస్‌పిలు, 20 మంది సిఐలు, 50 మంది ఎస్‌ఐలు 400 మంది పోలీసులు, 75 మంది హోమ్ గార్డ్ కానిస్టేబుల్స్‌ను అక్కడ పెట్టినప్పటికీ, ఎవ్వరినీ కూడా రానివ్వలేదు. యిది వాస్తవం. అయితే గంగాధర్‌నెల్లూరు చెక్‌పోస్టు దగ్గర ఎఎస్‌పి కాంతారావుగారు ఈ ముగ్గురుని ఉద్దేశించి చెబుతూ, మీరు యిటువైపు పోకూడదు, ఈ రోడ్డులో మేము నిషేధించాం, 144 పెట్టాం, యాక్ట్ 30 పెట్టామని చెప్పినా వినకుండా ఒక కాంటెస్సా కారులో, ఒక ప్రభుత్వ డెయిరీ కారు ఎపిం.5599లో అదేవిధంగా రెండు జీపుల్లో 15 మంది మీటింగ్‌కు వచ్చారు. ముందు ఒక సభ్యున్ని కొట్టడం జరిగింది. తర్వాత వైర్‌లెస్‌లో ఎస్.పి.తో మాట్లాడితే, వాళ్ళకు ఎస్కార్ట్ యివ్వండని చెప్పారు. మాకు ఎస్కార్ట్ యిచ్చారు. రెండు వాహనాలతో ఎస్కార్ట్ యిచ్చారు. మమ్మలను వెనుక ఛేజ్ చేస్తుంటే, యిపుడే రచ్చ జరిగింది. మీరు వాళ్ళను ఫాలో కావద్దండి అని ఎఎస్‌పి చెప్పినా కూడా వినకుండా మమ్ములను ఛేజ్ చేశారు. పోలీసులు మాకు రెండు వాహనాలతో సహా

ఎస్కార్ట్ కల్పించారు. అయితే తమిళనాడులోని తిరుత్తని దాకా, దాదాపు 45 కి.మీ.లు మమ్ముల్ని వాళ్ళు ఛేజ్ చేశారు. పేపర్లో కూడా వచ్చింది. ఆ న్యూస్ పేపర్‌ను మీరు కూడా చదివే వుంటారు. తిరుత్తని పోలీస్ స్టేషన్‌లో మమ్ముల్ని పెట్టి యిద్దరు సిఐలు 5 మంది ఎస్ఐలు, 35మంది కానిస్టేబుల్స్‌ను పెట్టి వాసుదేవరెడ్డి మాకు అక్కడ రక్షణ కల్పించారు. అక్కడ వుండే ఎస్‌పి తో మాట్లాడి ఈ ఏర్పాట్లను చేశారు. దొరబాబు, సిఎం. రమేష్,
11·20 జ్యోతిరెడ్డి అందరు కూడా చేజ్ చేశారు. ఇది ప్రజాస్వామ్యమా? ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో
ఉ. ఒక శాసనసభ్యుడికి నలుగురు ఎంపిటిసి మెంబర్లు రూలింగు పార్టీ వుందని, పోలీసుల ముందు యీ విధంగా అందరి ముందు ఛేజ్ చేస్తే కూడా వారి మీద ఇప్పటిదాకా ఏక్షన్ తీసుకోలేదు. మా మీద దాడి చేసిన వారు మా కార్లను, వెహికిల్స్‌ను ధ్వంసం చేయడం, కొట్టడం హత్యాప్రయత్నం చేయడం జరిగింది. దీనికి సి.ఎం.రమేష్ కడప జిల్లా నుంచి చిత్తూరుకు వచ్చాడు. ఆయన ప్రచార కార్యదర్శి, ఆయన చేయని ఇల్లీగల్ పనులు లేవు. బ్రాంది, దొంగసారా వ్యాపారం చేశాడు. కలప స్మగ్లర్ దొరబాబు అని వచ్చింది. డేరేని మొత్తం తినేశాడు. 1993లో డేరే ఎలక్షన్స్‌లో ఆ రోజు నేను దగ్గర వుండి అతన్ని గెలిపించాను. నావల్ల లాభపడిన వారు నన్ను హత్యచేయడానికి ప్రయత్నం చేశారు. నా కార్లను ధ్వంసం చేయడం జరిగింది. ఇది అప్రజాస్వామికం. కలక్టరు ముందు ధర్నాచేశాను. ఎస్‌పికి మెమోరాడం ఇచ్చాము. అయినా ఏమి ఎక్షన్ తీసుకోలేదు. పోలీసులు ఒప్పుకుంటున్నారు. పేపర్లో కూడా వచ్చింది. అన్ని వచ్చినా కూడా ఏ విధంగా ఏక్షన్ తీసుకోలేదు. ఎందుకు వారిమీద చర్యతీసుకోలేదు. అర్థం కాలేదు. సి.ఐ. ఏక్షన్ తీసుకున్నందుకు ట్రాన్స్‌ఫర్ చేశారు. కాని ఎవరు అయితే దాడి చేశారో వారి మీద ఏక్షన్ తీసుకోలేదు. ఇది అన్యాయం అని తెలియచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం నుంచి సమాధానం ఇప్పించాలని కోరుచున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవ రెడ్డి:– విషయం అంతావివరంగా చెప్పారు. దీ. 9.7.97న కాన్ఫిడెన్సు మోషన్ చేసిన సందర్భంలో వారి పోలీసు పరంగా యివ్వవలసిన సెక్యూరిటీ మొత్తం కూడా ఇచ్చారని అనేది వాస్తవం. ఎందుకంటె, ఒకవేళ, ముద్దుకృష్ణమనాయుడు, తెలుగుదేశం పార్టీనాయకులు మీద ఎటాక్ చేసి, కిడ్నాప్ చేయాలని ఆలోచన వుంటె, వాస్తవానికి యింత ప్రొటెక్షన్ ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదు. కాని, ఏమి అయినప్పటికి అక్కడ వున్న పరిస్థితుల్లో శాంతిభద్రతలను కాపాడాలి. అక్కడ నోకాన్ఫిడెన్సు మోషన్ వుంది. ప్రశాంతవాతావరణంలో జరగాలనే ఉద్దేశ్యంతో 12 మంది సిఐలను 27 మంది సబ్ ఇన్‌స్పెక్టర్లను 71 మంది హెడ్‌కానిస్టేబుళ్ళను, 250 మంది కానిస్టేబుళ్ళను, 3 ప్లాటూన్లను పెట్టడం జరిగింది. అంటె, ప్రభుత్వం కూడా చిత్తశుద్ధితో వున్నది. ఇప్పుడు ముద్దుకృష్ణమనాయుడు వేరు కావొచ్చు కాని నాకు ఆయన ఓల్డు ఫ్రెండు. ఆయనకు కూడా తెలుసు. వాస్తవానికి, ఎంతో చిత్తశుద్ధితో, శాంతిభద్రతలను కాపాడలనే ఆలోచనతో చిన్న నోకాన్ఫిడెన్సుకు ఎంత ఫోర్సు పెట్టామో మీరు ఆలోచించాలి. దీని వల్లప్రభుత్వం న్యాయంబద్ధం, చట్టబద్ధం ధర్మబద్ధంగా చర్య తీసుకున్నది అనేదానికి నిదర్శనం. ఏది అయినప్పటికి కూడా, వారికి మళ్లీ మద్రాసుకు వెళ్ళాలంటె, ఒక డిఎస్‌పి, సిఐస్ యిచ్చి ఎస్కార్టుతో సాగనంపాము. నిజంగా కూడా ప్రభుత్వానికి అటువంటి ఆలోచన లేనట్లయితే, ఎస్కార్టు ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదు. ఎందుకంటె మంచి ఉద్దేశ్యంతో యీ రోజు ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజాస్వామ్య విలువలను కాపాడడానికి చర్యలు తీసుకున్నారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

(కొందరు కాంగ్రెసు పార్టీ సభ్యులు, ఇండిపెండెంటు సభ్యులు, బిజెపి సభ్యులు, ఎన్.టి.ఆర్. తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు లేచి అభ్యంతరం తెలిపారు)

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి:- మద్రాసు పోలీసు స్టేషన్‌లో రక్షణ కల్పిస్తారా?

శ్రీ ఎ. మాధవ రెడ్డి:- ప్రజాస్వామ్య విలువలను కాపాడడానికి యీ ప్రభుత్వం కట్టుబడి వుంది. జరిగిన సంఘటనకు కేసులు రిజిస్టరు చేశాము. ఎవరిని వదిలి పెట్టము. ఏపార్టీకి సంబంధించినది కూడా వదిలిపెట్టేది లేదు. ఇక్క జరిగిన దానిమీద కేసులు బుక్ చేశారు. రక్షణ తప్పకుండా గౌరవసభ్యులకు కల్పిస్తాము. కల్పించవలసిన బాధ్యత మా మీద వున్నది. ఎవరికి భయపడవలసిన అవసరం లేదు. గన్‌మెన్‌లను ఇచ్చాం, వారికి కూడా సెక్యూరిటీ ఇచ్చాము. భయపడవలసిన అవసరం లేదని యీ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి.ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు:- ఈరోజు మేము తమిళనాడుకు పోము. ఇక్కడే వుండి ఫైట్ చేస్తాము. మీముఖ్యమంత్రిగారితో ఫైట్ చేసే దమ్ము మాకు ఉన్నది. ఇదే, 1993లో ఏమి జరిగింది? మీకు చెపుతున్నాను. చంద్రబాబునాయుడుగారు, గోపాలకృష్ణారెడ్డి, రామకృష్ణారెడ్డి....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎ.మాధవరెడ్డి:- వారు అడిగిన దానికి క్లారిఫై చేశాను. ఆయన దమ్ముల సంగతి తెలుసు. దమ్ముల సంగతి వదిలేయాలి. రక్షణ కల్పించవలసిన బాధ్యత మాకు వున్నది. సెక్యూరిటీ యిచ్చి, ఎస్కార్టు యిచ్చి పంపాము. వారు కూడా ఒప్పుకున్నారు. డిపార్టుపరంగా ఏమి చేయాలో అంతాచేశాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీమతి ఎన్.లక్ష్మీపార్వతి:- వారి మీద ఏక్షన్ తీసుకోరా?

Mr.Speaker:- Do You (Sri A.Madhava Reddy):- want to say anything in connection with the incident?

(కాంగ్రెసు సభ్యులు అభ్యంతరం తెలుపుతారు)

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- మేము ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు మీరు ఎంత సెక్యూరిటీ ఇచ్చారో మాకు తెలుసు ఎన్.టి.ఆర్.కు కూడా రక్షణ ఇవ్వలేదు. మీకు మాట్లాడే నైతిక

హక్కు లేదు (కాంగ్రెసు సభ్యులనుద్దేశించి) కుర్చోండి? ఏ చిన్న ఇన్సిడెన్సు జరిగినా చాలా సీరియస్‌గా తీసుకుంటున్నాను. మీరు చేసిన తప్పులకు జనం అక్కడ కూర్చోపెట్టారు.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి:- ఏక్షన్ తీసుకోరా సార్?...

Mr.Speaker:- This is Zero Hour. I don't allow anybody except the Member who is connected with the subject.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- దొరబాబును, రమేష్‌ను, జ్యోతిరెడ్డిని, కొట్టినవారిని అరెస్టు చేశారా? చెప్పరు ఎందుకుసార్?.. హత్య ప్రయత్నం చేశారు ఏమి ఏక్షన్ తీసుకున్నారు?

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- ఎంఎల్‌కు రక్షణ లేదు. సామాన్యప్రజానీకానికి రక్షణ లేదు ఏమి చేస్తున్నది గవర్నమెంటు?

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇది జీరో అవర్ - తెలిసి కూడా అబ్‌స్ట్రిక్టు చేస్తే ఎలా?

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- సి.ఎం. డిస్ట్రిక్టులో జరిగితే కూడా దిక్కు లేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr.Speaker:- I have not permitted you. Please take your seat.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- ఎంఎల్‌ను కొట్టినవారిని ఇప్పటివరకు అరెస్టు చేయలేదు.

Mr. Speaker:- I have permitted only Sri Mudhukrishnama Naidu.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి:- ఎందుకు అరెస్టు చేయలేదు సార్. సి.ఎం. మనుష్యులనా?

Mr.Speaker:- This is not the way you speak. You being a Floor Leader must understand the meaning of the Zero Hour.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- శాసనసభ్యులకు రక్షణ లేదు. తమిళనాడులో రక్షణ తీసుకోవలసిన అవసరం వచ్చింది సార్.

(ప్రతిపక్ష సభ్యులందరూ లేచి మాట్లాడడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు)

శ్రీ ఎం మాధవరెడ్డి – వారిని అరెస్టుచేశాము. అంతకంటె ఇంకేమి చేస్తాము సార్.

శ్రీ పి జనార్ధన్‌రెడ్డి – ఎం ఎల్.ఎ లకు రక్షణ లేకపోతే ఎట్లా సర్. రక్షణ కల్పించండి.

(ఈ దశలో శ్రీ జి ముద్దుకృష్ణమనాయుడు, శ్రీ టి.ఎస్.ఎల్ నాయకర్, శ్రీ హెచ్ అప్పయ్యదొర, శ్రీ గాదె లింగప్ప, శ్రీ జి బుచ్చయ్య చౌదరి పోడియం వద్దకు వెళ్లి గౌ.సభాపతితో మాట్లాడసాగారు)

Mr. Speaker:- I allow 304 on Monday You can demand whatever you want. You follow the procedure

(పోడియం వద్దకు వెళ్లిన గౌ.సభ్యులు తమ స్థానాలకు వెళ్లారు)

Sri H. Appaiah Dora (Tekkali):- We are visited with different justice in this House.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి:- ఒకవైపున పోలీసులను ఇచ్చారు. గూండాలను స్మగ్లర్స్‌ని ఎట్లా ఎలవ్ చేశారు?

Mr. Speaker:- On this issue, I will not permit anyone to raise except Sri Muddukrishnama Naidu.

శ్రీ టి. వెంకటేశ్వర రావు:- అధ్యక్షా, హోం మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతున్న సందర్భంలో నాకు అర్థం అయింది – సమాధానం పూర్తి కానివ్వకుండా, లేచి మాట్లాడడం సరైనది కాదు. ముద్దు కృష్ణమనాయుడుగారు చెప్పిన దానిలో ఒక భాగం ఉంది. తరువాత చెబుతాను. అయిన దానికి, కాని దానికి పోడియం వద్దకు పోకుండా ఆపవచ్చు కదా? ఎందుకు పోవాలి? ఏ సభ్యుడయినా సరే పోడియం వద్దకు వెడితేనే సమస్య పరిష్కారం అవుతుందా? పోడియం వద్దకు వెళ్లే అవసరం లేదే? హోం మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పిన తరువాత పట్టుకోవచ్చు. నా విజ్ఞప్తి ఏమంటే అవతలి నుంచి మంత్రిగారి సమాధానం పూర్తి కాకుండానే గొడవ చేస్తే ఏమవుతుంది? ఏమీ కాదు. 304 క్రింద ఇచ్చారు. అయినా ఇంత మంది పోలీసులు ఉండి. ఇన్‌యాక్టివ్ ఎందుకు అయ్యారు అన్నది నాకు అర్థం కాలేదు.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మాకు అవకాశం ఇవ్వండి.

Mr. Speaker:- I don't allow any other Member to substiate. If you want to discuss you give notice.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- హోం మినిస్టర్‌గారు ఇంతమంది పోలీసులను పెట్టామన్నారు. పెట్టినా కూడా ఈ దాడిని ఏమయినా అపగలిగారా? దాడి ఆగిందా? దొరబాబు, సి.ఎం. రమేష్, జ్యోతిరెడ్డి అక్కడకు ఎట్లా రాగలిగారు? 144 సెక్షన్ ఉంది. యాక్ట్ 130 కూడా ప్రొమల్గేట్ చేశారు. అడిషినల్ ఎస్.పి ఆర్డర్స్‌ని ధిక్కరించి ఆ ఏరియాకు వచ్చారు. తమిళనాడు వరకూ ఛేజ్ చేశారు. ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ముద్దుకృష్ణమ నాయుడుకి రక్షణ ఇవ్వరా? తమిళనాడు పోలీసుల రక్షణ తీసుకునే అవసరం ఏమొచ్చింది? ఎస్.పి తమిళనాడు పోలీసుతో మాట్లాడి, అక్కడి డి.ఎస్.పిని కోరారు. అటువంటి పరిస్థితి ఈ ప్రభుత్వానికి ఏమొచ్చింది? జ్యోతి రెడ్డి, దొరబాబు, సి.ఎం. రమేష్ పోలీసులను కూడా ఛేజ్ చేశారు.

శ్రీ ఎ.మాధవ రెడ్డి:- ప్రభుత్వానికి దురద్దేశం ఉంటే ఇంత ఫోర్స్ పెట్టి, ఇంత సెక్యూరిటీ ఇచ్చే అవసరం లేదు. ప్రజాస్వామ్యం ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారి జిల్లా అయినప్పటికి - ఎవరి మీదనయినా కానీ ఇటువంటి సంఘటన జరిగితే రక్షణ ఇవ్వాలనే ఉద్దేశంతోనే ఇంత ఫోర్స్‌ని పెట్టాము. మెడ్రాస్ వరకూ ఎస్కార్ట్‌ని కూడా ఇచ్చాము. కేసలు రిజిస్టర్ అయినాయి. కొందరిని ఆరోజే అరెస్టు చేశాము. కొందరు కోర్టులో సరెండర్ అయినారు. ఎక్కడ గవర్నమెంట్ యాక్టు చెయ్యలేదా చెప్పమనండి.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- ప్రత్యేకంగా ఉన్న ఆ ముగ్గురు ఛేజ్ చేస్తే, మండల హెడ్‌క్వార్టర్స్‌లో 144 సెక్షన్ ఉంటే, ఎట్లా రాగలిగారు? ఆ ముగ్గురు మీద యాక్షన్ తీసుకోండి. కేసు పెట్టకుండా వారి మీద చర్య తీసుకుంటారా? కేసు పెట్టకపోతే ఏం లాభం? ఆ ముగ్గురు నాయకుల సంగతి ఏం చేస్తారు?

శ్రీ ఎ.మాధవ రెడ్డి:- అక్కడ జరిగిన సంఘటన బట్టి ఎవరెవరు ఉన్నారో వారి మీద యాక్టు చేశాము. ప్రభుత్వం ఇంత చిత్తశుద్ధితో పని చేస్తుంటే కూడా అప్రీషియేట్ చెయ్యకుండా ఏమిటిది? అరెస్టు చేశాము. ఇంకా సెక్యూరిటీ కావాలన్నా ఇస్తాము. ఎం.ఎల్.ఎలను రక్షించుకుంటాము.

శ్రీ జి.ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- ఆ ముగ్గురిని అరెస్టు చెయ్యండి. వారు ఛేజ్ చేశారు. జిల్లాను ఆ ముగ్గురు దోచుకుంటున్నారు; తెలుగుదేశం పార్టీ పేరుతో చేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- ఇక్కడ ఆవేశంతో, బాధతో వారు చెప్పిన నట్లుగా చెయ్యడం కాదు. జరిగిన దానిని బట్టి యాక్టు చేశాము.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- జరిగిన సంఘటన గురించి పత్రికలలో వచ్చింది. పేపర్ కటింగ్స్ ఇచ్చాము.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- రోజూ ఆయనకు ఆరోపణలు చేసేది అలవాటు. అరిగిపోయినా రికార్డు మాదిరిగా ముఖ్యమంత్రిగారి మీదనో, ఎవరి మీదనో అనేది అలవాటు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నాగేందర్‌గారూ జీరో అవర్ విషయం చెప్పండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఓ.కె. కంప్లయింట్ ఇవ్వండి గవర్నమెంట్‌కు పంపుతాను.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు - ఆముగ్గురు మీద ఏం చర్య తీసుకుంటారు?

శ్రీ ఎ. మాధవ రెడ్డి:- అరెస్టు చేశాము. కేసు రిజిస్టర్ చేశాము. వారు చెప్పినట్లు చేసే పరిస్థితి కాదు. రోజూ ఇటువంటివి మాట్లాడడం మామూలే.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- ప్రత్యేకించి ఆ ముగ్గురిమీద ఏం చర్య తీసుకుంటారు?

శ్రీ ఎ.మాధవరెడ్డి:- చూస్తాము, ఆలోచిస్తాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- 304 రూల్ క్రింద కావాలంటే వస్తుంది. అప్పుడు డిస్కస్ చెయ్యండి. సోమవారం ఇస్తాను.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి - 304కి అవకాశం లేదు. రెండు రోజులే అసెంబ్లీ ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్.- మీరు అర్థం చేసుకోవాలి. నేను చెప్పేది వినండి.

శ్రీ జి.ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- పేపర్ కటింగ్స్ ఇచ్చాము. మీరు రక్షణ కల్పించాలి మాకు.

Mr. Spaeker:- In so far as your security is concerned. I will ask the Government to provide you security.

శ్రీ పి.జనార్ధన్‌రెడ్డి:- మీరు డైరెక్షన్ ఇవ్వండి. వారిని అరెస్టు చెయ్యమని చెప్పండి.

Mr. Speaker:- It is not the way you speak. Please take your seat. Again under 304 you can speak.

శ్రీమతి ఎస్ లక్ష్మీపార్వతి:- మీరు చెప్పండి.

Mr. Speaker:- No. Please take your seat.

శ్రీమతి ఎస్. లక్ష్మీపార్వతి:- వారి ముగ్గురికి నేర చరిత్ర ఉంది. వారు చేస్తున్న అవినీతికరమైన పనులు ఆ జిల్లాలో రావణాసురుడు చేసిన పనుల మాదిరిగా ఉన్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారి జిల్లాలో వారు చేస్తున్న పనులు, అవినీతికి అంతం లేదు. ప్రజలందరు సఫర్ అవుతున్నారు.

Mr. Speaker:- Government will take action in accordance with law.

శ్రీమతి ఎస్. లక్ష్మీపార్వతి:- వారికి రక్షణ కల్పించాలి.

శ్రీ పి.జనార్ధన్‌రెడ్డి:- మీరు చెప్పండి సర్. ఒక ఎం.ఎల్.ఎ మీద దాడి జరిగింది.

Mr.Speaker:- I cannot say anything. This is Zero Hour. Yor being a Floor leader must understand the situation.- Several times I told you.

శ్రీ కె. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- ఈ ప్రభుత్వానికి సిగ్గులేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నాగేందర్ గారూ చెప్పండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీమతి ఎస్.లక్ష్మీపార్వతి:- ఒక్కసారి అవకాశం ఇవ్వండి.

Mr.Speaker:- I cannot allow you to substantiate. If you want, I will allow you 304 on Monday.

శ్రీ కె. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- (పోడియం వద్దకు వెడతూ) ఏం యాక్షన్ తీసుకుంటారో మీ ఇష్టం. సస్పెండ్ చేసుకోండి. ఏమయినా చేసుకోండి.

(శ్రీ కె. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు, శ్రీ టి.ఎస్.ఎల్.నాయకర్, శ్రీ గాదె లింగప్ప, శ్రీ హెచ్. అప్పయ్య దొర పోడియం వద్ద కూర్చున్నారు)

Mr. Speaker:- This is Zero Hour. I am requesting you not to stall the House. Don't prolong the issue.

(Interruptions)

11.40 ఉ. Mr.Speaker:- I have already told you very clearly. You have to fllow the procedure. I don't allow any second Member to substantiate what other Members raised. If you want to discuss it, I will bring a 304 on Monday, then you can participate and raise it. You please sit down.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడుతూ ఇచ్చిన ఫోర్స్ కాని, పోలీస్ యాక్షన్ చేసిన సంగతి చాలా వివరంగా చెప్పారు. ఎందుకంటే ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉంది. కాబట్టి ఆ ఫోర్స్ పెట్టాము. అవన్నీ కూడా చేయడం జరిగింది. అక్కడ జరిగిన సంఘటన ఎవరెవరు ఇన్వాల్వ్ అయి ఉన్నారో వారిలో కొందరిని అరెస్టు చేశాము. కోర్టులో కూడా సరెండర్ అయ్యారు. ఇంతకంటే పోలీసు ఏమి యాక్షన్ చేస్తుంది.

(అంతరాయం)

29 మందిలో కూడా కొందరిని అరెస్టు చేశాము. కోర్టుకు కూడా సరెండర్ అయ్యారు. అయినా ముద్దుకృష్ణమనాయుడికి అలవాటే సర్. గోరంతలు కొండంతలు చేయడం, ప్రతి చిన్న విషయాన్ని పెద్దది చేసి రాజకీయ లబ్ధి పొందాలని అనుకుంటాడు. ప్రభుత్వం ఇంత మంచిగా స్పందించిన దానిని అప్రిషియేట్ చేయాలి గౌరవ సభ్యులు.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- Please take your seats. I have told you several times. If you don't understand, I am very sorry. It is Zero Hour. You cannot substantial what ......

(Interruptions)

The Government has replied to some extent. Again if you want to discuss it, I will allow you on Monday on 304.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- ఆ ముగ్గురిని అరెస్టు చేయమని చెప్పండి.

Mr. Speaker:- No, I don't hear anything. This is not the way. I request all the Floor Leaders to understand.

(Interruptions)

then I have to take action. You should understand. You cannot stall the proceedings. I request the Members to go back to their seats. You discuss it on monday.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- సర్ యాక్షన్ తీసకుంటామని హోంమినిస్టర్ గారిని చెప్పమనండి. అయిపోతుంది.

Mr. Speaker:- No, I don't direct anybody. Mr. Nagender.

(Interruptions)

I am requesting all the Members to take their seats, otherwise I have to take action. Please take your seats. Once again I am requesting to take your seats.

(Interruptions)

I request the Members who are at the podium to go back to their seats.

(పోడియం వద్ద కూర్చున్న శాసన సభ్యులు తమ తమ స్థానాలకు వెళ్ళారు)

శ్రీ డి. నాగేందర్:- అధ్యక్షా, ఇది ఎడ్యుకేషన్ మినిస్టర్ గారికి సంబంధించిన విషయం. ఎంతో మంది విద్యార్థులు, వారి తలిదండ్రుల ఆవేదనకు సంబంధించిన విషయం. ఈ రాష్ట్రంలో తెలుగు దేశం పార్టీ ప్రవేశ పెట్టిన జన్మ భూమి కార్యక్రమంలో విద్యార్థులు, సామాన్య పౌరులు అందరూ కూడా పాల్గొనాలని పదే పదే తెలుగు దేశం పార్టీ వారి ఆదేశాల మేరకు కొంతమంది విద్యార్థులు వారికి ఇష్టం ఉన్నా, లేకున్నా ఈ బలవంతంలో పాల్గొనడం జరిగింది. దానిలో ఎంతోమంది విద్యార్థులు ఎగ్జామినేషన్ టైంలో పాల్గొన్నారు. ఎవరెవరయితే జన్మభూమి కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారో వారికి [illegible]స్ మార్కులు కలుపుతామని తెలుగుదేశం వారు చెప్పడం జరిగింది. కొన్ని వేల మంది విద్యార్థులు [illegible] ఇంటర్మీడియట్ ఎస్.ఎస్.సి వ్రాశారు. సుమారు 58 వేల మంది టిలో ఫైవ్ మార్కులతో ఫెయిల్ అయిన వారున్నారు. ఎస్.ఎస్.సి లో కొన్ని వేల మంది ఉన్నారు.

ఈ రాష్ట్రంలో కరెంటు కోత ఇంకా ఎన్నో రకాల ప్రాబ్లమ్స్ ఫేస్ చేస్తూ విద్యార్థులు సక్రమంగా చదవలేకపోయారు. ఇదే రకంగా వీరికి ప్రభుత్వం వారిచ్చిన హామీ ప్రకారం గ్రేస్ మార్కులు కలుపుతారని నమ్మకం ఉంది. జన్మభూమి కార్యక్రమంలో ఎంతోమంది బలవంతంగా పాల్గొన్నారు కాబట్టి ఇచ్చిన హామీ మేరకు ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉంటే, పేరెంట్స్ యొక్క, విద్యార్థుల యొక్క భవిష్యత్తును దృష్టిలో పెట్టుకుని, వారి ఆవేదనను అర్థం చేసుకుని గ్రేస్ మార్కులు కలపండి. 5 మార్కుల లోపల ఎవరైతే ఫెయిల్ అయ్యారో వారికి గ్రేస్ మార్కులిస్తే వారికి అకడమిక్ ఇయర్ దెబ్బతినకుండా ఉంటుంది. కరెంటుకోత ఎన్నో రకాల ఇబ్బందులున్నాయి. వారి ఆవేదన అర్థం చేసుకోండి. మేము ముఖ్యమంత్రి గారికి మంత్రులకు రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చాము. ప్రభుత్వం ఇప్పటికైనా స్పందించి 5 మార్కులు కలపండి. ఎంతో మంది విద్యార్థులు ఆత్మహత్యకు ప్రయత్నం చేశారు. దయచేసి వారి అకడమిక్ ఇయర్ దెబ్బ తినకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి.ఎం.సి. బాలయోగి:- గౌరవ సభ్యులు నాగేందర్ గారు చెప్పిన విషయం అర్థం చేసుకున్నాను. ప్రభుత్వం హామీ ఇచ్చింది జన్మభూమి కార్యక్రమంలో అని చెబుతున్నారు. అది నిజం కాదు. ఎందువల్లనంటే విద్యార్థులందరూ కూడా జన్మభూమి కార్యక్రమం మంచి కార్యక్రమం అని ప్రభుత్వం ఇచ్చిన కార్యక్రమం అని వాలంటీర్‌గా పార్టిసిపేట్ చేశారు. లాస్టియర్ కంటె పర్సెంటేజ్ ఆఫ్ పాస్ ఎక్కువ ఉంది. ఈ సంవత్సరం లాస్టియర్ కంటె ఎక్కువ మంది పాసయ్యారు. జన్మభూమి కార్యక్రమం వల్ల విద్యార్థులకు ఇబ్బంది వచ్చిందనడం యథార్థం కాదు. ఇంటర్‌మీడియట్‌లో ఎప్పుడూ గ్రేస్‌మార్కులు ఇవ్వలేదు. ఈ సంవత్సరం విద్యార్థులను దృష్టిలో పెట్టుకుని 58 వేల మందికి ఇన్‌స్టంట్ ఎక్జామినేషన్ కూడా కండక్ట్ చేస్తున్నాము. ఆగస్టు 5వ తేదీన ఈ ఎక్జామినేషన్ ఒక సబ్జెక్టులో ఫెయిల్ అయిన వారికి జరుపుతున్నాము. గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాలు మంచి విషయాలు కాబట్టి వీటిని కూడా పరిశీలన చేస్తాము.

శ్రీ డి.నాగేందర్:- ఎస్.ఎస్.సి. ఎగ్జామ్స్ సంగతి ఏమిటి?

మిస్టర్ స్పీకర్:- మంత్రి గారు నోట్ చేసుకున్నారు. మీకు ఇంకా ఏమయినా ఉంటే మినిస్టర్ గారి ఛాంబర్‌లో కలవండి నాగేంద్ర గారు.

శ్రీ కె.పున్నారెడ్డి (మాచెర్ల):- అధ్యక్షా, మాచర్ల మునిసిపాలిటీ జనరల్ బాడీ మీటింగ్ 28-7-97న జరుగుతోంది. అదే రోజున మనకు ఇక్కడ హౌస్ కూడా జరుగుతుంది కాబట్టి తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని కోరేది ఆ జనరల్ బాడీ మీటింగ్ వాయిదా వేయించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- డ్యూరింగ్ సెషన్ టైం ఏ మీటింగ్స్ కండక్ట్ చేయకూడదని డిస్ట్రిక్ట్ అథారిటీస్‌కు ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇచ్చాము. అయినా మళ్లీ రివైజ్డ్ ఆర్డర్స్ పంపించండి మంత్రి గారు.

శ్రీ బి. సత్యనారాయణ మూర్తి:- అలాగే సార్.

11.50 ఉ శ్రీ కె. రాంభూపాల్‌రెడ్డి (పాణ్యం):- అధ్యక్షా, ఇది కార్మికశాఖ మంత్రి గారికి సంబంధించిన విషయం. నంద్యాల షుగర్ ఫ్యాక్టరీ మరియు స్పిన్నింగ్ మిల్ రెండు మూత పడడం జరిగింది. స్పిన్నింగ్ మిల్లు కార్మికుడు ఒక వారం రోజుల క్రితం ఆత్మహత్య చేసుకోవడం జరిగింది. ఇఫ్కో వాళ్ళు కూడా 18 లక్షలు రూపాయలు వాళ్ళ దగ్గరే పెట్టుకొని ఈ మిల్లు వారికి జీతాలు యివ్వని పరిస్థితి వున్నది. అదే విధంగా స్పిన్నింగ్ మిల్లులో దూది అమ్మిన డబ్బులు కూడా వున్నాయి. కాని కార్మికులకు డబ్బులు యివ్వడంలేదు. ఈ విషయం నేను అనేకసార్లు ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకవచ్చాను. ఈ రెండు మిల్లుల కార్మికులకు జీతాలు ఇప్పించే ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, నంద్యాల కో-ఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ గురించి వారికి తెలుసు. ఈ ఫ్యాక్టరీ విషయంలో ప్రభుత్వం స్పష్టమైన నిర్ణయం తీసుకొన్నది. ఇఫ్కో వాళ్ళు కూడా ఫైనాన్స్ చేయడం జరిగింది. గవర్నమెంట్ కూడా దీనిని డిస్‌పోజ్ చెయడానికి నిర్ణయించింది స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా క్యాపిటల్ వాళ్ళకు ఎవాల్యుయేట్ చెయడానికి కూడా యివ్వడం జరిగింది. త్వరలోనే దాని సేల్‌కు పబ్లిష్ చెయబోతున్నది ప్రస్తుతం దీని మీద ఏమీ లేదు, తరువాత చర్చించుకొందాము.

శ్రీ టి. జీవన్‌రెడ్డి (జగిత్యాల):- అధ్యక్షా, సమస్య హోమ్ మంత్రిగారికి సంబంధించినది. తీవ్రవాదుల ప్రాబల్యంతో తెలంగాణా జిల్లాల్లో శాంతి, భద్రతల పరిస్థితి ఏ విధంగా వున్నదో తమరికి తెలియనిది కాదు. సామాన్య ప్రజానీకం ఎంతో ఆందోళనతో జీవనం గడుపుతున్నారు. ఒక వైపున తీవ్రవాదులు. ఇంకో వైపున పోలీసుల మధ్య దిన, దిన గండంగా మారి ప్రాణాలు అరచేతిలో పెట్టుకొని జీవనం గడుపుతున్న సామాన్య ప్రజానీకానికి రక్షణ కల్పించవలసిన బాధ్యత రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మీద వుండగా, ప్రభుత్వం శాంతి భద్రతల పర్యవేక్షణలో చిత్తశుద్ధితో ప్రవర్తించి ప్రజలలో ఆత్మవిశ్వాసాన్ని పెంపొందించే పరిస్థితుల్లో తెలంగాణా జిల్లాల్లో ప్రత్యేకించి మారుమూల గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో మండల కేంద్రాలలోవున్న పోలీసు స్టేషన్స్ అన్నిటిని పట్టణ కేంద్రాల పరిధిలో చేర్చడం జరుగుతున్నది. కేవలం కరీంనగర్ జిల్లాలో 10 పోలీసు స్టేషన్లు మారుమూల మండల కేంద్రాలలో వున్నాయో వాటికి కేవలం శాశ్వత భవన వసతి సౌకర్యాలు లేవనే నెపంతో తరలించడంపై ప్రజలు ఆందోళన చెందుతున్నారు. గత 22వ తారీఖున కరీంనగర్ జిల్లా జగిత్యాల నియోజక వర్గంలోని కొడిమెల మండలంలో పోలీసు స్టేషన్ మనకు స్వతంత్రం రాకపూర్వం నుంచే, నిజాం పరిపాలన వున్నప్పటి కాలం నుంచే వున్న పోలీసు స్టేషనుకు శాశ్వత భవనం కల్పించలేకపోవడంతో ఆ పోలీసు స్టేషన్‌ను ప్రక్కనే వున్న మల్యాల కేంద్రానికి తరలించడం జరిగింది. దానితో ఆ మండలంలోని ప్రజలు ఆందోళన చెంది రాజకీయాలకు అతీతంగా కాంగ్రెస్ పార్టీ అనే గాకుండా, ఇంక్లూడింగ్ తెలుగుదేశం పార్టీ అన్ని రాజకీయ పక్షాలు పోలీసు స్టేషన్‌ను యధావిధిగా మరల కొడిమెల మండలం కేంద్రంలో నెలకొల్పాలని రాస్తారోకో చెయడం జరిగింది. ఆ సమయంలో అక్కడకు వచ్చిన ఎ.ఎస్.పి.గారు చెప్పిన విషయం ఏమిటంటే శాశ్వత భవన నిర్మాణం చేపట్టడం జరగదు,

ఇక్కడ భవనాన్ని తిరిగి నెలకొల్పలేను, దానికి నిధులు కావాలి ఒక 8 లక్షల రూపాయిలు కేటాయిస్తే పోలీసు స్టేషన్ శాశ్వత భవన నిర్మాణం చేపట్టడానికి చర్యలు తీసుకొన్నట్లయితే మేము వెంటనే పోలీసు స్టేషన్‌ను తిరిగి కొడిమేలలో నెలకొల్పే పరిస్థితి వున్నదని వారు చెప్పడం జరిగింది. పోలీసు స్టేషన్‌కు స్థలాన్ని గ్రామస్థులంతా ఏకమై ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా నక్సలైట్స్ ప్రాబల్యం వున్న ప్రాంతాలలో కొన్ని పోలీసు స్టేషన్లను టెంపరరీగా అక్కడి నుంచి ప్రక్క పోలీసు స్టేషన్లలో కలిపిన సంగతి వాస్తవం. ఎందుకంటే దీనికి కొన్ని కారణాలు వున్నాయి. అక్కడి మండల్ పోలీసు స్టేషన్స్‌లో స్ట్రెంగ్త్ తక్కువ వుండడం వలన ఒక ఎస్.ఐ., ఒక ఎ.ఎస్.ఐ., ముగ్గురు హెడ్ కానిస్టేబుల్స్ మరియు 15 మంది కానిస్టేబుల్స్ వుంటారు. ఫోర్స్ తక్కువ వుండడం ఒకటి కారణం. రెండవది చాలా ప్రాంతాలలో భవనాలు కూడా లేకుండా వుండడం వలన, ఈ రోజు తమరు అందరు చూస్తున్నారు. అక్కడక్కడ నక్సలైట్స్ పోలీసు స్టేషన్ల మీద ఎటాక్ చేసి పోలీసు సిబ్బందిని చంపి, వెపన్స్ తీసుకవెళ్ళిన సంఘటనలు వున్నాయి. వాళ్ళ ఒక స్ట్రాటజీ ప్రకారంగా పోతున్న ఈ సందర్భంలో ఇవి కూడా టెంపరరీగా కొన్ని షిఫ్ట్ చేయడం జరుగుతున్నది ముఖ్యంగా మండల పోలీస్ స్టేషన్లలో కొంతవరకు స్ట్రెంగ్తన్ చేయాలనే వుద్దేశ్యంతో ముందుకు వెడుతున్నాం. వారు అన్నట్లుగా భవనాలు లేని ప్రాంతాలలో జన్మభూమి కార్యక్రమం క్రింద టేకప్ చేశాము. కొన్ని గౌరవ శాసన సభ్యులు కట్టించినవి, కొన్ని తీసుకొన్నాము. అవి గాకుండా ఈ రోజు నక్సలైట్స్ ప్రభావం వున్న ప్రాంతాలలో ఒక 135 పోలీసు స్టేషన్లను రు. 14 కోట్లతో మంజూరు చేయడం జరిగింది. దానికి కావలసిన ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ అంతా చేసి పక్కా భవనాలు ఏర్పాటు చేసిన తరువాత మరల యథావిధిగా పోలీసు స్టేషన్లను అక్కడకు షిఫ్ట్ చేయడం జరుగుతుంది. వారు ఒక పోలీసు స్టేషన్ పేరు కూడా చెప్పారు. దాని విషయం కూడా పరిశీలన చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ కె. రామకృష్ణ:- అధ్యక్షా, హోమ్ మంత్రిగారికి సంబంధించినది. జులై 12వ తారీఖున పట్టపగలు 11 గంటల 30 నిముషముల సమయంలో అనంతపురం పట్టణంలో భారతీయ కమ్యూనిస్టు పార్టీ కామ్రేడ్ పి. వెంగమనాయుడు, దాదాపు 72 సంవత్సరాలు కలిగిన వ్యక్తి, 45 సంవత్సరాలు ప్రజా జీవనంలో కృషి చేసిన వ్యక్తిని దుండగులు హత్య చేయడం జరిగింది. అది కూడా నట్టనడి రోడ్డులో ముఖ్యంగా అత్యంత రద్దీగా వుండే ప్రాంతలో హోటల్‌లో కాఫీ త్రాగుతూ వుండగా ఆయనను హత్య చేయడం జరిగింది. చేయలేదు. రెండు వారాలు కావస్తున్నప్పటికి కూడా ఇప్పటివరకు దోషులను అరెస్టు చేయలేదు. అనంతపురం జిల్లా శాంతి భద్రతల గురించి గతంలో అనేకసార్లు శాసనసభ సమావేశాల్లో చర్చించడం జరుగుతూ వున్నది. క్రొత్తగా రమేష్ అనే ఎస్.పి. వచ్చిన తరువాత కొన్ని చర్యలు చేపట్టినప్పటికి, ఇప్పటికి కూడా శాంతి భద్రతల మెరుగుదల పరిస్థితి కనబడడం లేదు. ఇదే అనంతపురం పట్టణంలో, జులై 9వ తేదీ రిటైర్డ్ సి.టి.ఓ.ను దాదాపు 65 సంవత్సరాలు కలిగిన వ్యక్తిని హత్య చేయడం జరిగింది. అదే విధంగా రైల్వే గ్యాంగ్‌మెన్ లీడర్‌ను హత్య చేయడం జరిగింది. ఇటీవలి కాలంలోనే మూడు గుర్తు తెలియని శవాలు అనంతపురం పరిసర ప్రాంతాలలో కూడా కనుగొనడం జరిగింది. ఆ శవాలు ఎవరివో,

వారిని హత్య చేసిన వ్యక్తులు ఎవరో కూడా ఇంతవరకు పోలీసులు కనుగొనలేదు. గత నెల క్రితం శివరామిరెడ్డి అనే బేకరీ షాప్ యజమానిని కిడ్నాప్ చేస్తే అతని ఆచూకి ఇంతవరకు కనుగొనలేదు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయ సభ్యులు రామకృష్ణగారు 12.7.97న జరిగిన సంఘటన వెంగమనాయుడు హత్య విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకవచ్చారు. ఆ విషయంలో నిందితులను పట్టుకోవడం కోసం స్పెషల్ ఫోర్స్‌ను ఏర్పాటు చేసి తగు చర్యలు కూడా తీసుకొంటున్నాము. తప్పకుండా త్వరలోనే వాళ్ళను అరెస్టు చేయడం జరుగుతుంది.

సభాసమక్షములో ఉంచిన పత్రములు

Mr.Speaker:- All the papers are deemed to have been laid on the table of the House.

1. A copy of the Notification containing the Andhra Pradesh Municipal Corporations (De-limitation of wards) Rule, 1996 issued in G.O.Ms.No.570, Municipal Administration and Urban Development (Ele-2) (M.A.) dt. 6-11-1996 as required under Section 585 (3) of the Hyderabad Municipal Corporation Act, 1955.

2. A copy of the Notification declaring Adilabad Cotton Growers Co-operative Spinning Mills Ltd., Adilabad as relief undertaking for one year from 27-2-1997 issued in G.O.Ms.No.144, Industries and Commerce (Tex), dt. 27-2-1997 as required under Section 6 of the Andhra Pradesh Relief Undertakings (Special Privisions) Act, 1971.

అర్జీల సమర్పణ

12.00 మ. శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ పిటీషన్ విషయమై గతంలో కూడా బడ్జెట్ సమావేశాల సందర్భంగా తమరి దృష్టికి ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని వచ్చాను. ఇది ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంట్‌కు సంబంధించినది. హైదరాబాద్ సిటీలో ప్రయివేట్ ప్రైమరీ, హైస్కూల్స్ ఏర్పాటు చేసుకొనేందుకు పాఠశాల విస్తీర్ణం 3 వేల గజాలుండాలని, అప్పుడే పర్మిషన్ ఇస్తామని ప్రభుత్వం ఆదేశాలివ్వడం జరిగింది. సిటీలో మూడు నాలుగువేల గజాల స్థలం సమకూర్చుకొనే పరిస్థితిలో వారు లేరు. దయచేసి ఈ విషయమై వీలైతే మంత్రి సమాధానం చెపితే బాగుంటుంది. అదే విధంగా ఈ పిటీషన్‌ను పిటీషన్స్ కమిటీకి నివేదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(పిటిషన్ అందచేయబడింది)

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మన రాజధానిలో 812 మురికి వాడలను గుర్తించారు. అందులో పేద, బలహీన దళిత వర్గాల వారు నివసిస్తున్నారు. చిన్న, చిన్న గుడిసెలు, ఇళ్ళు కట్టుకొని నివసిస్తున్నారు. ఆ తరువాత 812 మురికివాడల్లో 403 మురికివాడలు డెవలప్ అయ్యాయని చెప్పి అక్కడ నివసించే వారి నుండి పన్నులు వసూలు చేయాలని ప్రభుత్వం జి.వో. ఇచ్చింది. ఇది దారుణమైన జి.వో. ఎవరయితే పన్నులు కట్టరో, ఎవరయితే పెనాల్టీ కట్టరో వారి గుడిశెలను, ఇళ్ళను కూలగొట్టడం జరుగుతుందని కూడా ఆ జి.వో.లో చెప్పారు. కాబట్టి ఆ జి.వో.ను మార్పు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఎవరయితే పేద వాళ్ళు నివసిస్తున్నారో వారికి పన్నుల నుండి మినహాయింపు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. వారికి అన్ని సౌకర్యాలు కల్పించవలసిన బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వం పైన ఉంది. ఆ మురికివాడల్లో నివశించే 8, 9 వేల మంది సి.ఎం.ను కలిసి మెమోరాండం కూడ ఇవ్వడం జరిగింది. సి.ఎం.గారు కూడ వాగ్దానం చేశారు....

మిస్టర్ స్పీకర్:- విఠల్‌రెడ్డిగారూ, మీ చేతిలో పిటీషన్ ఉన్నట్లుగా లేదు. పిటీషన్ ఉంటే పంపండి.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, సి.ఎం.గారి ఇంటికి 8, 9 వేల మంది పేద ప్రజలు పోయి కలవడం జరిగింది. జీ.వో.ను మార్పు చేస్తాం, ఎవరయితె ధనవంతులున్నారో, ఎవరయితే ఇళ్ళు బాగా కట్టుకున్నారో వారిపైనే పన్నులు వేస్తాం, పేద వాళ్ళ మీద వేయమని చెప్పారు. మీ ద్వారా నేను కోరేది, ఆ జీ.వో.ను తెప్పించుకొని పరిశీలించి, ధనవంతుల నుండి పన్నులు వసూలు చేయండి, పేద వాళ్ళకు మినహాయింపు ఇవ్వండి. ధనవంతుల నుండి కలెక్టు చేసిన డబ్బుతో ఆ మురికి వాడలను డెవలప్ చేయండి. మేము సపోర్టు చేస్తాం. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడ వాగ్ధానం చేశారు కాబట్టి మీరు వెంటనే ఈ విషయం పరిశీలించి, వారందరికీ రక్షణ ఇస్తారని, అన్ని సౌకర్యాలు ఇస్తారని భావిస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ టి. సత్యనారాయణమూర్తి:- అధ్యక్షా, విఠల్‌రెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా, 811 స్లమ్‌ను ఓ.డి.ఎ. క్రింద డిక్లేర్ చేశారు. డిక్లేర్ చేసిన తరువాత, కొన్ని మాసాలు పోయిన తరువాత ఓ.డి.ఎ. నార్మ్స్ ప్రకారం ఏ యే స్లమ్స్ డెవలప్ అయ్యాయో, వాటిని ఓ.డి.ఎ. స్కీమ్ నుండి డీలింగ్ చెయాలి. ఆ విధంగా 1993 లో 567 స్లమ్ ఏరియాలను డీలింగ్ చేస్తూ జీ.వో. ఇవ్వడం జరిగింది. జిల్లా కలెక్టరు అధ్యక్షతన మున్సిపల్ కమీషనర్, వాటర్ వర్క్స్ బోర్డు ఎం.డి. రంగారెడ్డి జిల్లా జె.సి., ఆర్.డి.వో.లతో ఒక కమిటీ ఇందుకోసం ఏర్పాటు చేయబడింది. ఆ కమిటీ 811 స్లమ్ ఏరియాలను రెవ్యూ చేసి, ఏ స్లమ్స్ డెవలప్ స్లమ్స్ అయ్యాయో వాటిని డీలింగ్ చేస్తారు. వాటి స్థానంలో కొత్త స్లమ్స్‌ను ఆ కమిటీ తీసుకోవడం జరిగింది. విఠల్‌రెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా డీలింగ్‌లో ఏమైన తప్పులుంటే చెప్పమనండి. సిటీ ఎం.ఎల్.ఏ.లతో అప్పుడప్పుడు మీటింగ్ పెట్టి, ఇంకా డెవలప్ కాకుండా ఉన్న స్లమ్స్‌ను డెవలప్డ్ స్లమ్స్ క్రింద చేర్చినట్లయితే ఆ కమిటీ రెవ్యూ

చేస్తాంది. రెండవది ఓ.డి.ఎ. స్కీమ్ క్రింద సివిక్ అమినిటీస్ కూడ కల్పించబడతాయి. అవన్నీ కల్పించబడిన తరువాత, 50 100 చదరపు గజాల స్థలాలు ఉన్న ఇళ్ళను నామినల్ రేట్లుపై రెగ్యులరైజ్ చేయాలని కూడా ఎగ్జామిన్ చేస్తున్నాం. ఈ రెండు విషయాల్లో గౌరవ సభ్యులు సహకరించవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

(మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ అధ్యక్షస్థానంలో ఉన్నారు)

శ్రీ కె. సుబ్బరాజు (విజయవాడ - వెస్ట్):- అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమీషన్ వారు 1996, డిసెంబర్ 15వ తేదీన జరిపిన గ్రూప్-4 పరీక్షలకు 1,70,000 మంది హాజరైనప్పటికీ, ఇప్పటికి ఏడు నెలలు గడిచినప్పటికీ రిజల్ట్స్ అనౌన్స్ చేయలేదు. అభ్యర్థులందరూ తీవ్రమైన ఆందోళన చెందుతున్నారు. కాబట్టి వెంటనే తప్పనిసరిగా రిజల్ట్స్ అనౌన్స్ చేయించవలసిందిగా కోరుతూ, ఈ పిటీషన్ తమరికి పంపుతున్నాను.

(పిటీషన్ అందచేయబడింది)

శ్రీ ఎన్. నర్సింహారెడ్డి (నల్గొండ):- 1994వ సంవత్సరంలో ఎక్సైజ్ డిపార్టుమెంట్‌లో కానిస్టేబుళ్ళ పోస్టుల భర్తీ కొరకు పరీక్షలు నిర్వహించారు. అప్పుడు దాదాపు 40 వేలమంది పాల్గొన్నారు. వ్రాత పరీక్షలో పాస్ అయిన దాదాపు 5 వేల మంది అభ్యర్థులను ఇంటర్వ్యూలకు పిలిచారు. ఈ లోపల శాసనసభ ఎన్నికలు రావడంతో, భర్తీ చేయకూడదని చెప్పి వాయిదా వేశారు. అయితే ఆ పోస్టులను నేటివరకు ఫిల్ అప్ చేయలేదు. రెండున్నర సంవత్సరాల నుండి ఆ 5 వేల మంది అనేక రకాలుగా ఆందోళన చెందుతున్నారు. ప్రభుత్వం ఏ ఉద్దేశ్యంతో అయితే ఖాళీల భర్తీ కొరకు నోటిఫికేషన్ జారీ చేసిందో ఆ ఉద్దేశ్యం నెరవేరే విధంగా వెంటనే ఆ ఖాళీలను ఫిల్ అప్ చేయాలని మీ ద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తూ వారు పంపుకున్న పిటీషన్ తమరికి పంపిస్తున్నాను.

(పిటీషన్ అందచేయబడింది)

శ్రీ కె. రంగారెడ్డి (మిర్యాలగూడ):- అధ్యక్షా, ఈ పిటీషన్ వికలాంగుల సంక్షేమానికి సంబంధించినది. వారికి నష్టం కల్గించే జీ.వో. నంబర్ 126ను రద్దు చేయాలని ఆంధ్ర రాష్ట్రంలోని వికలాంగులు కోరడం జరుగుతున్నది. వికలాంగులకు అదనపు నిధులు కేటాయించి, వారి యొక్క సంక్షేమం చూడాలని చెప్పి వారు కోరుతున్నారు. అట్లాగే ప్రతి జిల్లాలో వారికి ప్రత్యేకంగా రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ కావాలని కోరుతున్నారు. వారు పంపించిన పిటీషన్‌కు తమరికి పంపిస్తున్నాను.

(పిటీషన్ అందచేయబడింది)

శ్రీ కె. రామకృష్ణ:- అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో దాదాపు 1200 వైగా హెల్త్ అసిస్టెంట్ పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. కాని వాటిని ఫిల్ అప్ చేయకుండా, ఆ పోస్టులను విలేజ్ అసిస్టెంట్‌లతో నింపాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఇందుకు సంబంధించిన జీ.వోను

తక్షణమే ఉపసంహరించుకోవలసిందిగా హెల్త్ అసిస్టెంట్స్ కోరుతున్నారు. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా శిక్షణ పొందిన అనేక మంది హెల్త్ అసిస్టెంట్స్ ఉండగా, వేరే అసిస్టెంట్లతో ఎందుకు భర్తీ చేయాలని వారు ప్రశ్నిస్తున్నారు. శిక్షణ పొందిన వారికి గతంలో స్టైయిఫండ్ కూడ ఇచ్చారు. కాబట్టి అధ్యక్షా మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. హెల్త్ అసిస్టెంట్ పోస్టులను వెంటనే శిక్షణ పొందిన వారితోనే ఫిల్ అప్ చేయాలని కోరుతూ వారు ఒక పిటీషన్ ఇచ్చారు. దానిని తమరికి పంపిస్తున్నాను.

(పిటీషన్ అందచేయడమైంది)

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇండియన్ మెడిసన్ చదివిన వారికి దాదాపు 10 సం.ల నుండి ఉద్యోగాలు లేవు. దాని వల్ల చాల ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. వారికి ఏజ్ కూడ బార్ అవుతున్నది. కాబట్టి ఓ సి.లకు 41 సంవత్సరాలు, ఎస్.సి., ఎస్.టి. అభ్యర్ధులకు 45 సంవత్సరాల వరకు వయో పరిమితి ఇవ్వాలని డిమాండ్ చేస్తున్నారు. ఇండియన్ మెడిసన్‌కు చెందిన అలోపతి, యునాని, హోమియోపతిలో అనేక ఖాళీలున్నప్పటికీ, వాటిని నింపడానికి ఈ ప్రభుత్వం ఏమి శ్రద్ధ తీసుకోవడం లేదు. ఇది చాలా బాధాకరమైనటువంటి విషయం. ఆ డాక్టర్స్ అసోసియేషన్ వారు పెట్టుకున్న పిటిషన్‌ను తమరికి పంపిస్తున్నాను.

(పిటీషన్ పంపించడమయింది)

Sri Asaduddin Owaisi:- `Mr. Speaker, Sir, as the Hon. Member of CPI has said, it is a petition pertaining to 803 slums. It is a fact that 403 slums have been deleted in Hyderabad. In doing so, they have not followed the format. They have to issue a notification in the Gazette. It is only through Gazette notification they can be deleted. Moreover, after the Government has issued a G.O. for regularisation of illegal constructions, the amount fixed for these slums is Rs.4,000.00. After the G.O. was issued deleting these slums, if anybody wants regularisation, they will have to pay more money. This is injustice. Moreover, these slums get top priority for development. No officer went there to see whther they should be deleted. Not a single development has taken place. I request you to forward the petition to the Petitions Committee.

లఘుచర్చ: రుతుపవనాల ఆలస్యం కారణంగా ఏర్పడిన ప్రతికూల వాతావరణ పరిస్థితులు, వర్షాభావ పరిస్థితి, రైతుల సమస్యలపై

12·10 మ· శ్రీ ఎం·కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈరోజు రాష్ట్రంలో నెలకొనియున్న వర్షాభావం, తద్వారా రాష్ట్రంలో తీవ్రమైన అనావృష్టి పరిస్థితులు ఉన్న ఈ పరిస్థితులు ఉన్న ఈ స్థితిలో ఈరోజు రాష్ట్ర శాసనసభలో చర్చ జరపడానికి మీరు అనుమతించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను· రెవెన్యూ మినిస్టరు గారు యిచ్చిన నోట్‌లో -బోడేపూడి వెంకటేశ్వరరావు గారు యిచ్చిన నోటీసు పైన అని అన్నారు· ఈ సమస్యపైన అన్నిరాజకీయ పార్టీలు కూడ చర్చించుకోవాలని బి·ఎ·సి·లో అనుకున్నారు· కాబట్టి ఈ విషయానికి వస్తే, ముఖ్యంగా గతంలో ఎన్నడూ కూడా లేని పరిస్థితి వుంది· రాష్ట్రంలో ఒక్క తెలంగాణా ప్రాంతమే కాకుండా, రాయలసీమ, కోస్తా ఆంధ్రలో కూడ కొన్ని జిల్లాలలో వర్షాలు లేకపోవడం వల్ల తీవ్రమైన పరిస్థితి రైతులు, ప్రజానీకమూ ఎదుర్కొంటున్నారు· నేను ఈసందర్భంగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి కొన్ని విషయాలు తెదల్చుకున్నాను· రాష్ట్రంలో సాధారణ వర్షపాతం కంటే ఈ సంవత్సరం 30 శాతం తక్కువ వర్షం నమోదు అయింది· గత. సంవత్సరం యిదే కాలంలో 41 శాతం వర్షపాతం నమోదయ్యింది· అదే విధంగా గత జూన్ 1వ తేదినుంచి జులై 9వ తేదీ వరకూ గతంలో 159 మి·మీ· వర్షం పడగా, ఈసారి -కేవలం 11 మి·మీ· మాత్రమే నమోదయ్యింది· తెలంగాణా, రాయలసీమ కోస్తా ఆంధ్రలలో కొన్ని జిల్లాలలో పశువులకు మేత లేక కొన్ని ప్రాంతాలు త్రాగడానికి నీరుకు నోచుకోక, రైతాంగం వేసుకున్న మెట్టపంటలు కూడా ఎండిపోయిన పరిస్థితి .ఈరోజు ప్రభుత్వం సేకరించిన సమాచారం ప్రకారమే అర్థం అవుతోంది· తెలంగాణాలో మృగశిర కార్తె జూన్ 7వ తేదిన ప్రవేశించింది· మృగశిర కార్తెలో రైతులందరూ మెట్టపంటలు వేసుకుంటారు· 7 జూన్‌న అది ప్రవేశిస్తే ఈరోజు 26 జులై· అంటే దాదాపు ఒక నెల పైన 20 రోజులు దాటిపోయింది· అక్కడక్కడ కొన్ని వర్షాలు పడ్డాయి· రైతు ఎంతో ఆశతో మెట్ట పంటలు వేసుకున్నాడు· కాని వర్షాలు లేకపోవడం వల్ల ఆ పంటలు పూర్తిగా ఎండిపోయాయి· రాష్ట్రంలో యిటువంటి పరిస్థితి గతంలో ఎన్నడూ చూడలేదని అన్ని ప్రాంతాల వారూ చెబుతున్నారు· భవిష్యత్తులో కూడా వర్షాలు పడే సూచనలు పెద్దగా లేనట్లు శాస్త్రవేత్తలు, రాష్ట్రప్రభుత్వమూ కూడా అనుమానాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నాయి· ఇటువంటి పరిస్థితులలో భవిష్యత్తులో రైతుకు, రైతు కూలీకి, సాధారణ ప్రజానీకానికి త్రాగడానికి నీళ్ళ సరఫరా చేయడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని ఈ సందర్భంగా నేను మనవి చేస్తున్నాను· ఈ మాట మేము సి·ఎల్·పి·సమావేశం ఏర్పాటు చేసుకుని 15 రోజుల ముందే ఈరాష్ట్రప్రభుత్వానికి మేలుకొలిపి, ఈ పరిస్థితి రాబోతోందని సూచనలు చేశాము·

శ్రీ కె· విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం నిర్ణయాలు తీసుకోవాలని అన్నంతవరకూ సమంజసమే· ఏం చర్యలు తీసుకోలేదనడం ధర్మం కాదు· కోదండరెడ్డి గారంటే నాకు చాలా గౌరవం· ఆరోపణలు చేసేటప్పుడు కూడా సమయం సందర్భం చూడాలి·

ప్రతీ దానికి వేయడం న్యాయం కాదు. తీసుకోలేదని కాదు. ఏమి చర్యలు తీసుకున్నామో చెబుతాము.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, రెవెన్యూ మినిస్టరు గారిచ్చిన నోట్ వుంది నా దగ్గర. ఎంత కేటాయించేరనేద్ నావద్ద వుంది. చాలా బాధ్యతగా ఈ పరిస్థితి రాబోతోందని ప్రభుత్వానికి చెప్పడం జరిగింది. పత్రికా విలేఖరుల సమావేశాలు ఏర్పాటు చేసి సూచనలు కూడా చేశాము. అందువల్ల చెప్పేది, మాన్‌సూన్ పరిస్థితి చాలా అధ్వాన్నంగా, ఆందోళనగా వుంది. రాష్ట్రంలో రైతులు నష్టపోయారు. ప్రత్యేకంగా మెట్టపంటలు వేసుకున్నవారు. విద్యాధరరావు గారు యిపుడు చెబుతున్నారు, రాష్ట్రంలో మీరు ఎంతో నమ్మకంతో చెబితే మిర్చి పంట, ధాన్యం, ప్రత్తి యిట్లాంటి పంటలు తీసుకుంటే, గిట్టుబాటు ధర లేదని చెప్పి యిదే శాసనసభలో 304 కింద నోటీసు యిచ్చి, గంట చర్చించేక మీరు రిజల్యూషను పాస్ చేస్తామని, తీర్మానం పెడతామని కేంద్రప్రభుత్వాన్ని ఆదుకోమని అడుగుతామని ఆ తీర్మానం కూడా పెట్టలేకపోయారు. అందువల్ల నేను మనవి చేసేది, సహకరించడానికి ప్రతిపక్షం నుంచి మేము సిద్ధంగా వున్నాం. రాష్ట్రప్రభుత్వం పూనుకోవాలి. అయితే మేము చెప్పినప్పటికీ ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం చేసింది. అందువల్ల ఈనాడు ఈ పరిస్థితిలో వున్నాం. సీజనల్ కండిసన్సు దాచిపెట్టుకునేవి కావు. నోట్‌లో రెవిన్యూ మినిస్టరు గారు చెప్పారు, వ్యవసాయమంత్రి గారు యిచ్చిన నోట్‌లో మార్కెటింగ్ శాఖ మంత్రి గారు యిచ్చిన నోట్‌లో అందరూ ఏకాభిప్రాయానికి వచ్చారు. రాష్ట్రంలో పరిస్థితి ఆందోళనకరంగా వుంది. ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాటు చేయడానికి యిప్పటివరకూ కలెక్టర్లకు ఏమైనా ఆదేశాలు యిచ్చారో లేదో గాని మేము ఎంక్వయిర్ చేస్తే యిప్పటివరకూ రైతులకు, రైతు కూలీలకు, ప్రజానీకానికి ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాట్లు చేశాము, యివి తీసుకోండని చెప్పే స్థితిలో లేరని ఖచ్చితంగా చెబుతున్నాను. నష్టాలొస్తే విపరీతంగా వస్తాయి. ఈ నష్టాన్ని ఏ విధంగా భర్తీ చేస్తారో చెప్పవలసిన బాధ్యత మీ మీద వుంది. రెవెన్యూ మినిస్టరు గారు ఒక నోట్ యిచ్చారు. అందులో నైరుతి రుతుపవనాలు, వాటి ప్రభావం గురించి చెబుతూ, జలాశయాలలో ఉన్న నీటి పరిస్థితి కొంత మెరుగుగా వున్నప్పటికీ పరిస్థితిని అర్థం చేసుకోలేదని అనడం లేదు గానీ, మీరు కేటాయిస్తున్న డబ్బును చూస్తే మీరు కర్షకపరిషత్తుల పేరు మీద కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేశారు. పశుగ్రాసానికి రూ. 5 లక్షలు చొప్పున 14 జిల్లాలకు రూ. 70 లక్షలు రాష్ట్రం మొత్తం మీద కేటాయిస్తే యిది ఏమూలకు సరిపోదు. మీరు విత్తనాలకు రు. 70 లక్షలు రాష్ట్ర మొత్తం మీద ఇస్తే, కర్షక

12.20 మ. విజ్ఞాన పరిషత్ పేరుతో ముఖ్యమంత్రిగారు చేసిన ప్రకటనలు మాకు తెలిసినంత వరకు మీరు ఒక్కొక్క జిల్లాకు ఒక కోటి రూపాయలు తక్కువ కాకుండా పెద్దపెద్ద షామియానాలు వేసి, బ్రోచర్స్ తయారుచేసి, ఫోటోలు పెట్టి, బ్యానర్లు కట్టుకొని అట్టహాసంగా మీరు చేసిన దానికి సుమారు 7 కోట్లు ఖర్చుచేశామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతూ, మరి విత్తనాలకు ఇచ్చేది ముష్టి 5 లక్షలు జిల్లాకు ఇస్తున్నారు. ఇటువంటి

పరిస్థితిలో ప్రభుత్వ కేటాయింపుల వరకు వస్తే విత్తనాలకు గానీ, కర్షకుడు గానీ, రైతు కూలీగానీ ఏ పరిస్థితి ఎదుర్కొంటున్నారో ఈ ప్రభుత్వానికి తెలుసా? మొదటి నుండి తెలంగాణా, రాయలసీమ ప్రాంతాలు చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతాలు. వర్షాలు రాకపోతే చాలా ఇబ్బందిగా వుంటుంది. ఈ ప్రాంతాలనుండి వ్యవసాయ కార్మికులు ఇతర రాష్ట్రాలకు వలసపోతున్నారు. వారి గురించిన ఆలోచన లేదా? రైతుల గురించి ఏమీ చేయలేదు. పశువులగ్రాసం గురించి ఒక రకమయిన విత్తనాలు ఇస్తాము. ఎక్కడయినా తేమ వున్న ప్రాంతాలలో నాటితే గడ్డి పెరుగుతుందని మంత్రిగారు అన్నారు. దానికి కూడా ఇప్పటికే ఆలస్యం అయింది. ఎప్పుడో ఈ నిర్ణయం తీసుకోవలసి ఉంది. కర్షక విజ్ఞాన పరిషత్ పేరుతో శాస్త్రజ్ఞులను, వ్యవసాయ యూనివర్సిటీ నుండి పిలిపించి ఉపన్యాసాలు ఇప్పించారు. మీరు కూడా రాజకీయ ఉపన్యాసం చేశారు. మీకు ఆనాడు తెలియదా? వర్షపాతం ఆలస్యంగా వస్తే రైతులను ఏవిధంగా రైతులను ఆదుకోవాలి, రైతుకూలీలను ఏవిధంగా ఆదుకోవాలి, ఇందుకు ఏవిదంగా కేటాయింపులు జరపాలనే ఆలోచన లేకపోవడం దురదృష్టకరం. నిధుల కేటాయింపు కూడా చాలా తక్కువగా కేటాయించారు. 70 లక్షల రూపాయలు విత్తనాలకు చాలా తక్కువ కేటాయించారు. రైతులకు కేవలం విత్తనాలే కాకుండా, ఎరువులే కాకుండా రుణరూపంగా, నగదు కూడా ఇచ్చి రైతులను ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉంది. కొత్తగా రుణాలు ఇవ్వాలి. రైతు కూలీలను కూడా ఆదుకోవాలి. ఈ ప్రభుత్వం కేంద్రప్రభుత్వం ఇచ్చిన నిధులను తమపేరు చెప్పుకొని ఇస్తున్నారు తప్ప తాము స్వయంగా ఒక్కపైసా కూడా ఇవ్వడంలేదు. రైతు కూలీల సమస్య వస్తే, ఎంప్లాయిమెంట్ ఎస్యూరెన్స్ స్కీము క్రింద కేంద్రప్రభుత్వం ఇచ్చిన నిధులను మీరు జన్మభూమి లేక ఇంకొక కార్యక్రమానికి ఉపయోగించుకొన్నారు. కార్మికులకు పని కల్పించడానికి మీరు ఇచ్చిన డబ్బు ఎంత? ఇందులో ఒక మాట చెప్పాలి ఫుడ్ టు వర్క్, ఎంప్లాయిమెంట్ ఎస్యూరెన్స్ స్కీము ద్వారా రైతు కూలీలకు పనికల్పించవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక్కడ త్రాగడానికి నీరు లేదు. జూలై మాసంలోనే ఈ పరిస్థితి వుంటే తరువాత ఏమిటి? నల్గొండ, రంగారెడ్డి జిల్లాల్లో నీళ్లల్లో ఫ్లోరిన్ ఉంది. అక్కడి ప్రజలు చాలా సంవత్సరాల నుండి ఇబ్బంది పడుతున్నారు. మరి విద్యాధర రావుగారు చాలాసార్లు ఢిల్లీ వెళ్లారు. రెవెన్యూ మంత్రిగారు రంగారెడ్డి జిల్లా ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నారు. నెదర్లాండ్స్ ప్రభుత్వం డబ్బు ఇచ్చింది. దానిని త్వరత్వరగా ఖర్చుచేసి నీళ్ళు శుద్ధిచేసి అందించడానికి ఈ ప్రభుత్వం ఏమాత్రమూ ముందుకు రాలేదు. ఫ్లోరిన్ ఎఫెక్టెడ్ జిల్లాలన్నీ గ్రౌండ్‌వాటర్ లెవెల్ తక్కువ అయిన తరువాత చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. మీరు కూడా ప్రతిపక్షంలో వున్నప్పుడు చూశారు. మేము అధికారంలో వున్నప్పుడు యుద్ధప్రాతిపదికన 1992లో విజయ భాస్కర రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాట్లు చేసి అవసరం అయితే లారీలను పెట్టి నీళ్ళు త్రాగడానికి పంపిన సందర్భం ఉంది. ఈరోజు బోరుబావులు రిపేరుచేసుకోడానికి డబ్బు ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు. మీరు చెక్కు ఇస్తే బౌన్స్

అవుతున్నాయి. ఇటువంటి పరిస్థితిలో ఈ ప్రభుత్వం నడుస్తోందని మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా రైతులను, రైతు కూలీలను ఆదుకోవాలి. సాధారణ ప్రత్యామ్నాయానికి వసతి కల్పించవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. అయితే ఈ ప్రభుత్వం, గత సంవత్సరం వర్షాలు బాగా పడ్డాయి, జలాశయాలు నిండాయి. ఇక్కడ మేము చాలా పుణ్యాత్ములం, మేము చాలా పుణ్యం చేశాము నదీజలాలు పొంగాయి అని ప్రజలు. పునస్కారాలు చేశారు. ఆ పుణ్యం అంతా ఎక్కడికి వెళ్ళింది? దయచేసి ఈ సంవత్సరం కూడా అదే చెయ్యండి. అదే పరిస్థితి తెండి. ఈరోజు మీరు అధికారానికి వచ్చిన తరువాత రైతు సమస్యలు పట్టించుకోకపోగా, వారిపై పన్నుల భారం వేశారు. ఈ సందర్భంగా ఈ విషయం చెప్పక తప్పదు. నిన్ననే రిజిస్ట్రేషన్ స్టాంప్ డ్యూటీ విషయంలో రైతులపైన భారం పడే విధంగా నిర్ణయం తీసుకొన్నారు. తుఫాను తాకిడి వలన కొన్ని జిల్లాలు నష్టపోతే, వడగళ్ళవర్షం వలన మరికొన్ని నష్టపోతే కరువు వలన మరికొన్ని జిల్లాలు నష్టపోయాయి. వారిని ఏమాత్రము ఆదుకోకపోగా, మీరు వేసిన పన్నుల భారంతో ఆంధ్రరాష్ట్రంలో రైతాంగం కృంగిపోతోంది అనే మాట ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను

ఇంకొక విషయం కూడా సభదృష్టికి తెస్తున్నాను. 1996-97లో 137 కోట్ల 58 లక్షలు 62 వందలు కేటాయిస్తే, 1997-98 సంవత్సరానికి 142 కోట్ల 65 లక్షల 30 వేలు పెట్టామని మీరు గొప్పగా చెబుతున్నారు. ఇందులో కేవలం 11 కోట్ల 6 లక్షలు మాత్రమే తేడా వుంది. ఇది మీరు ఈ శాసనసభలో ఎప్పుడూ చెప్పలేదు. పైగా అన్నారు-మేము ప్రజల మనోభావాలకు అనుగుణంగా ప్రణాళిక చేశామని అన్నారు. కానీ, ముఖ్యమంత్రి గానీ ఆర్థికమంత్రి గానీ, వ్యవసాయ మంత్రిగానీ ఈ సంవత్సరంలో కర్షక విజ్ఞాన పరిషత్ పేరుమీద ఖర్చు పెడతామనే ఒక్కమాట కూడా చెప్పకుండా ప్రజాధనాన్ని దుర్వినియోగం చేశారని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. 11 కోట్లు ఎక్కువ కేటాయించి ఈ సొమ్మును ఇష్టం వచ్చిన విధంగా ఖర్చుచేశారు. మీపార్టీకి ప్రచారం చేసుకోడానికి, ముఖ్యమంత్రి గారి …నం సదిలపరచుకోడానికి ఉపయోగించారని నేను ఆరోపణ చేస్తున్నాను. పవర్ ట్యారిఫ్ పెంచి రైతుపైన 955 కోట్ల రూపాయల భారం వేశారు. 153 కోట్ల రూపాయలు నిశితయువా పెంచారు. కాంగ్రెస్‌పార్టీ అధికారంలో వున్నప్పుడు ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు కాలిపోతే ఇవ్వడం జరిగేది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత నూతన విధానం పెట్టి, రైతుల ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ కాలిపోతే దానికి ఒక లక్ష రూపాయలు కావలసి ఉంటే 50 వేల నగదు కడితేగాని ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ ఇవ్వడానికి వీలులేదని నిర్ణయం తీసుకొన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారిని ఈ సిస్టం తీసివేయమని అడిగితే సరే అన్నారు. బయటకు వెళ్ళిన తరువాత ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వారికి ఎటువంటి ఆదేశాలు ఇవ్వకపోవడం వలన రైతు ప్రతిచోట ఇబ్బంది పడుతూ, 50 శాతం డబ్బు కట్టి ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ తెచ్చుకొంటున్నాడు.

లఘుచర్చ: ఋతుపవనాల ఆలస్యం కారణంగా ఏర్పడిన ప్రతికూల వాతావరణ పరిస్థితులు, వర్షాభావ పరిస్థితి, రైతుల సమస్యలపై.

. ఫెర్టిలైజర్ విషయానికి వస్తే ఏమి చేశారు? ఒకే సంవత్సరంలో, ఒకే పంట కాలంలో రెండుసార్లు ధర పెంచారు. మేము ఏనాడు కూడా ఫెర్టిలైజర్ రేటు ఇంత పెంచలేదు.

12.30 మ. మేము ఉత్పత్తిదారులతో సంప్రతించి ఈ భారాన్ని వారిపై వేయకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే ఈ భారాన్ని భరించి ఫెర్టిలైజర్ ధర పెంచలేదు. కాని ఈ ప్రభుత్వం రెండు సార్లు పెంచింది. ఇంక లో ఓల్టేజ్. ముఖ్యమంత్రి గారు పవర్ మినిస్టర్. మంత్రులు ప్రతిచోటా పర్యటనలు చేశారు రైతులకు నమ్మకంగా చెప్పారు. 9 గంటల పాటు కరెంటు ఇస్తామన్నారు. 13 గంటలపాటు కరెంటు ఇస్తామన్నారు. ఈ రకంగా వాగ్దానాలు చేసి ఇష్టం వచ్చినట్లుగా పంటలు వేసుకోమని చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రి చెబుతున్నారు, మంత్రులు చెబుతున్నారనే భరోసాతో రైతులు పంటలు వేసుకుంటే లో ఓల్టేజ్‌తో పంటలు నష్టపోవడమే కాకుండా ఎంతో మంది రైతులు ఉరి వేసుకుని చనిపోయారు. ఆత్మహత్యలు చేసకున్నారు. ఇటువంటి సందర్భం గతంలో ఎప్పుడూ కూడా లేదు. ఈరోజు కూడా జిల్లాలలో అదే పరిస్థితి వుంది.

ఒక ప్రక్కన పరిశోధన చేస్తామని విజ్ఞాన పరిషత్తులను మీరు నిర్వాకం చేస్తూ రైతుపైన ఒక రకంగా కాదు పన్నుల భారం వేయడం, ఎక్కడ దొరికితే అక్కడ వేశారు. అంతే కాకుండా మీ భరోసాతో ఎంతో నమ్మకంగా పంట వేసుకున్నాడు. కష్టపడి, అప్పోసొప్పో చేసకున్నాడు, గ్రౌండ్ వాటర్ వేసుకున్నాడు. మిర్చి గురించి ఎన్నిసార్లు అడిగాము, ధాన్యం గురించి ఎన్నిసార్లు అడిగాము, ప్రత్తి గురించి ఎన్ని సార్లు అడిగాము, గిట్టుబాటు ధర ఇవ్వమంటే ఇవ్వకపోగా ఏమి చేశారు మీరు? బియ్యం పర్మిట్లు ఇచ్చారు నేను మనవి చెస్తున్నాను. రైతు ఎక్కడైనా బియ్యం అడిస్తాడా? రైతు ధాన్యాన్ని అమ్మతాడు. మీకు ఎక్కడా ఆలోచన లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారికి అనుభవం వుందో లేదో తెలియదు కాని, రైతులకు బియ్యం పర్మిట్లు అన్నారు. దీనివల్ల రైసు మిల్లర్లకు లాభం. మీరు రైతాంగాన్ని మోసపుచ్చారు. అది కూడా ఎప్పుడు ప్రకటనలు చేశారు? పంట పండిన తరువాత, ధాన్యం అమ్మకున్న తరువాత చేసిన ప్రకటనలు. అందుచేత ఈ ప్రభుత్వానికి ఏ విధమైన అవగాహనా రైతులపైన లేదు.

ఎక్కడైనా రైతు నాకు అన్యాయం జరుగుతోంది. మీరు ఈ విధంగా నిర్ణయం తీసుకోవద్దని శాంతియుతంగా మొరపెట్టుకుంటే – కాల్వారిలో కాల్పులు జరిపి, రైతులపై తుపాకులు ఎక్కుపెట్టి బలి తీసుకున్నారు. బ్రిటిష్ కాలంలో కూడా లేదు. అటువంటి దారుణమైన నిర్ణయాలను తీసుకుని రైతులను పొట్టన పెట్టుకున్నారు. మెదక్ జిల్లాలో రైతు ఉరి వేసుకున్నాడు, పంట పొలంలోనే గుంటూరు జిల్లాలో రైతు, మహారాష్ట్ర, కర్నాటక అంతా తిరిగి వచ్చి, తను ఇబ్బంది పడి గుంటూరులో విషం త్రాగి చనిపోయాడు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఈ రాష్ట్రం ప్రయాణం చేస్తోంది. ఈప్రభుత్వానికి ముందు చూపు లేదు. ఈప్రభుత్వం మరి ప్రత్యేకంగా రైతుల విషయంలో .... ఎన్నో సందర్భాలలో వచ్చాయి వరంగల్ జిల్లాలో మేము మర్చి పండించాము, మాకు ఏమైనా ఆలోచన చెయమని

లఘుచర్చ: రుతుపవనాల ఆలస్యం కారణంగా ఏర్పడిన ప్రతికూల వాతావరణ పరిస్థితులు, వర్షాభావ పరిస్థితి, రైతుల సమస్యలపై.

అంటే, ఫ్రీడమ్ ఫైటర్స్‌పై, స్త్రీలపై లాఠీ ఛార్జి చేసి, కొట్టి, జైళ్ళలో పెట్టారు అందువల్లనేను చెప్పేది ఈ ప్రభుత్వం నిద్ర పోతోంది. ఏమైనా సందర్భం వస్తే ముఖ్యమంత్రిగారు కంప్యూటర్ లెక్కలు తీసి చెబుతాడు మహారాష్ట్ర, కర్నాటక, తమిళనాడు, అవసరమైతే మలేసియా, సింగపూర్, వీటిని అన్నిటిని క్రోడీకరించి మరీ కంప్యూటర్‌నుంచి లెక్కలు తీసుకొచ్చి చెబుతాడు.

ఈ రాష్ట్రంలో ఈ పరిస్థితి వస్తే మీకు ఎందుకు ముందు చూపు లేదు? మీరు ఎందుకు నిద్రపోతున్నారు? ఈ పాటికి మీరు ఖర్చు పెట్టిన డబ్బు కర్షక విజ్ఞాన పరిషత్తులపైనా, ఈ తెలుగుదేశం ప్రచారానికి, ముఖ్యమంత్రిగారి ప్రచారానికి ప్రజలు సొమ్మును ఖర్చు చేశారు. ముఖ్యమంత్రికి శిక్ష ఇవ్వవలసిందే. ఇది ఎవరి సొమ్మనుకున్నారు? మీరు ఎప్పుడైనా బడ్జెట్ సమావేశాలలో మాట్లాడేటప్పుడు ఈపైసా దీనికి ఖర్చు చేస్తామని, పన్నులు వేస్తామని మీరు శాసన సభను నమ్మించి, మాట్లాడి, మా అందరి ఆమోదమూ తీసుకుని వుంటే మేము హర్షించి వుండే వారమేమో కాని మీరు ఒక్క మాట కూడా చెప్పకుండా ఈ ప్రభుత్వం ఈ ప్రజలపైన వేసిన భారం, మరి రైతాంగంపైన పేద ప్రజానీకంపైన వేసిన పన్నుల భారం 1, 2 కాదు నేను లెక్కలలోకి పోతే, ఇప్పటికి రు. 5,000.00 కోట్లు దాటిపోయింది. ఇంకా వేయబోతున్నారు. నేను మనవి చేస్తున్నాను మీరు ప్రత్యామ్నాయం ఏమీ చెప్పడంలేదు. ఒక్కమాట కూడా మీ మాటల్లో చెప్పలేదు. నేను రెవిన్యూ మినిస్టర్ గారిని అడుగుతున్నాను. మీరు ఇచ్చిన సమాచారం బాగానే వుంది, లెక్కలు బాగానే వున్నాయి. మీరు కేటాయింపు చేసిన డబ్బుల సంగతి ఏమిటి? ఈరోజు ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో 3 ప్రాంతాలకు – రాయలసీమ, తెలంగాణా, కోస్టల్ ఆంధ్రలో వున్న కొన్ని జిల్లాల పరిస్థితిని అర్థం చేసుకున్న తరువాత మీరు డబ్బులు కేటాయించకుండా వట్టి కాగితాలు ఇస్తే ఏమి ప్రయోజనం? దీనివల్ల ఎవరికి మేలు చేస్తారు? అందువల్ల మీకు ఆలోచన లేదని చెబుతున్నాను. మీకు ఏమాత్రం ఆలోచనా, అనుభవమూ లేదు. అనుభవం వుంటే, శాసన సభలో ఎప్పుడైనా అవకాశం వస్తే ... ముఖ్యమంత్రిగారు వేదికగా చేసుకుని అవసరం వున్న మాటలు చెప్పి బయటకు వెళ్ళిపోతున్నారు. గతంలో ముఖ్యమంత్రిగారు రోజు ఢిల్లీకి వెళ్ళిపోతున్నారని అడిగాను. ముఖ్యమంత్రిగా పదవీ బాధ్యతలు చేపట్టిన తరువాత ఒక్క రోజు కూడా హైదరాబాదులో వుండడంలేదు, ఎప్పుడు చూసినా పర్యటనలే అని అడగడం జరిగింది. అసలు ఈ రోజు ఆయన కరువు గురించి మాట్లాడేటప్పుడు శాసనసభలో వుంటారని అనుకున్నాను. కాని ఆయన రాజకీయాలలో మునిగి తేలుతున్నారు ఢిల్లీలో, ఆయన ముందు మాట్లాడితే బాధలు తీరుతాయి. కేటాయింపులు జరుగుతాయని అనుకున్నాను. కేంద్రం నుంచి రైతాంగాన్ని ఆదుకోవడానికి ఫెర్టిలైజర్ ధర కంట్రోల్ చేయడానికి గాని, రైతులకు ట్రాక్టర్స్ ఇవ్వడానికి కాని, వ్యవసాయ పరికరాలవిషయంలో కాని ఇంకా ఏమైనా రాయితీలు

 లఘుచర్చ: ఋతుపవనాల ఆలస్యం కారణంగా ఏర్పడిన ప్రతికూల వాతావరణ పరిస్థితులు, వర్షాభావ పరిస్థితి, రైతుల సమస్యలపై.

తీసుకువస్తారేమో అని అనుకుంటే ... నేను మనవి చేస్తున్నాను, నిన్న మీరు డిల్లీ వెళ్ళారు. మాతో మాట్లాడి పోవలసింది. ఒక వేళ మాట్లాడిపోయి వుంటే ప్రయోజనం కలిగి వుండేది. కేంద్రం నుంచి డబ్బులు తీసుకొచ్చి ప్రత్యామ్నాయ ఆలోచన చేయవలసి వుండేది కాని కేటాయింపులకు పోకుండా ఎన్నోసార్లు తిరుగుతాయి.

ఎప్పుడైనా హైదరాబాదులో వుంటే హైటెక్ బస్సు వేసుకుని పాత పట్నం, శేరిలింగంపల్లి మునిసిపాలిటీ, కూకట్‌పల్లి మునిసిపాలిటీ తిరగడం. ఈ పరిస్థితులలో వచ్చింది ప్రభుత్వం. ఇది చాలా బాధతో చెబుతున్నాను. మసి పూసి మారేడు కాయ చేసి ఏదో బిరద చల్లడానికి కాదు. మీరు క్యాబినెట్ మీటింగులో మాట్లాడిన తరువాత, కలెక్టర్ల సమావేశంలో చర్చించుకున్న తరువాత మీరు బయటకు ఎందుకు చెప్పలేదు? ఈ రకంగా మేము ఆదుకోబోతున్నాము, రాష్ట్ర ఖజానా నుంచి ఇంత ఖర్చు చేయబోతున్నాము, కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఇంత అడుగుతాము. వెంటనే ఆదుకుంటాము, యుద్ధ ప్రాతిపదికన అని ఎందుకు చెప్పలేదు?

మిత్రులు, బి.జె.పి. ఫ్లోర్ లీడర్ విద్యాసాగరరావుగారు మాట్లాడుతూ ఒక ఉదాహరణ చెప్పారు. 3 ఎకరాల రైతు పంట వేసుకుంటే మీరు రు.24 ఇస్తే, ... తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఎన్నడూ కూడా లేదు. రాళ్ళ వర్షం కురిస్తే కొన్ని వందల కోట్ల రూపాయల పంట నష్టం జరిగింది. మీరు ఇచ్చింది ఏమిటి? ఎకరానికి రు. 250/- అందులో పై ఆఫీసర్ కొంత, క్రింద వారు కొంత తీసుకోగా రైతు దగ్గరకు పోయేటప్పటికి రు.10/- కూడా అందలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి అడగమని చెప్పాము. పంటల భీమా పథకం వర్తింపచేసేటట్లు అడగమని చెప్పాము. కోస్టల్ ఆంధ్రలోని ఈస్టు, వెస్టు గోదావరి జిల్లాలలో తుఫాను వచ్చినపుడు సందర్శించి వచ్చారు. మేము ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాము.
12-40 తెలంగాణాలో రాళ్ళ వర్షం పడి పశువులు చనిపోయాయి. మేత లేదు. ధాన్యం
మ. పోయింది. అప్పులపాలు అయ్యారు. కర్నూలు కడప, అనంతపురంలో ఈ రకంగా జరిగింది. ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల, ప్రభుత్వం చేసిన తప్పుడు పనుల వల్ల రాష్ట్రం నాశనం అయిపోయి, నానా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. రైతుల విషయంలో ఒక్క రోజు కూడా ఆలోచించే స్థితి లేదు. చివరిగా మనవి చేస్తున్నాను. రెవెన్యూ మంత్రిగారికి కాని అగ్రికల్చర్ మంత్రిగారు కాని, మార్కెటింగ్ మంత్రిగారికి, ఫైనాన్స్ మంత్రిగారికి కాని మనవి చేసేది ఏమంటే గతంలో కూడా చాలా చేశారు కాని మాకైతే కొంత ఆందోళనకరంగా ఉంది. వెంటనే రైతులను ఆదుకోవాలి. దానికి విత్తనాలను కేంద్రం ఇచ్చే సబ్సిడీ మీద కాకుండా, రాష్ట్రంలో కూడా ఇవ్వాలి. పెద్దయెత్తున విత్తనాలు సరఫరా చెయ్యాలి. పశువుల మేతకు ఉచితంగా ఇవ్వాలి. క్రొత్తగా రైతులకు ఋణాలు ఎక్కువ మొత్తంలో ఇవ్వాలి. రైతులు బాగా నష్టపోయారు. రైతు కూలీలకు పని కల్పించాలి. కేంద్రం నుంచి వచ్చే నిధులు కాకుండా స్వయంగా రాష్ట్రప్రభుత్వం ఫుడ్ ఫర్ వర్క్ అనో ఏదో రకంగా వారిని ఆదుకోవాలి. త్రాగే నీటికి ఇబ్బందిగా ఉంది. ఇటువంటి పరిస్థితి వస్తే ప్రతి సంవత్సరం రాష్ట్ర ఖజానా నుంచి కేటాయించిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. ప్రతి జిల్లాకు

ప్రతిసారి పెద్ద మొత్తంలో కేటాయించారు. వెంటనే ఆదేశాలు ఇవ్వండి. బోర్లు క్రొత్తగా వెయ్యడానికి, చెడిపోయినవి రిపేర్ చెయ్యడానికి, ఫ్లోరిన్ కంటెంట్ ఉన్న వాటర్‌ని శుభ్రం చేసుకోడానికి నిధులు ఇవ్వాలి. ప్రజలకు త్రాగే నీరు అందించాలి. వెదర్‌గ్రాంట్ ఇవ్వాలి. రాష్ట్రం మొత్తం మీద పరిస్థితి బాగా లేదు. రు.10 లక్షలో రు.70 లక్షలో అని కేటాయించడం కాదు. ఈ ప్రభుత్వం బడ్జెట్ సమావేశాలలో చర్చించకుండా, మాకు చెప్పకుండా, సభలో గ్రాంట్ తీసుకోకుండా కర్షక విజ్ఞాన పరిషత్ పేరుతో ఖర్చు పెట్టారు దానికి ముఖ్యమంత్రిగారిని శిక్షించవలసిందే అనే మాట మనవి చేస్తూ, నాకి అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలతో సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి.యాదగిరి రెడ్డి (రామన్నపేట):- అధ్యక్షా, దేశంలో మన రాష్ట్రంలో 80 శాతం మంది వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి, వ్యవసాయం ప్రధాన వృత్తిగా జీవించే వారు ఉన్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ అన్నపూర్ణగా పేరు పొందింది. అటువంటిది ఈనాడు అనావృష్టి ప్రబలింది. మార్చి, ఏప్రెల్ మాసాలలో రాష్ట్రంలో 11 జిల్లాలలో 123 మండలాలలో వడగళ్ల వాన పడి పంటలు పూర్తిగా నాశనం అయినాయి. వందలాది ఎకరాలలో పంటలు పోయాయి. మా జిల్లాలో తిరుపతి అనే గ్రామంలో 60 పశువులు చనిపోయాయి. రాళ్ల వర్షానికి చనిపోయిన రైతు గురించి ఆలోచించలేదు. ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇవ్వలేదు. మా జిల్లాలో నల్గొండలో 38 మండలాలలో మొత్తం పంట పూర్తిగా పోయింది. ఎకరానికి రు.250 ఇచ్చారు. ఇది చాలా అవకతవకలతో పంపకం జరిగింది. నిజంగా పంట పోయిన రైతుకు ఇవ్వకుండా, బీడు భూమి గల రైతుకు ఇచ్చారు. జన్మభూమి కార్యక్రమంలో ఏప్రెల్, మే నెలలలో వచ్చిన అధికారులకు ఫిర్యాదు చేశాము. అంతకు ముందు కలెక్టర్‌కు ప్రభుత్వానికి తెలియచేశాము. అయినా అవకతవకలను సరిచెయ్యలేదు. ఆ తరువాత కేంద్ర బృందం ఈ రాష్ట్రంలో పర్యటన చేసింది. ఈ వడగళ్ల వాన పడిన ప్రాంతాలలో పర్యటించింది. కేంద్ర బృందానికి మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరుపున ఇచ్చిన రిపోర్టు ఏమయింది? వడగళ్ల వాన పడిన ప్రాంతాలకు దాని ద్వారా ఏం ఆదాయం సమకూర్చబడింది? పశుసంపద కోల్పోయిన వారు, పాడి గేదెలు కోల్పోయిన వారు రాస్తారోకో చేశారు. మండలాలలో ధర్నా చేశారు. అయినా ఫలితం లేదు. ఇది స్మిరమైనది కాదు. కేంద్రప్రభుత్వం నుంచి ఎటువంటి ఆదాయం అందలేదు. అన్నపూర్ణగా పేరు పొందిన రాష్ట్రంలో అన్నం లేక సున్నంగా మారిన పరిస్థితిలో రాష్ట్రప్రభుత్వం రైతాంగాన్ని ఆదుకోకుండా నిద్రాణంలో ఉన్న పరిస్థితిని తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నాను. ఇది మంచిది కాదు అని మనవి చేస్తున్నాను. అనావృష్టి మీద చర్చిస్తున్నాము. మూలిగే నక్క మీద తాటికాయ పడినట్లు ఉంది. ఒక వైపు రాష్ట్రంలో వడగళ్ల వానకు దెబ్బతిన్న పరిస్థితిలో రాయలసీమ, తెలంగాణా, కోస్తా ఆంధ్రలో

జలాధారంగా ఉన్న ప్రాంతాలు కాకుండా ఎక్కువ ప్రాంతాలు వర్షాధారం మీదనే ఆధారపడి ఉన్నాయి మిన్ను కురిస్తే మన్ను పడుతుంది అనే రైతులు ఉన్నారు మిన్నే కురవక పోతే రైతులు ఆకలిపాలు అవుతున్నారు ఈ విషయం ప్రభుత్వం గమనించాలి ఋతు పవనాల వల్ల జూన్ మొదటి నుంచి వర్షం పడాలి మృగశిర, ఆరుద్ర కార్తెలు మంచి దిగుబడి ఇచ్చేవని, వ్యవసాయానికి ప్రధానమైనవని ఎప్పటి నుంచో గుర్తించారు. ఈ నాడు ఆధునిక పరిస్థితిలో కూడా ఈ రెండు కార్తెలలో అధిక దిగుబడి వచ్చేవిగా గుర్తించారు కానీ ఈ శాస్త్రం పూర్తిగా పోయింది "అసలేపోతే మునలి ఎద్దు రంకె వెయ్యాలి" అనే సామెత ఉంది ప్రాణం ఉన్న ఎద్దే వ్యవసాయానికి పనికి రాకుండా పోయింది పశుగ్రాసం కొరత ఏర్పడింది కసాయిశాలలకు పశువులు పోయే పరిస్థితి వచ్చింది ప్రభుత్వం ఇచ్చిన లెక్కల ప్రకారమే74 శాతం వర్షాలు కురవలేదు తీవ్రమైన కరువు పరిస్థితి వచ్చింది వడగళ్ల వాన వల్ల, ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల రెండు రకాలుగాను రైతుల పరిస్థితి ఘోరంగా ఉంది ఇటువంటి పరిస్థితులలో ప్రభుత్వం ఏ విధంగాను ప్రకటన చెయ్యకుండా ఉంది రైతులను ఆదుకోడానికి ప్రభుత్వం ఏం ఆలోచిస్తున్నది? కోట్లాది రూపాయిల నష్టం వచ్చింది రాష్ట్రప్రభుత్వం సంకల్పించిన పంటల దిగుబడి టార్గెట్ పూర్తిగా దెబ్బతిన్నది మెట్ట పంటలు, కాయ ధాన్యాలు - జొన్న, సజ్జ, రాగులు వంటి పంటలు వేసేది పోయింది నూనె గింజలు, పప్పు ధాన్యాలు వేసేది పోయింది ప్రత్తి, మిర్చి బాగా పండిస్తున్నారు అది అదును పోయింది అదును పోతే పదును పోతుంది రైతు వ్యవసాయం ఎట్లా చెయ్యాలి అనే దాని మీద ప్రభుత్వం ఇంత వరకు ఒక ప్రకటన చెయ్యకపోవడం చాలా విచారకరం జూన్‌మాసం అయిపోయింది జులై 17 వరకు లెక్కల ప్రకారం వర్షాలు లేవు ఈ పరిస్థితి ఉంటే ఈనాడు కోట్లాది రూపాయల విలువ గల పంట రైతులు నష్టపోయారు నష్టపోయారు చిన్నకారు, సన్నకారు రైతుల పరిస్థితి ఏమిటి? ఎకరం, అర ఎకరం పంట పండించుకునే వారు తాము పెట్టిన వ్యవసాయ పెట్టుబడి రాక, ఋణగ్రస్థులై ఉన్నారు ' ఇటువంటి స్థితిలో అనావృష్టి ఏర్పడితే, వడగళ్ల వర్షాల వల్ల దెబ్బతిన్న రైతుల నుంచి సింగిల్ విండో ద్వారా వాణిజ్య బ్యాంకులు నిర్బంధంగా ఋణాలు వసూలు చేస్తుంటే, ప్రభుత్వానికి చీమ కుట్టినట్లు కూడా లేదు. తరువాత ఇంటిలో ఉన్న

12.50 మ. సామాను తీసుకుపోతున్నారు. దానికి కనీసం ఇంతవరకైనా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వైపు నుంచి వాణిజ్య బ్యాంకులు-సహకార ఋణాలద్వారా ఎవరైతే రైతులకు క్రాప్ లోన్స్ మాధ్యమిక, దీర్ఘకాలిక ఋణాలు ఇచ్చారో అవన్నీ వసూలు చేయకుండా వాయిదా వేస్తున్నామనైనా ప్రభుత్వం చెప్పలేదు. అవిధంగా ప్రభుత్వం నుంచి ప్రకటన రాకపోవడం వల్ల రైతులు తీవ్రమైన ఆందోళన చెందుతున్నారని ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను. బయటి రాష్ట్రాలలో వర్షాలు కురియడం వల్ల నాగార్జున సాగర్, తుంగభద్ర, ఎస్ ఎల్ బి.సి లో నీటిమట్టం పెరిగిందని మాకు అందజేసిన నివేదికలో పేర్కొన్నారు దాని తరువాత విద్యుత్ కోత ఎత్తివేస్తామని అనలేదు నీరు దొరికే వ్యవసాయ బావులకు కనీసం 24 గంటలైనా కరెంటు ఇస్తామని కనీసం పశుగ్రాసం పెంచుకోమని, కొద్దోగొప్పో పంటలు వేసుకోండని ఆ విధంగా అవకాశం కల్పిస్తున్నామని కూడా ప్రభుత్వం ప్రకటన వేయలేదు. రైతులను కరువు పరిస్థితులలో ఈ రకంగా ఆదుకొంటున్నామని శాశ్వతంగా రైతుని కాపాడతామని " కూడా ప్రభుత్వం చెప్పలేదు ప్రశుగ్రాసం ఉన్న ప్రాంతాల నుంచి

పశు గ్రాసం లేని చోట సబ్సిడీపై సన్న చిన్న కారు రైతులకు సప్లయి చేస్తామని కూడా అనలేదు. మిగతా రైతులకు విత్తనాల సప్లయి రేటుకైనా ఇస్తామని కూడా అనలేదు. వ్యవసాయ శాఖ అధికారులు ఏ ఒక్క గ్రామంకి గానీ, మండలంకి గానీ వెళ్ళ లేదు. పశుగ్రాసానికి సంబంధించిన విత్తనాలు మార్కెట్‌లో ఉన్నాయి వాటిని సబ్సిడీపై అందజేస్తున్నామని గానీ, నగదుపై అందజేస్తున్నామని గానీ గ్రామాలలో ఏనాడు ఆ అధికారులు చెప్పలేదు. ఇటువంటి పరిస్థితులు జిల్లాలో ఉన్నాయి. ఇన్ వెల్ బోర్స్ వేసుకోడానికి డి ఆర్ డి ఎ ద్వారా సబ్సిడీ పైన మేము బోర్స్ సాంక్షన్ చేస్తున్నామని కూడా చెప్పలేదు. మండలానికి నూరో, ఇన్‌వెల్ బోర్స్ తీసుకొనే విధంగా ప్రకటన ప్రభుత్వం చెయ్యక పోవడం బాగా లేదు. కనీసం వెల్స్‌ని డెవలప్ చేసుకోడానికి కూడా ఈనాడు ప్రభుత్వం ప్రకటన చేయలేదు ఒక ప్రక్క కరువు, వడగళ్ళ వాన వల్ల పంటలు పోవడం జరిగింది ప్రభుత్వం ఒక లక్ష్యంతో తన బాధ్యతను ప్రకటించలేక పోవడం చాలా విచారకరమని తెలియజేస్తున్నాను ఈ పరిస్థితులలో ఆగస్టు సెప్టెంబరు మాసములో వర్షాలు కురిస్తే ప్రకృతి మన్నిస్తే ఆ మాసములలో కొద్ది కాలంలో దిగుబడి ఇచ్చే వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోడానికి, వ్యవసాయ పంటలు వేసుకోడానికి ఈ రకమైన విత్తనాలు మీకు వ్యవసాయాధికారుల ద్వారా సప్లయి చేస్తున్నామని కూడా ప్రభుత్వం ప్రకటించకపోవడం ఆశ్చర్యం వేస్తోంది ప్రభుత్వం నిద్రపోతోందా? అని అడుగుతున్నాను మేలు రకమైన విత్తనాలు ఈ ఆగస్టు, సెప్టెంబరు మాసములలో వేసుకొంటే వ్యవసాయోత్పత్తికి కొదొగొప్పో కనీసం తిండి గింజలైన పండించుకోడానికి అవకాశం ఉంటుందన్న విషయం కూడా ప్రభుత్వం ప్రకటించక పోవడం చాలా విచారకరం ట్రాన్స్‌ఫారంలు కాలిపోతున్నాయి ఇది ఎంకు ప్రభుత్వం 65 వేల రూపాయిలకు ఇచ్చింది దాని తరువాత 72 వేల రూపాయిలు చేశారు ఇప్పుడు రైతులు ఎవరైనా కొనుక్కోడానికి ముందుకు వస్తే 85 వేల రూపాయలకు ఇస్తాం అంటున్నారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సగం భరిస్తే రైతులు 42 వేల 500 రూపాయలు కట్టాలి ఇది పేద రైతులకు సాధ్యమౌతుందా? **సన్న, చిన్న కారు రైతులు ఒక దగ్గర ఉంటే, ఎస్ సి ఎస్ టి.రైతులకు 10 బావులు** ఇన్‌వెల్ బోర్స్ ఉంటే వారికి. కరెంటు లో ఓల్టేజీ వస్తే ఒక ట్రాన్స్‌ఫారం అదనంగా కొనుక్కోవాలంటే 85 వేల రూపాయలలో సగం వాటి వారు భరించి కొనగల్గుతారా? ఇది సామాన్య రైతు పైన మోపే విధానం సరైనది కాదని ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను ట్రాన్స్‌ఫారంలు గతంలో ఇచ్చిన రేటుకే ఇచ్చి ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను వేలాది రూపాయలు రైతులు అప్పు చేసి తెచ్చుకొని ట్రాన్స్‌ఫారంలు కొనగలరా? ఓవ్హెడ్ క్రింద ఇచ్చిన ట్రాన్స్‌ఫారంలు ఉన్నాయి తీగెలు, పోల్స్ కానీ ఇవ్వడం లేదు రైతులు వేలాది రూపాయలు అప్పు చేసి తెచ్చుకొన్న ట్రాన్స్‌ఫారం లు ఇళ్ళ ముందు, బావుల ముందు పెట్టుకొని ఏడుస్తున్నారు కరెంట్ లో ఓల్టేజీ వచ్చి మోటార్స్ ట్రిప్ అయికాలిపోతున్నాయని తెలియజేస్తున్నాను ఈ పరిస్థితులలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వంకి ఒక దీర్ఘకాలికమైన ఐడియా ఉండాలి కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకి కోట్లాది రూపాయలు ఇస్తున్నది వాటిని ఈ అనావృష్టి ప్రాంతాలలో రైతులు నిలబడి వ్యవసాయం చేసుకోడానికి గ్రౌండ్ వాటర్ ఉపయోగించుకోడానికి చెక్ డ్యామ్ ఊట చెరువులు పెంచుకోడానికి ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించి

పెంచాలని కోరుతున్నాను వాటర్ షెడ్ కార్యక్రమం పెంచి భూమి మీద పడ్డ ప్రతి నీటి బొట్టుని భూమిలో ఇంకేట్లు చేయాలి ఈ వాటర్ షెడ్ కార్యక్రమంలో గ్రౌన్డ్ వాటర్ పెంచే విధానం ప్రభుత్వం ఆలోచించకపోతే దీర్ఘకాలిక పథకాలు అమలు జరపకపోతే ఎట్లా? వాటర్ షెడ్ కార్యక్రమాన్ని నీరు కారుస్తున్నారని తెలియజేస్తున్నాను ఈ కార్యక్రమం క్రింద కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు డబ్బుని వృధా చేస్తున్నారు చెక్‌డ్యాంలు, పెర్కొలేషన్ ట్యాంకులు వాటర్ షెడ్ కార్యక్రమాన్ని అభివృద్ధి చేసి భూగర్భ జలాలు భూ ఉపరితలం వరకు ఎప్పటికీ ఉండేట్లు ప్రభుత్వం ఆలోచించితే తప్ప అనావృష్టి పోదు లేకపోతే అనావృష్టి వచ్చినప్పుడల్లా వేలాది పశువులు నష్టపోవడం జరుగుతుంది వ్యవసాయ బావులు, ఇన్‌వెల్ బోర్స్, ఓపెన్ బావులు ఇట్టే పాడైపోతాయి దీని వల్ల రైతులు నష్టపోయే పరిస్థితి ఉందని తెలియజేస్తున్నాను ఇన్‌వెల్ బోర్స్ ఋణాలు డి ఆర్ డి ఎ ద్వారా సప్లయి చేయాలి బ్యాంకు ఋణాల వసూళ్లను వాయిదా వేయాలి చిన్న సన్నకారు రైతులకు విత్తనాలు ఎరువులు ఆగస్టు, సెప్టెంబరు మాసములలో సప్లయి చేయండి. వర్షాలు వస్తే పంటలు పండడానికి అవకాశం కల్గుతుంది కరువు పీడిత ప్రాంతాలలో ఉన్న పాత ఋణాలను వాయిదా వేయించి సబ్సిడీ పైన లోన్స్ బ్యాంకుల ద్వారా కల్పించి రైతులను ఆదుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను

శ్రీ బి వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రములో వర్షాభావ పరిస్థితుల వల్ల ఏర్పడిన పరిస్థితి ఎంత తీవ్రంగా ఉందో లెక్కలతో సహా మంత్రి గారు వివరాలు ఇచ్చారు దురదృష్టమేమంటే వరుసగా మూడు నాలుగు సంవత్సరాల నుంచి అనావృష్టి ఎక్కువగా ఉంది అతివృష్టి కొంచెం తక్కువగా ఉంది అతివృష్టి సీజన్ కాని సీజన్‌లో వచ్చి పంటలను నష్ట పరచింది పరిస్థితి చాలా తీవ్రంగా ఉంది జూన్ ఆఖరు వరకు డెల్టా ఏరియాలలో నాట్లు కంప్లీట్ అయినాయి డెల్టా ఏరియాలలో చాలా తక్కువ శాతం మాత్రమే 20 శాతం మాత్రమే కృష్ణా డెల్టా క్రింద నాట్లు పడ్డాయని జనరల్‌గా ప్రభుత్వానికి వస్తున్న వార్తలు పరిస్థితులు తీవ్రంగా ఉన్నాయి ప్రభుత్వం జూన్ నెలాఖరు వరకు వర్షాలు లేకపోతే జూలై మొదటే ఎందుకు ముందుకు రాలేదని అడుగుతున్నాను. ఈ రోజు కొన్ని కార్యక్రమాలను ప్రతిపాదించారు విత్తనాల పరిస్థితి పశుగ్రాసం అని కొన్ని లెక్కలు మాకు ఇచ్చారు మారుతున్న పరిస్థితులకు అనుగుణంగా మీరు చేయాలి ఇప్పటికే ఆగస్టు

1 00 మ. వస్తోంది అంటే సీజనుపోతోంది దానితోబాటు ప్రస్తుతం శాస్త్రీయ విజ్ఞానం ఎలా వుందంటే సుదూర గ్రహాలకు కూడా ప్రయాణాలు సాగిస్తున్నారు మరి మన వాతావరణం మాత్రం వర్షాభావం లేదని శాస్త్రజ్ఞులు చెపుతున్నారు. కానీ పసిఫిక్ మహాసముద్రం, అట్లాంటిక్ మహాసముద్రంలో ఏర్పడిన వాతావరణ పరిస్థితుల మార్పుల మూలంగా యిలా జరుగుతున్నదని చెప్పబడుతోంది. మరి మన వాళ్ళు ఎందుకు ఈ వర్షాభావ పరిస్థితులను అంచనా చేయలేకపోతున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు.

మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికే మాత్రం ఈ విషయంలో సరియైన అవగాహన లేదు. గత సంవత్సరం, ఈ సంవత్సరం చూసినట్లయితే యిదే పరిస్థితి వుంది. అయితే యిక్కడ ప్రభుత్వం యిచ్చిన లెక్కల ప్రకారం మన రాష్ట్రంలో 53.55 వేల ఎకరాల భూమిలో విత్తనాలు చల్లవలసి ఉంది. అయితే గత సంవత్సరం 15 లక్షల ఎకరాలలో విత్తనాలు వేశారు. ఈ సంవత్సరం 9.5 వేల ఎకరాలభూమిలో మాత్రమేవిత్తనాలు వేశారు.

శ్రీ కె విద్యాధర రావు:- వెంకటేశ్వర రావుగారూ, గత సంవత్సరం డ్రై ల్యాండులో కూడా విత్తనాలు చల్లడం జరిగింది. అందువల్ల 53.55 లక్షల ఎకరాల భూమిలో చివరి వరకు విత్తనాలు జల్లడం జరిగింది. ఇప్పుడు యిచ్చింది 15వ తారీకు నాటికి విత్తులు జల్లడం గూర్చి. మొత్తం సీజనుకు సంబంధించి కాదు.

శ్రీ టి.వెంకటేశ్వరరావు:- ఏదైనా మనం తీవ్రతను అర్థం చేసుకోవాలి. మొత్తం 23 జిల్లాలో ఒక్క మూడు జిల్లాలలో తప్ప 20 జిల్లాలో వర్షాభావం వుంది. రాయలసీమ మూడు ప్రాంతాలలో మాత్రమే వర్షం పడింది. మిగతా 20 జిల్లాలూ దీనికి భిన్నంగా వున్నాయి మామూలుగా అయినట్లయితే 26 లక్షల 18 వేల హెక్టార్ల భూమిలో నారు పోయవలసి వుండేది గత సంవత్సరం యిదే సమయంలో 2.02 లక్షల ఎకరాల భూమిలో నారు వేశారు ఈ సంవత్సరం 1.15 లక్షల ఎకరాల భూమిలో మాత్రమే నారు పోశారు. అంటే పరిస్థితులు అంత తీవ్రంగా వున్నాయి. అంటే మన ప్రభుత్వం జూన్ చివరివరకు వర్షాలు రానప్పుడైనా ఎందుకు సరైన చర్యలు తీసుకోలేదు? సాధారణంగా వాతావరణం బాగున్న రోజులలో మే నెలలో చివరి వారంలో వర్షాలు పడడంతో, పునాస పైరు వేసేవారు. ప్రస్తుతం మారుతున్న పరిస్థితులలో జూన్ నెలలో వర్షాలు లేకపోతే జులై నెలలో అయినా ప్రభుత్వం ఎందుకు మేలుకోలేదు? అది జన్మభూమి వంటి అనేక కార్యక్రమాలనుచేపడుతూ వుంటే వుండవచ్చు. మన రాష్ట్రం వ్యవసాయిక దేశం. పరిస్థితులు యిలా వుంటే మేలుకోకుండా వుంటే ఎలాగండి ఇందుకోసం తమరు ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? అసలు నోట్ యిచ్చారా? ఇక పశుగ్రాసం విషయానికి వచ్చినట్లయితే, ప్రస్తుత పరిస్థితులలో మేత లేక చాలా మంది రైతులు పశువులను అమ్ముకుంటున్నారు మీరు జిల్లాకు 5 లక్షల రూపాయలు పశుగ్రాసం విత్తనాలకొరకు కేటాయించారు. పశుగ్రాసం విత్తనాలు వేసిన నెలరోజులకుగానీ పైరు పశువుల మేతకు రాదు మరి అప్పటిదాకా పరిస్థితులేమిటి? డెల్టా ఏరియాలలో వరి గడ్డి ఎక్కువగా వున్న ప్రాంతాల నుండి కొన్ని లేని ప్రాంతాలకు రైతులకు యివ్వవలసిందిగా సూచనలు చేస్తున్నాను. ఇక్కడ విత్తనాల కొరకు 75 శాతం రైతులకు సబ్సిడీ యిస్తున్నాం అన్నారు. మంచిదే.

ఈ రాష్ట్రంలో వున్న పంటలకు గిట్టుబాటు ధరలకు చూసినట్లయితే రైతాంగం చాలా అధ్వాన్న పరిస్థితులలో వున్న విషయం తెలియజేస్తుంది ఇందులో మిర్చి గిట్టుబాటు ధర

వరంగల్‌లో కనిష్ఠ ధర 650 రూపాయలుగానూ, గరిష్ఠధర 2250 రూపాయలుగా యిచ్చారు. ఈ ధరను మీరు నాబార్డ్, మార్క్‌ఫెడ్ ద్వారా నిర్ణయించారు. కర్షక పరిషత్తు సదస్సుకు వెళ్ళినప్పుడు ముఖ్యమంత్రి గారు అక్కడి పరిస్థితులను గుర్తించారు. గుంటూరులో కనిష్ఠ ధర 1000 రూపాయలనీ, గరిష్ఠ ధర 2100 రూపాయలనీ, ఖమ్మంలో 1450 రూపాయలు కనిష్ఠ, 2200 రూపాయలు గరిష్ఠ ధర అన్నారు. ఇక్కడ మీరు యిచ్చినవేవీ వాస్తవాలు కావు. ఈ విధంగా మీరు చెప్పడం సరైన పద్ధతి కాదు. మీరు జవాలను మభ్యపెడుతున్నారు. వాస్తవాలను సభ ముందు వుంచవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను.

ప్రత్తి కనీస గిట్టుబాటు ధరను నిర్ణయించారా? మార్కెటులో మీరు నిర్ణయించిన ధరలకు రైతులనుండి ఎవరూ కొనడం లేదు, వినియోగదారులకు యివ్వడమూ లేదు. మీరు అపరాల విషయంలో నిర్ణయించిన రేటు మార్కెటులో లేదు. మీరు కందిపప్పు ధర చాలా తక్కువగా వుంది అన్నారు. అది అవాస్తవం. గత మూడు సంవత్సరాలలో 1995లో ఇదే కాలంలో క్వింటాలు ఒక్కింటికి 1750 రూపాయలు, 1950 రూపాయలుగాను, 1996లో 1750, 1900 రూపాయలుగానూ, ఈ సంవత్సరం 1000, 1100 రూపాయలుగా క్వింటాలు ధర వుందని తెలిపారు. కాని వాస్తవానికి ఒక కిలో 30 రూపాయలుగా వుంది. నిజానికి గిట్టుబాటు ధరలులేక రైతులు, ధరలు ఆకాశాన్నంటి వుండి ప్రజలు అనేక యిబ్బందులు పడుతున్నారు. మీరు యిక్కడ యిచ్చినవన్నీ అవాస్తవాలుగానే వున్నాయి.

ఒకవేళ ప్రత్తి పంట విషయంలో రైతుల పరిస్థితి చాలా దారుణంగా వుంది పురుగుమందులు చల్లితే పురుగులు పెరుగుతున్నాయి, చావడంలేదు రైతులు ఒక పురుగును 15 పైసల చొప్పున ఏరించవలసిన పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. కాని మార్కెటుకు వస్తే
1·10 మ· కొనే దిక్కులేదు. కాటన్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా దానిలో పొల్లు ఉందని, తేమ ఉందని చెప్పి ఈ రకంగా ఇబ్బందులు పెడుతూ వుంటారు. తూర్పు గోదావరి, కృష్ణా జిల్లాల్లో కొంత భాగం గుంటూరు. ప్రకాశం, నెల్లూరు జిల్లాల్లో వర్షా కాలంలో పంట పాడైపోతే తరువాత రెండవ పంట వేసుకొంటే పంట పండింది కాని కొనే దిక్కులేదు. తుఫాను వచ్చినప్పుడు నల్గొండ జిల్లాలో పంట నష్టపోయింది, మనం చూశాము. వరిని మార్కెటుకు తీసుకుపోతే ఇందులో తేమ ఉందని. తాలు ఉందని, తప్పక ఉందని కొనరు. ఎఫ్.సి.ఐ మార్కెటులోకి రాదు సన్నకారు, చిన్నకారు రైతులు సుదీర్ఘ ప్రాంతాల నుంచి వచ్చి దేముడా అంటా ప్రైవేటు వ్యాపారస్థులకు అయినకాడికి అమ్ముకొని పోవలసి వస్తుంది. ప్రభుత్వానికి చీమ కుట్టినట్లు అయినా ఉన్నదా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఇప్పటికీ అదే పరిస్థితి ఉంది రైతుల దగ్గర డబ్బులు లేక సహకార రుణాలు తీర్చలేకపోతున్నారు. సహకార సంఘాల మెంబర్లు నూటికి 30 మందికి ఉన్న వాళ్ళకే ఇచ్చారు. లేని వాళ్ళకి ఇవ్వలేదు, చాలా తక్కువ మందికి ఇచ్చారు లెక్కలతో సహా చెబుతా కాబట్టి ప్రభుత్వం

ఏమి ఆలోచిస్తుందో? నెల రోజులు గడిచినా ఇప్పుడు ఆలోచిస్తూ కొన్ని అవాస్తవమైన లెక్కలు ఇస్తారా? నాఫెడ్ కాని మార్క్‌ఫెడ్ కాని మిర్చి కొంటుందా? కొన్ని వరకు కొన్నారు. ప్రభుత్వం స్పందించలేకపోయింది, రైతులు నష్టపోయారు కారణం దీనికి సంబంధించినటువంటి ఒక వైఖరి, స్పష్టత మీకు లేదు. మార్కెటులో సూపర్‌వైజ్ చేయించడం కాని దాన్ని సూపర్‌వైజ్ చేయించడం కాని అధికారుల ద్వారా అటెండు కాకుండా దళారీలు కమీషన్‌వాళ్లు కొని అమ్ముకొనే విధంగా అవకాశం కల్పించారు తప్ప రియల్‌గా ఉండే రైతుకు అవకాశం కల్పించలేము. నేను స్వయంగా మార్కెటులో చూశాను. నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి, వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగారికి ఫోను చేశాను ప్రభుత్వాన్ని కొనమని చెప్పి, దురదృష్టం ఏమంటే కొన్ని వారాల రోజులు పట్టించుకోలేము. పెదల నుంచి మిరపకాయలు వస్తున్నాయి దాన్ని పట్టించుకొనే పరిస్థితి లేదు. మార్క్‌ఫెడ్ వాళ్లు ఎక్కడ నుంచి కొని అమ్ముకొంటారు. ఈ మార్కెటులు పనికి రాని మార్కెటులు అయినాయి. మీరు ఏవేవో వేస్తారు ఈ కమిటీలకు దిక్కు దివాణం లేదు. ఆ కమిటీలు ఇప్పటికి వేయలేదు. ఉయ్యూరు మార్కెటులో చాలా పెద్ద పెద్ద గోడౌన్లు ఉన్నాయి. ఈ విధానం మీద కూడా భారత ప్రభుత్వానికి కాని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కాని సరైన వైఖరి లేదని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను. పంటల తరుణంలో రైతును ఆదుకోవాలంటే రిజర్వుబ్యాంకుకు ప్రభుత్వం హామీ ఇచ్చి అక్కడ ఉన్నటువంటి మార్కెఫెడ్‌ను. సెంట్రల్ బ్యాంకుకు వెడితే అప్పులు ఇప్పించాలి. మార్కెటులో గోడౌన్లు కల్పించాలి. రైతు పంటను మార్కెటుకు తీసుకుపోతే గిట్టుబాటు ధర లేని సందర్భంలో అక్కడ గోడౌన్లలో దాచుకొని ధర వచ్చినప్పుడు మాత్రమే రైతు అమ్ముకొనే విధంగా ఉండాలి. మనం మాటలు మాత్రము ఉత్సాహోత్సాహంగా చెబుతున్నాము కాని ఈ నాడు ఎక్కడా అమలు జరగలేదు. అయినకాడికి అమ్ముకొనే పరిస్థితి సహకార సంఘాల రుణాలు ఒక ఇంటిలో 15 ఎకరాల పొలం వుంటే ముగ్గురు సభ్యులు ఉంటే ఎకరానికి 3వేల రూపాయల చొప్పున 45 వేల రూపాయలు పంచారు, 20 ఎకరాల పొలం వుంటే 4గురు సభ్యులు ఉంటే 60 వేల రూపాయలు పంచారు, లక్ష రూపాయలు తీసుకొన్నవి కూడా ఉన్నాయి. ఎకరంలో పంట పండించాలి అంటే 3వేల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టాలి. ప్రత్తికి అయితే 10 వేల రూపాయలు, మిర్చికి 20, 22 వేల రూపాయల దాకా ఖర్చు పెట్టాలి. 3 వేల రూపాయల కంటె మించి ఇవ్వరు. సాధారణ రైతుకు ఇచ్చినా ఎట్లా అని నేను అడుగుతున్నాను. మీరు ఇచ్చే రుణాలు తక్కువ మందికి ఉన్న భూస్వాములకు పోతుంది తప్ప 70 శాతం మంది ఉన్న పేద వాళ్లకి రావడం లేదు. ఎవరైతే మాల్ ప్రాక్టీస్ చేయగలుగుతాడో వాడికి మాత్రమే దొరుకుతాయి వాణిజ్య బ్యాంకులలో సామాన్యుడికి అప్పులు లభించవు. ఇంత అధ్వాన్నంగా ఉన్నది పరిస్థితి 70 శాతం మంది ప్రయివేటు వ్యాపారస్తుల దయాదాక్షిణ్యాల మీద ఆధారపడి పంట పండించి అప్పులపాలై చివరికి ధర లేక ఆత్మహత్య చేసుకొనే పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఇది వాస్తవం. కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి మన రాష్ట్రానికి వచ్చినప్పుడు వ్యవసాయ పరిస్థితులు ఎంత అధ్వాన్నంగా ఉన్నాయో చూసి ఉత్పత్తి పెరిగితేనే పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చెందుతామని చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. కాబట్టి మనం ఇల్లు కాలిన తరువాత కట్టుకొనే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము ముందు మాత్రం

లఘుచర్చ: రుతుపవనాల ఆలస్యం కారణంగా ఏర్పడిన ప్రతికూల వాతావరణ పరిస్థితులు, వర్షాభావ పరిస్థితి, రైతుల సమస్యలపై.

జాగ్రత్త పడడం లేదు. నెల రోజుల ముందే మీరు తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు వదలి ఈ వేళ మీరు చెప్పడం అంటే చాలా అన్యాయమైనటువంటి విషయం అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం తక్షణం మేల్కొని ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి అప్పులను రీషెడ్యూలు చేసి తిరిగి అప్పులు ఇప్పించండి. రైతు అప్పు కట్టే స్థితిలో లేడు. కందులు పుచ్చిపోయాయని కొన్ని చోట్ల కొనే దిక్కులేక పారవేశారు. అంత అధ్వాన్నంగా ఉన్నది పరిస్థితి. ఈ అప్పులు ఇచ్చే దానికి పేద రైతుకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వండి. ఒకే కుటుంబంలో 4, 5 గురు ఉంటే లక్ష రూపాయలు తీసుకొన్నటువంటి ఉదాహరణలు ఉన్నాయి చిన్న, సన్నకారు రైతులకు అప్పులు దొరికేటట్లుగా చూడండి చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను. 4, 5 నెలలు పంటలు ఇప్పుడు వేస్తే ప్రశ్నే లేదు. ఏమైనా క్రాప్ వేసుకోవాలంటే అవసరమైన విత్తనాలు ఇవ్వాలి. రైతును ఆదుకోవాలి కాబట్టి అవసరమైన ఆర్థిక వనరులు కల్పించాలి. ఇప్పటికే నెల రోజులు అదనంగా పట్టింది ఆగష్టు వస్తోంది మీరు ఎప్పటికి ఇస్తారో మాకు అర్థం కాని పరిస్థితి ఉంది. ఇప్పుడు వ్యవసాయ కార్మికులు పని లేకుండా అధ్వాన్నమైన పరిస్థితిలో ఉన్నారు. అప్పు పుట్టే దిక్కులేక పండించిన పంట కొనే దిక్కులేక అల్లాడిపోతున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం గ్రామీణ ఉపాధి పథకం క్రింద నిధులు ఇచ్చింది. ఆ ఇచ్చినటువంటి నిధులను జన్మభూమికి మళ్ళించారు. కాదని చెప్పగలరా? ఆ రకంగా వాళ్ళకి పునరావాసం కల్పిస్తారా అని నేను అడుగుతున్నాను ఇచ్చినటువంటి నిధులు అయిపోయాయి ఏ రకంగా అవకాశాలు ఇస్తారో మాకు అర్థం కావడం లేదు. ఉపాధి పథకం నిధులు కానీ, ఏవిధమైనా కాని వ్యవసాయ కార్మికులను పని కల్పించాలి. వ్యవసాయ కార్మికులకు పని కల్పించడానికి తాతల నాటి రేట్లు ఇస్తారా? దాదాపుగా ఒక మీటరు పని చేయడానికి 18, 22 రూపాయలు ఇస్తే వారు రావడంలేదు. వ్యవసాయ కార్మికుడి నోరు కడితే ఏరకంగా వస్తాడు? ఇప్పుడు పనిలేక అధ్వాన్నంగా ఉన్నటువంటి సామాన్యులను ఆదుకోవాలంటే బ్యాంకుల ద్వారా వ్యక్తిగత పూచీపైన అప్పులు ఇచ్చి ఆదుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఉపాధి పథకం నిధులు జన్మభూమికి ఖర్చు పెట్టడం ఏరకంగా సరైనదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. మంచినీటి పరిస్థితి చాలా అధ్వాన్నంగా ఉన్నది. మంచి నీటి కోసం మీరు ఏమి చేస్తారు? ఎన్ని బోర్లు ఇస్తారు? రక్షిత మంచి నీటి పథకాలు కట్టబడి అన్నీ ఆగిపోయాయి. అదే విధంగా ఫ్లోరైడ్ ఉన్నటువంటి గ్రామాలకు ఇంతవరకు నిధులు లేవు. కాబట్టి బోర్ల మీదనే ఆధారపడాలి. మా జిల్లాలో 500 బోర్లు అవసరం ఉండగా 9 మంది ఎం.ఎల్.ఎలకు 90 బోర్లు మాత్రమే ఇచ్చారు అంటే ఏవిధంగా చెప్పుకోవాలని ప్రశ్న అడుగుతున్నాను. మీకు స్పష్టత లేదు, సరైనటువంటి అవగాహన లేదు అని చెప్పి ఈ ప్రభుత్వాన్ని గుర్తింప చేస్తూ తక్షణమే మీరు కదలండి, నేను చెప్పినటువంటి ఈ సూచనలు పాటించి రైతాంగాన్ని ఆదుకోండని చెప్పి మనవి చేస్తూ మీరు ఇచ్చిన అవకాశానికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

1.20 మ. శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:– అధ్యక్షా, షార్ట్ డిస్కషన్‌లో ఋతుపవనాలు ఆలస్యంగా రావటం వలన ఏర్పడిన ప్రతికూల పరిస్థితులు, వర్షాభావ పరిస్థితి, రైతుల సమస్యల గురించి చర్చించే అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదములు. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంట్‌పై పెద్దలు చాలా విషయాలు తెల్పటం జరిగింది. మరొకసారి ఆ విషయాలను మీదృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అన్ని జిల్లాలలోమెట్టపంటలకు విత్తనాలు సరిపోయాయని చెప్పారు. సుమారు 55 లక్షల హెక్టార్ల విస్తీర్ణానికి విత్తనాలు చల్లాలి. అయితే గత సంవత్సరం సుమారు 15 లక్షల హెక్టార్లకు విత్తనాలు చల్లటం జరిగిందని మంత్రివర్యులు చెప్పారు. అయితే ప్రస్తుత సంవత్సరంలో 9 57 హెక్టార్లకు మాత్రమే దీనిని పరిమితం చేశారు. ఇది ఏ రకంగా కరువును గుర్తుచేస్తుందో గమనించాలి. మన రాష్ట్రంలో 21 16 హెక్టార్లలో వరి నాట్లు జరగవలసి ఉండగా గత సంవత్సరంలో కేవలం 2.02 లక్షల హెక్టార్లలో వరి నారుమళ్ళు వేయగా ప్రస్తుతం 1.12 లక్షల హెక్టార్లలో మాత్రమే వరి నారుమళ్ళు వేసారు. దీనిని బట్టి ఈ సంవత్సరంలో కరువు ఏ రకంగా ఉందో అవగతం అవుతోంది. జూన్ మొదటి వారంలో కురవవలసిన వర్షాలు జూలై చివరలో కూడా కురవకపోవటం వలన రైతులు ఎన్నో బాధలుపడుతున్నారు. ఇందువల్ల కరువు వస్తుందనే భయానికి అన్ని జిల్లాలలోని ప్రజలు గురవుతున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం దీనిని తొలగించడానికి కరువును నివారించటానికి ఏమి చేస్తుందని అడుగుతున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలోని మధ్యతరహా, చిన్నతరహా సాగునీటి ప్రాజెక్టులలోని నీటి మట్టం కూడా చాలినంతగా లేదు. శ్రీరాంసాగర్‌లో పూర్తి నీటి మట్టం 1091 ఘనపు అడుగులు ఉండవలసి ఉండగా ప్రస్తుతం 1060 ఘనపు అడుగులు మాత్రమే ఉన్నది. నిజాం సాగర్ పూర్తి నీటిమట్టం 1405 ఘనపు అడుగులు కాగా ప్రస్తుతం 1383 85 ఘనపు అడుగుల నీటి మట్టం మాత్రమే అక్కడ ఉన్నది తుంగభద్రలోపూర్తి నీటిమట్టం 1633 ఘనపుఅడుగులు కాగా ప్రస్తుతం 1624.82 ఘనపుఅడుగులు ఉన్నది. శ్రీశైలం 885 ఘనపుఅడుగులు కాగా 861.70 ఘనపుఅడుగులు మాత్రమే ఉన్నది. నాగర్జునసాగర్‌లో 590 ఘనపుఅడుగులు ఉండవలసి ఉండగా 518.90 ఘనపు ఉన్నది. నాగర్జునసాగర్‌లో 590 ఘనపు అడుగులు ఉండవలసి ఉండగా 518.90 ఘనపు అడుగుల నీటిమట్టం మాత్రమే ఉన్నది. ఈ నీటిమట్టం తగ్గటం వలన మనకు విద్యుదుత్పాదన ఉండదనేది స్పష్టంగా అర్థమవుతోంది. త్రాగునీరు, వ్యవసాయపు నీరు అందివ్వలేని పరిస్థితికి దిగజారిపోయాము. జంటనగరాలకు నీరందించే మంజీరానదిలో నీటిమట్టం లేకపోవటం వలన హైదరాబాదు సిటీకి గత నెల రోజుల నుండి నీటి సరఫరా తగ్గటం జరిగింది. హైదరాబాదులోనే ఈ గతి ఉంటే మిగిలిన గ్రామాలలో ఏ పరిస్థితులు ఉన్నవో అర్థంచేసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఈ ప్రభుత్వం కర్షక విజ్ఞాన పరిషత్ పేరుతో సదస్సులను నిర్వహించింది దీని మీద కూడా చర్చ ఉన్నది. రైతులను వీరు ఏ రకంగా వేధిస్తున్నారో, పీడిస్తున్నారో మీ దృష్టికి తీసుకురావలచాను. ఎరువులమీద సబ్సిడీ తొలగించినందుకు గోదావరి రైతులు ఆందోళన చేస్తుంటే వారిపై కాల్పులు జరిపి ఇద్దరు రైతుల ప్రాణాలు పొట్టనపెట్టుకున్నారు. ఆందోళన చేయటం తప్పా? ఎలక్ట్రిసిటీ తగ్గించటం, నీటి తీరువా పెంచటం, కరెంట్ ఛార్జీలు పెంచటం మొదలగు సమస్యలపై ఆందోళన చేసినంతమాత్రాన కాల్పులు జేస్తారా? మెదక్‌లో కరెంట్ కోతకు నిరసనగా ఉద్యమం చేసినందుకు వారిపై దమనకాండ చేసి 302 క్రింద తప్పుడు కేసులు బనాయించారు.

80 26 జూలై, 1997

లఘుచర్చ:రుతుపవనాల ఆలస్యం కారణంగా ఏర్పడిన ప్రతికూల వాతావరణ పరిస్థితులు, వర్షాభావ పరిస్థితి, రైతుల సమస్యలపై.

గిరిజనులపై తప్పుడు కేసులు పెట్టిన వైనాన్ని కూడా నిన్న అసెంబ్లీలో చర్చించాము. కరెంట్ కోతతో మోటర్లు కాలిపోతే మెదక్ జిల్లా రైతు మల్లయ్య, ఆత్మహత్య చేసుకునే పరిస్థితి కల్పించారు. పంటలు ఎండిపోయి రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారు. ఆత్మహత్యలు నివారించటానికి ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకుంటుంది? చిత్తూరు జిల్లా పుత్తూరులో గోవిందరాజులు అనే వ్యక్తి సహకార బ్యాంకుల చుట్టూ నెలలు తరబడి ఋణాల కొరకు తిరిగి ఫలితం లేక ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా చిత్తూరు జిల్లాకు చెందినవారు. హైటెక్ ముఖ్యమంత్రిగారి చిత్తూరు జిల్లాలో కూడా ఈ రకంగా ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటుంటే ఎట్లా? నేను కర్షక విజ్ఞాన పరిషత్ సదస్సులను పెట్టానని చెప్పుకుంటున్న ముఖ్యమంత్రిగారి జిల్లాలో కూడా రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారు.

శ్రీ టి. సత్యనారాయణమూర్తి:- ముఖ్యమంత్రిగారి జిల్లాలో ప్రత్యేకమైన వర్షాలు కురుస్తాయా?

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి.- ముఖ్యమంత్రిగారు చిత్తూరు జిల్లాలో ఇజ్రాయిల్ నుండి కొందరిని తెప్పించి అగ్రికల్చర్‌లో క్రొత్తక్రొత్త పరిశోధనలు చేసి రైతులను కాపాడతారని చెప్పినప్పటికీ ఈ రకంగా జరుగుతున్నది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- హైటెక్ ఛీఫ్ మినిస్టర్‌కు, వ్యవసాయానికి ఏమి సంబంధం ఉన్నది సర్.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి.- పరపతి సంఘాలు కూడా రైతులను ఎన్నో రకాలుగా బాధలు పెడుతున్నాయి. పంటలు పండక పరపతి సంఘాల అప్పు కట్టకపోతే, బ్యాంకుల వారు అవమాన పరుస్తుంటే తట్టుకోలేక వెంకట రామారావు అనే వ్యక్తి ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు. రైతు పండించిన పంటకు గిట్టుబాటు ధర ఇవ్వటంలేదు. ఈ విషయం నాకు ముందు మాట్లాడిన పెద్దలు కూడా చెప్పారు. ధాన్యంకు మీరు ఇచ్చే ధర సుమారు బస్తాకు 450 రూపాయలు, అయితే పట్టణాలలో ఒక కిలో బియ్యం ధర 10 రూపాయల నుండి 15 రూపాయల వరకూ ఉంటుంది. ఈ విధంగా మధ్య దళారీలు బాగుపడటానికి అవకాశం కల్పిస్తున్నది ఎవరు? రైతుకు గిట్టుబాటు ధర కల్పిస్తున్నామని అంటూ ధాన్యం విషయంలో రాష్ట్రాన్ని ఫ్రీ జోన్‌గా ప్రకటించి ఇష్టం వచ్చిన ప్రదేశానికి పోయి బియ్యం అమ్ముకోమన్నారు. అయినప్పటికీ మధ్య దళారీలను బ్రతికించగలుగుతున్నారు గాని రైతును కాపాడలేకపోతున్నారు. ప్రత్తి ధర సుమారు 2,000 రూపాయలు ఉంటే రైతుకు

గిట్టుబాటయ్యేది రూ.1200 నుండి రూ.1500 వరకు మాత్రమే పప్పు ధరలు కూడా రైతు వద్ద నుండి కొనుగోలు చేసేప్పుడు సుమారు రూ.1000 నుండి రూ. 1500 వరకు ఇస్తున్నారు, అయితే అదే పప్పు ఇప్పుడు మార్కెట్‌లో కేజీ సుమారు రూ.30/- వసూలు చేస్తున్నారు. పల్లీనూనె కూడా మార్కెట్‌లో సుమారు రూ.40/-గా ఉన్నది. మిర్చి ధర కూడా పడిపోయింది. రైతుకు ఏపంట పండించినప్పటికీ కూడా గిట్టుబాటు ధర ఇవ్వటం లేదు. వర్షాలు కురవకపోవటంవలన కూడా నష్టం జరుగుతోంది. రైతులను కాపాడటానికి తీసుకునే చర్యలు ఏమి ఇంతవరకూ తీసుకోలేదు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 50 సంవత్సరములు అవుతోంది, ఈ 50 సంవత్సరములలో రైతు ఎంతవరకు అభివృద్ధి సాధించాడనేది చూస్తే చాలా తక్కువ. వీరు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ ఈవిషయమే చెబుతుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు, వ్యవసాయ శాఖామంత్రిగారు దీనికి సమాధానం చెప్పాలి. మన రాష్ట్ర అవతరణ 1956లో జరిగినప్పటి నుండి, తెలుగుదేశం పార్టీ ఏర్పడిన తరువాత మూడుసార్లు అధికారంలోకి రాగలిగింది. మిగిలిన సంవత్సరాలు మొత్తం కాంగ్రెస్ అధికారంలో ఉన్నది. కాంగ్రెస్ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు చేసిన మొత్తం అప్పు రూ.17.270 కోట్లు కాగా చంద్రబాబుగారు, హైటెక్ ముఖ్యమంత్రిగారు రెండు సంవత్సరములు లోపల చేసిన అప్పు మొత్తం రూ.11,500 కోట్లు. వీటిలో ఎక్కువ మొత్తం ఫ్లైఓవర్లు, రోడ్లు వేయటానికి ఖర్చు చేశారు. ఇంత అప్పు చేయటం ద్వారా ఎన్ని పెండింగ్ ప్రాజెక్టులను పూర్తిచేయగలిగారు, రైతుల కొరకు ఎన్ని పథకాలు చేపట్టగలిగారు, పంచవర్ష ప్రణాళిక ద్వారా మరియు ఇతర పథకాల ద్వారా వారిని ఏ మేరకు అభివృద్ధి చేయగలిగారో చెప్పవలసిన బాధ్యత మీపై ఉన్నది. అసలు రోడ్లు మొదలగు పనుల గురించి ఎంత ఖర్చు చేశారో కూడా చెప్పవలసిన బాధ్యత మీపై ఉన్నది. అదేరకంగా నీటి సంఘాలను ఏర్పాటు చేశారు కర్షక విజ్ఞాన

1.30 మ. సదస్సులు జరిపారు. ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రతి విషయాన్ని ప్రతిపక్ష నాయకుల సమావేశం ఏర్పాటు చేసి నిర్ణయం తీసుకుంటున్నామని చెబుతున్నారు. కాని వారు ముందే నిర్ణయం తీసుకొని ప్రతిపక్షాలకు తెలియజేస్తున్నారు. తప్ప ప్రతిపక్షాల సలహాలను తీసుకోవడంలేదు. కర్షక విజ్ఞాన సదస్సుల పేరు మీద ప్రజల వద్దకెళ్ళినప్పుడు కొన్ని చోట్ల స్వాగత సత్కారాలు జరిగితే కొన్ని కోట్ల లాఠీఛార్జీలు జరిగాయి. వీటిని ప్రజలు ఏవిధంగా వ్యతిరేకించారో దీనిని బట్టి అర్థమవుతుంది. నీటి సంఘాలను ఏర్పాటు చేసి వీటిని పటిష్టపరచడానికి ఎన్నికలు జరిపారు కాని వీటిని నిర్వహించడానికి నిధులు లేవు. ఎన్నికలు జరిపామని ప్రకటించుకోడానికే తప్ప వీటి వల్ల ప్రయోజనం లేదు. కేవలం పబ్లిసిటీ కోసం, ప్రచారం కోసం చేసిన ఆర్భాటానికి అయిన ఖర్చును రైతులకొరకు వినియోగించివుంటే వారికి ప్రయోజనం ఉండేది తప్ప కర్షక విజ్ఞాన సదస్సుల వల్ల లభించిన ప్రయోజనం ఏమీ లేదు. కరువుకు గురైన రైతులను కాపాడడానికి, రైతులను ఆదుకొని వారికి మేలు చేయడానికి చేపట్టవలసిన చర్యల గురించి చెబుతాను వారికి కావలసిన విత్తనాలు సరఫరా చేయాలి, పశుగ్రాసం విషయంలో [illegible]

లఘుచర్చ: రుతుపవనాల ఆలస్యం కారణంగా ఏర్పడిన ప్రతికూల వాతావరణ పరిస్థితులు, వర్షాభావ పరిస్థితి, రైతుల సమస్యలపై.

కరువుకాటకాలకు గురైనప్పుడు పశుగ్రాసం కొరత ఉన్నప్పుడు వారికి ఉచితంగా సరఫరా చేయాలి చెక్‌డ్యాంలను నిర్మించడానికి చర్యలు తీసుకోవాలి చెరువులలో పూడిక వల్ల నీటిమట్టం తగ్గిపోతుంది కాబట్టి చెరువులలో పూడిక తీసివేయడానికి ప్రభుత్వం ముందుకు రావాలి. ఇక గ్రీన్ సిటీ క్లీన్ సిటీ అంటున్నారు మన రాష్ట్రంలో అడవులను దొంగతనంగా నరికేస్తున్నారు ఆ విధంగా చెట్లను నరికివేయడం వల్ల వర్షపాతం తగ్గిపోయి కరువు కాటకాలు ఏర్పడుతున్నాయి కాబట్టి చెట్లను పెంచే కార్యక్రమాన్ని విస్తృతంగా చేపట్టాలి ప్రపంచబ్యాంకు ఇచ్చే ఋణాలను సద్వినియోగం చేసుకోవాలి, రైతుల పైన అప్పుల ఒత్తిడిని తీసుకురాకుండా వారికి కొంత సమయం ఇవ్వాలి. వారికి సరియైన సమయంలో కరెంట్ ఇవ్వడం లేదు. వారు మాకు 18 గంటలు కరెంట్ కావాలని అడగడం లేదు. 18 గంటలు కరెంట్ ఇచ్చే పరిస్థితి మన రాష్ట్రంలో లేదు. అంత ఉత్పత్తి మన రాష్ట్రంలో లేదు. దానికి ఎవరు కారకులు? దశాబ్ద కాలం పైగా అధికారంలో ఉన్న తెలుగుదేశం వారే కారకులు. 1983 నుండి 1997 వరకు మధ్యలో కొంతకాలం అధికారంలో ఉన్న కాంగ్రెస్ వారు కూడా బాధ్యులే కానీ తెలుగుదేశం వారు మాత్రం పూర్తిగా ఈ కరెంటుకోతకు బాధ్యత వహించవలసివుంటుంది. తొమ్మిది గంటలు ఇస్తామని చెప్పి కనీసం ఆరు గంటలు కూడా ఇవ్వలేదు. అందువల్ల రైతులు చాలా ఆందోళన చెందారు. సిటీలో కరెంటు కోతవల్ల దోమలు విపరీతంగా పెరిగిపోయాయి. మీరు ఇచ్చిన ఈ అవకాశానికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీమతి ఎన్.లక్ష్మీపార్వతి:- అధ్యక్షా, ఈరోజు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో నెలకొనివున్న వర్షాభావ పరిస్థితి గురించి, రైతులు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యల గురించి శాసనసభలో చర్చకు నాకు అవకాశమిచ్చినందుకు ముందుగా మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ పరిస్థితి ఈ సంవత్సరమే కాదు గత రెండు సంవత్సరాలుగా ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతులు ఎదుర్కొంటున్న తీవ్రమైన సమస్య. మరొకప్రక్క ప్రకృతిపరమైన ఇబ్బందులు మన రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి. పోయిన సంవత్సరం అతివృష్టితో, ఈ సంవత్సరం అనావృష్టితో బాధపడుతున్నాము. వచ్చే దశాబ్ద కాలంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్థికపరంగాను, వ్యవసాయపరంగాను ఎటువంటి ఇబ్బందులను ఎదుర్కొనబోతోందో ఊహించడమనేది చాల ఇబ్బందికరంగా ఉంది మన ముఖ్యమంత్రిగారు కర్షక విజ్ఞాన సదస్సులో రైతులకు వెసులుబాటు కల్పిస్తామని ప్రకటన చేయడం జరిగింది. వారు పండించిన పంటను ఇతర రాష్ట్రాలకు ఎగుమతి చేసుకునే వెసులుబాటు కల్పిస్తామని చెప్పడం జరిగింది. పెద్దలు ఎవరూ దానిని చర్చించలేదు. దానిని బట్టి చూస్తే మన రైతుల దగ్గర ఒక బస్తా, ధాన్యం కూడా లేని పరిస్థితులలో అది రైతులకు ఎంతవరకు ఉపయోగపడుతుందో ఆలోచించాలి. ఈ వర్షాభావ పరిస్థితులలో, పూర్తిగా దిగుబడి రాని పరిస్థితుల్లో తీవ్రమైన సంక్షోభం ఎదుర్కొంటున్న పరిస్థితుల్లో అది రైతులకు ఎంతవరకు ఉపయోగంగా ఉంటుందో ఆలోచించండి? ఇది కేవలం వ్యాపారస్తులు తమ నిల్వలను ఇతర రాష్ట్రాలకు అధిక ధరలకు అమ్ముకోడానికి మన రాష్ట్రంలో ఆహార కొరత ఏర్పడడానికి దోహదపడుతుంది. దీనివల్ల

మధ్యతరగతి, క్రిందిస్థాయి ప్రజానీకం ఒక్క కిలో బియ్యం కూడా కొనుక్కోలేని పరిస్థితి ఉందనే విషయాన్ని ప్రభుత్వం ఆలోచించవలసివుంది. మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఉత్సాహవంతులే. ఎంతో చేయాలని మన రాష్ట్రాన్ని జపాన్‌గా మార్చాలని, దక్షిణ కొరియాగా మార్చాలనే ఆయన ఉత్సాహానికి ప్రకృతి మాత్రం ఇష్టపడటం లేదు. ఆయన జపాన్ అన్నప్పుడల్లా ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో తుఫానులు వచ్చి 1500 కోట్ల నష్టం రావడం జరిగింది దక్షిణ కొరియా అని మొదలుపెట్టగానే పంటలు పండని వర్షాభావపరిస్థితిని మనం చూస్తున్నాము. తెలంగాణా జిల్లాల్లోని ప్రాంతాలలో కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడితో లక్షలాది హెక్టార్లలో వేసుకున్న పంటలు సకాలంలో కరెంట్ అందివ్వని ప్రభుత్వ అసమర్థత కారణంగా రైతులు పురుగుమందులు త్రాగి ఆత్మహత్య చేసుకున్న పరిస్థితులను మనం చూశాము. అదేవిధంగా రాయలసీమ ప్రాంతాలకు సంబంధించిన రెండు వేల చెరువులు తీవ్రమైన అతివృష్టితో గండ్లు పడి ఆ చెరువుల్లో ఉన్న నీటిని కూడా తీసుకొనిపోవడంతో ఒక్క చుక్క నీరు కూడా లేక మనషులకు, పశువులకు త్రాగడానికి నీరు దొరకని ప్రమాదకర పరిస్థితి నెలకొనివుంది. మరొకవైపు ఉత్తరాంధ్రలో వేలాదిమంది వలసపోతున్నారు అక్కడ కొన్ని మండలాలను కరువు మండలాలుగా ప్రకటించినప్పటికి ఇంతవరకు ఒక్క రూపాయి కూడా ఇవ్వలేని పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం ఉంది. ప్రభుత్వం అతివృష్టి, అనావృష్టి ఈ రెండు విషయాలలోనూ తన అసమర్థతను చూపించింది. తుఫాను వస్తుందని ఫ్లడ్స్ వస్తాయని హెచ్చరికలు చేసినా ప్రభుత్వం ముందు జాగ్రత్త చర్యలు తీసుకోలేదు. అలాగే జూన్ 6 నాటికి ఋతుపవనాలు మనరాష్ట్రంలో ప్రవేశించవలసివున్నా, అవి ప్రవేశించడంలో 12 రోజులు ఆలస్యమైనా ప్రభుత్వం దాని మీద స్పందించలేదు. రెండు నెలలు గడచిపోయిన తరువాత ఇప్పుడు స్పందిస్తున్నది. ఈ సమయానికి దాదాపు 79.73 లక్షల హెక్టార్లలో వరి, మెట్ట పంటలు వేసుకోవలసివుండగా కేవలం 10.72 లక్షల హెక్టార్లలో మాత్రమే ఈ పంటలను వేయడం జరిగింది. అదేవిధంగా ఈ సమయానికి సాధారణ వర్షపాతం 193 మి.మీ. కాగా 121 మి.మీ వర్షపాతం మాత్రమే నమోదయింది. శ్రీరాంసాగర్ రిజర్వాయర్‌లో పూర్తి నీటిమట్టం స్థాయి 1099 ఘ.అ కాగా ప్రస్తుత నీటి మట్టం 1060 ఘ.అ. మాత్రమే ఉంది. నాగార్జునసాగర్ రిజర్వాయర్లో 1425 ఘ.అ. ఉండవలసివుండగా 1383 ఘ.అ. ఉంది. శ్రీశైలం రిజర్వాయర్ 835 ఘ అ. ఉండవలసినది కాగా 761 ఘ.అ. మాత్రమే ఉంది. కాబట్టి వర్షాభావం వల్ల రిజర్వాయర్‌లలో నీరు ఇంతవరకు నిండకుండా ఉంది.

1.40 మ. ఈ విధంగా వర్షాభావ పరిస్థితులు రాష్ట్రంలో వుంటే యుద్ధప్రాతిపదికపై చర్యలు తీసుకోకుండా, వచ్చే దశాబ్ది కాలంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎదుర్కోబోయేటటువంటి కరువు పరిస్థితి గురించి సరిగా అంచనా వేయడంలో ప్రభుత్వం పూర్తిగా విఫలం అయిందనే విషయాన్ని అంగీకరించవలసిందే. ఎందుకంటే మన ముఖ్యమంత్రిగారికి అందరి ముఖ్యమంత్రులకంటే ఒక స్పెషాలిటీ వుందని చెప్పుకుంటున్నారు గనుక, సెంట్రల్ పూర్తిగా ప్రభుత్వాలన్నీ ఆయన చేతుల మీదుగా జరుగుతున్నాయని చెప్పుకుంటున్నారు గనుక....

(అంతరాయం)

ఆ ప్రభుత్వాన్ని నిర్మించేసింది మన ముఖ్యమంత్రిగారేనని చెప్పారు కదా సార్. అదేవిధంగా గుజ్రాల్ ప్రభుత్వాన్ని పెట్టింది కూడా మన ముఖ్యమంత్రిగారనే చెబుతున్నారు గదా సార్. రోజూ శాసనసభలో కింగ్ మేకర్ అని తెగపొగుడుకుంటున్నారు. దయచేసి మీరు ఏమీ అనుకోవద్దు సార్. కింగ్ మేకర్‌గారు ఈనాడు కేంద్ర రాజకీయాలలో ఒక జోకర్ పాత్రగా వున్నారు. జోకర్ అంటే వేరే విధంగా కాదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ టి. దేవేందర్‌గౌడ్:- అధ్యక్షా, దిసీజ్ టూ మచ్. దేనికైనా ఒక పరిమితి అంటు వుంటుంది. ఒక పద్ధతి అంటూ వుంటుంది. పార్లమెంటరీ పదాలు వాడాలే తప్ప, ఆమెకు తెలియకపోతే తెలియదన్నట్లు మాట్లాడమని చెప్పండి. ఆమె చాలా ఎక్కువగా మాట్లాడుతున్నారు. మీరు ఆమెను కంట్రోలు చేయాలి సార్.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి:- వినండి సార్, నేను చెప్పింది తప్పుగా అర్థం చేసుకోకండి. ప్లీజ్ సార్.....

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, నిన్న ఏదో చెప్పబోయి చక్కటి సామెత చెప్పారు. పట్నంలోని సామెత చెప్పారు. ఆ పట్నం చేరలోనే దొడ్డిదారిన వచ్చి రాజకీయ చరిత్ర లేని వ్యక్తులు ఈ విధంగా మాట్లాడడం వాళ్లకు అలవాటే కాబట్టి, ఈ విషయాన్ని వాళ్లకే వదిలివేస్తున్నాం. ఆ పదాలను తొలగించమని మేము అడగడం లేదు. అది వాళ్ల సంస్కృతి, వాళ్ల సాంప్రదాయం గనుక వాళ్లకే వదిలి వేస్తున్నాము.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి:- సార్, మీద్వారా గౌరవనీయులైన మంత్రి గారిని, గౌరవ శాసనసభ్యులను, ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరేదేమంటే, నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని నిందించడం లేదు. కేవలం పాత్ర పేకాటలో జోకర్ పాత్రవలె ప్రధానమైనవదని, ఆవిధంగా ఆయన పాత్ర కేంద్ర రాజకీయాలలో అంత ప్రధానమయినదని చెప్పాను. దాన్ని కూడా మీరు తప్పుగా అర్థం చేసుకుంటే, ఐ విల్ లీవ్ యిట్. మా ఆవేదన ఒక్కటే సార్. ఈవిధంగా మూడు ప్రాంతాలలో ఒకవైపు రాయలసీమ, మరొకవైపు తెలంగాణా, యింకొకవైపు ఉత్తర ఆంధ్ర ఈ మూడు ప్రాంతాలలో ఈనాడు నెలకొన్న దుర్భిక్ష పరిస్థితులనుంచి ఆంధ్రప్రదేశ్‌ను బయటకు లాగడానికి కేంద్రప్రభుత్వం ద్వారా మీ ప్రభుత్వం ఎంతవరకు చర్యలు తీసుకుంటుందనె విషయం మీద మీద్వారా వారిని అడుగుతున్నాను. గతంలో కూడా ఒకసారి కరువు వచ్చినపుడు, కేంద్రంలో నేషనల్ ఫ్రంట్ గవర్నమెంట్‌లో వి.పి. సింగ్ ప్రధాన మంత్రిగా వున్నపుడు ఎన్.టి. ఆర్. గారు చాలా వరకు చిన్న సన్న కారు రైతుల యొక్క రుణాలను

మాఫీ చేయడం, బంగారుపెట్టి ఋణాలను తీసుకున్న వారికి తిరిగి దాన్ని యిప్పించడం జరిగింది· రైతుల మీద వేసిన 12వందల కోట్ల పన్నుల భారాన్ని ప్రభుత్వం తగ్గిస్తే, కొంతవరకు రైతులకు వెసులుబాటు చేసుకునే అవకాశం ఉంటుంది· అంతేగాకుండా తెలంగాణా జిల్లాల్లో కొన్ని వేల పంపుసెట్లు కాలిపోయి, వాటిని తిరిగి రిపేర్ చేసుకునే పరిస్థితులు లేక అక్కడి రైతాంగం అల్లాడిపోతున్నారు· దానికోసం ప్రభుత్వం ఏవిధమయిన చర్యలు తీసుకుంటుందో సమాధానం చెప్పవలసిన అవసరం ఎంతయినా వుంది· అదేవిధంగా ఉత్తర ఆంధ్రలో గ్రామాలకు గ్రామాలు వలసపోతున్నాయి ఆవిధంగా గ్రామాలు తరలిపోతుంటే, వారికి భద్రతాభావం కల్పించి, మీ కష్టసుఖాలను చూసుకోవడానికి ప్రభుత్వం వుందని చెప్పి తగు చర్యలు తీసుకోవాలి· ఉత్తర ఆంధ్రలో కరువు పరిస్థితులో కరువు మండలాలుగా ప్రకటించిన వాటికి కూడా యింతవరకు కాంపెన్‌సేషన్ యివ్వలేదు వీటన్నింటిని గురించి ప్రభుత్వం త్వరగా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అంతేగాకుండా చాలా చెరువులు పూడికతో నిండిపోయాయి· యుద్ధప్రాతిపదికమీద పూడికతీయించే చర్యలు తీసుకున్నట్లయితే కొన్ని వేల ఎకరాల భూమిని సాగుబడి చేసుకోవడానికి వీలవుతుంది· చిన్నచిన్న వంతెనల నిర్మాణం, కాల్వల నిర్మాణాల ద్వారా కొన్ని వేల ఎకరాలకు నీటి వసతి కల్పించడానికి వీలవుతుంది· నదులు వున్న చోట్ల కూడా ప్రభుత్వం దానిమీద ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోవడం లేదు· దీనికి ఎంతో సమయం పట్టదు· ప్రత్యేక నిధులను కేటాయించి చెరువుల్లో పూడికను తీసివేయడం వల్ల, వంతెనల నిర్మాణాలు, కాల్వల నిర్మాణాల ద్వారా సమస్యలను పరిష్కరించినట్లయితే రైతులకు కొంత వెసులుబాటు కలుగుతుంది·

అధ్యక్షా, మీద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేసేదేమంటే, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఒకపుడు భారతదేశపు ధాన్యాగారం· కాని ఈనాడు భారతదేశపు శూన్యాగారంగా మిగిలిపోయిందనే మాట వాస్తవం· ప్రభుత్వం యొక్క అవగాహనలేని చర్యలు మూలంగా రైతులు ఈవిధంగా సమస్యలు ఎదుర్కొంటున్నారు· స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 50 సంవత్సరాలైనా 200 సంవత్సరాలు బ్రిటిషు పాలనలో కూడా ఈనాడు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎదుర్కొంటున్నటువంటి దుర్భిక్ష పరిస్థితిని మన రాష్ట్రం ఫేస్ చేయలేదనే మాట వాస్తవం· ఈనాడు ప్రభుత్వం యొక్క అవగాహనా లోపం, అసమర్థత వల్లే రైతులు యిన్ని రకాల బాధలు పడుతున్నారు· 12వందలకోట్ల పన్నుల భారం రైతుల మీద వేసిన ప్రభుత్వం ఈనాడు రైతులకు ఏమి చేయగలిగింది? సకాలంలో 70శాతం సబ్సిడీగా విత్తనాలు యిస్తామని యిపుడు యిస్తున్నారు యిప్పటికే నెల రోజు గడిచిపోయాయి· 25శాతం నాట్లు వేసిన పరిస్థితి వుంది· దీనికోసం యింకా మీటింగులు, చర్చల ద్వారా కాలయాపన చేస్తే రైతుల పరిస్థితి ఏమవుతుంది? యిక్కడ వుండే రైతులనందరినీ కూడా మరి జపాన్‌కో లేక దక్షిణ కొరియాకో పంపించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారో ఏమోగాని ఆ విషయం మాకు తెలియదు· ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వున్నటువంటి రైతులను ఆదుకోవలసిన బాధ్యత ఈనాడు ప్రభుత్వం మీద

వుంది. దీనికోసం ప్రభుత్వం యుద్ధప్రాతిపదికపై స్పందించి రైతుల మీద వేసిన పన్నుల భారం తగ్గించి, రైతులకు పూర్తిగా లోన్లు యిప్పించి పంటలు వేసుకోవడానికి అవకాశాలు కల్పించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. దామోదర్‌రెడ్డి (తుంగతుర్తి).- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ఏర్పడిన వర్షాభావం వల్ల, అనావృష్టి వల్ల రాష్ట్రంలో అల్లకల్లోల పరిస్థితులు నెలకొన్నాయనే విషయాన్ని మనం గమనించాలి. అధ్యక్షా, రెవెన్యూ శాఖామాత్యులుగారు ప్రభుత్వం తరఫున ఒక నివేదికను పెట్టారు. యిందులో మన రాష్ట్రంలో ఏఏ ప్రాంతంలో ఎంతెంత వర్షపాతం పడిందో చెప్పబడింది. కోస్తా ఆంధ్ర ప్రాంతంలో సాధారణ వర్షపాతం 192 మి మీ. అయితే 112 మి.మీ మాత్రమే పడింది. రాయలసీమలో 98 మి.మీ. అయితే 83 మి మీ.లు మాత్రమే పడింది. అదేవిధంగా తెలంగాణా ప్రాంతంలో సాధారణ వర్షపాతం 239 మి మీ.లు పడాల్సివుండగా, కేవలం 144 మి.మీ. మాత్రమే పడింది.

అధ్యక్షా, మనకందరికీ తెలుసు, ఈ దేశంలో 80శాతం మంది వ్యవసాయం పైననే ఆధారపడి వున్నారని. ఈ రాష్ట్రంలో కూడా నూటికి 85శాతం మంది వ్యవసాయం పైననే బ్రతుకుతున్నారు. ఈ శాసనసభలో ప్రతిఒక్కరూ కూడా రైతు కుటుంబాల నుంచి వచ్చిన వారే. నూటికి 99శాతం రైతు కుటుంబాలనుంచి వచ్చిన వారే. వ్యవసాయశాఖామంత్రిగాని, రెవెన్యూ మంత్రిగారు కాని, మరి ముఖ్యమంత్రిగారు గాని అందరూ కూడా రైతు కుటుంబం నుంచి వచ్చిన వాళ్ళే. ఏ రాజకీయపార్టీ నాయకుడైనా వేదికలపై ప్రసంగించేటపుడు రైతే దేశానికి వెన్నెముక అని చెప్పిన విషయాన్ని యిక్కడ మనం ఆలోచించాలి. ఈరోజు రాష్ట్రంలో వాస్తవంగా పరిస్థితులు ఈవిధంగా వుంటే ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తున్నది? రైతలను ఏవిధంగా ఆదుకుంటుందో ఈ నివేదికలో చెప్పబడింది.

1.50 మ. | అధ్యక్షా, యీ తెలంగాణా ప్రాంతంలో మీరు చూసినట్లయితే వ్యవసాయ సమయం కత్తెర పంట నుంచి మొదలు అవుతుంది. తెలంగాణా ప్రాంతంలో దాదాపు లక్ష ఎకరాల్లో కత్తెర పంట వేస్తారు. సోదరుడు, సహచర శాసనసభ్యుడు, శ్రీ వై. కృష్ణారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ కత్తెర పంట సమయంలో విద్యుచ్ఛక్తిని యీ రాష్ట్రప్రభుత్వం ఇవ్వలేదని, ఎన్నో ఉద్యమాలు చేపట్టారని చెప్పారు. వేసవి పంటలో దాదాపు యీ తెలంగాణా జిల్లాలలో లక్ష ఎకరాలలో వడగండ్ల వాన వల్ల దెబ్బతింటె, కత్తెర పంటతో మనం కొంతవరకు అయినా సంపాయించుకోవచ్చుననే ఆశతో మహబూబునగర్ జిల్లాలో, రంగారెడ్డి జిల్లాలో, నల్లగొండ జిల్లాలో కత్తెర పంటను వేసుకున్నా విద్యుచ్ఛక్తి లేక పొలాలు నాట్లు వేసుకోలేక ఎండిపోయిన పరిస్థితి కూడావుందని యీ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. తెలంగాణా ప్రాంతంలో రోహిణి మొదటి పాదంలో నార్లుపోస్తారు. అలాగే, రోహిణి మొదటి తొలకరి వర్షాలకు విత్తనాలు మెట్టభూమిలో

వేస్తారు. పునాస పంటవేశారు కాని యీ నివేదికలో చెప్పినట్లుగా రెవిన్యూశాఖమాత్యులుగారు యీ మెట్టభూమిలో విత్తనాలు వేశారని చెప్పారు. ఎక్కడ వేశారు. ఏ అధికారులతో నివేదిక తెప్పించాలని అడుగుతున్నాను. 40 శాతం కూడా విత్తనాలు పడలేదు భూమిలో. పడినా కూడా మొలువలేదు. మొలసిన కూడా ఎండిపోయాయన్ని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ తప్పుడు నివేదిక యిచ్చిన అధికారులపై చర్య తీసుకోవాలి. ప్రజలను యీ విధంగా మభ్య పెట్టవలసిన అవసరం ఏమి వున్నది? నిజంగా లెక్కలు తెప్పించండి. రాష్ట్రంలో ఎక్కడ విత్తనాలు వేశారు? ఎక్కువశాతం వరినారు మళ్ళు వేశారని చెపుతున్నారు. ఎక్కడవేశారో తెలియదుకాని, మా తెలంగాణా ప్రాంతంలో 30 శాతం కూడా నార్లు పోసుకోలేదు. పోసుకున్నవి కూడా-నెల దాటిపోయింది. ఎండిపోయే పరిస్థితి వున్నది. ఇప్పుడు కూడా, వర్షాలు పడినా కూడా వేసుకోని పరిస్థితి వున్నది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు (వ్యవసాయశాఖమంత్రి):- అధ్యక్షా, ట్రాన్స్లేషన్‌లో చిన్నపొరపాటు జరిగిందని వారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. రెండు లక్షలు గత సంవత్సరంలో యీరోజుకు ట్రాన్స్‌ప్లాంటేషన్ వారు మళ్ళు పోస్తే లక్ష 15వేలు అని రిపోర్టు ఇచ్చారు 2 లక్షల నారుమళ్ళు అని ఇచ్చారు. అది తప్పు. శ్రీ దామోదర్‌రెడ్డిగారు ఆవేశంగా మాట్లాడారు. ఐ స్టాండు కరెక్టు. అయాం సారి ఫర్‌ది మిస్టేక్. థాంక్యూ వేరీమచ్.

శ్రీ ఆర్.దామోదర్‌రెడ్డి:- తాత్కాలిక పరిష్కారం ఏవిధంగా చేయబోతున్నారో రాష్ట్రప్రభుత్వం చెప్పలేదు. శాశ్వత పరిష్కారం చేయవలసిన అవసరం వున్నది. తాత్కాలిక పరిష్కారానికి కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకున్నాను. యీ శాసనసభలో కరువు వచ్చినప్పుడల్లా చర్చ చేస్తూ వస్తున్నాము. ఈ శాసనసభ మొదలు అయిననాటి నుంచి కూడా ఎన్నోసార్లు ఎంతోమంది గౌరవశాసనసభ్యులు సూచనలు యిచ్చారు ఈ కరువు ప్రాంతంలో శాశ్వతపరిష్కారం చేయాలి; యిక్కడ యీ ప్రాంతంలో కొన్ని ప్రాజెక్టులు తీసుకుంటె తప్ప యీ కరువును తీర్చలేమని ఎంతో మంది సూచనలు చేశారు. ఒకవైపు గోదావరి, మరొకవైపు కృష్ణానది తెలంగాణా ప్రాంతంలో పోతున్నాయి. ప్రాజెక్టులు కట్టుకునే అవకాశం వున్నది. వీటిపై హక్కు వున్నది. అయినా కూడా శాశ్వత పరిష్కారం చేయడం లేదు. ఏ ప్రభుత్వం వచ్చినాకూడా చేయడం లేదు. ఈరోజు మీడియం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు ఆలోచించినపుడు నైజామ్ కాలంలో కట్టినవి తప్ప యీ రోజుతో ఒకటి, రెండు మీడియం ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేసుకోకలిగినా ఇంకా 33 మీడియం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు కట్టుకోవలసిన అవసరం వుందని యీ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. అందుగురించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. తాత్కాలిక పరిష్కారం కాదు యీ తెలంగాణాకు శాశ్వత పరిష్కారం కావాలి. యీ పెండింగు ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేయాలి ఒకసారి ఆలోచించినట్లయితే శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టు గురించి ఆలోచిస్తే 34 సంవత్సరాల క్రితం ప్రారంభించిన ప్రాజెక్టును యీ రోజువరకుకూడా పూర్తి చేయలేదు. శ్రీశైలం లెఫ్ట

బ్యాంకు కెనాల్ గురించి ఆలోచించండి? 13 సంవత్సరాలుగా 76 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చుచేశారు. బడ్జెట్‌లో కేటాయిస్తున్నాము కాని రిలీజ్ చేయడం లేదు. బడ్జెట్ సమావేశాల్లో చర్చించుకున్నప్పటికి సూచనలు చేసినప్పటికి, అధికారులతో రెండు మాసాలకు ఒకసారి సమావేశ పెట్టి రిలీజ్ చేయాలని చేస్తామని మంత్రిగారు చెపుతున్నారు. కాని, బడ్జెట్ పాసు చేసుకుని నాలుగు మాసాలు అయింది. యీరోజువరకు కూడా ఏ ప్రాజెక్టుకు కూడా నయాపైస ఖర్చుచేయలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు కర్షకసదస్సులు జరిపారు. నేను ఎన్నో సార్లు శాసనసభకు ఎన్నికయ్యాను. సమావేశాలలో చాలా సార్లు పాల్గొనడం జరిగింది ఇదివరకు మండలస్థాయిలో, సమితిస్థాయిలో మనకు కర్షక సదస్సులు వుండేవి. అక్కడ వున్న రైతులు, రైతు సదస్సులు ఏర్పాటు చేసుకుని కరువు గురించి మాట్లాడేవారు. జిల్లాపరిషత్తు సమావేశాలలో అక్కడ వున్న వ్యవసాయాధికారులతో, ప్రజాప్రతినిధులతో రైతులతో సదస్సులు చేసుకునేది. ఈ రోజు ఆ సదస్సులు లేవు. మండలస్థాయిలో కొన్ని సమావేశాలు చేశాము. సెమినార్లు పెట్టాము కాంగ్రెసు సమయంలో. కాని, ఇప్పుడు, యిక్కడమూకుమ్మడిగా కర్షక విజ్ఞాన సదస్సును ఏర్పాటు చేశారు. రైతులను పిలిచారు 50 వేల మంది రైతులను పిలిచి గంటలో సెమినార్ జరిపితే ఏవిధంగా ఉపయోగపడుతుందో ఒకసారి అర్థంచేసుకోవాలి. నేను మీద్వారా వ్యవసాయశాఖమంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ఈరోజు ఏవిధంగా మండలస్థాయిలో సదస్సులను, సెమినార్లను అక్కడ అధికారులను పిలిపించి, రైతులను పిలిపించి ఇంటర్‌ఏక్షన్ చేయించడం జరిగింది. మండలస్థాయిలో అక్కడ వున్న రైతులకు శిక్షణ ఇవ్వవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఏదో ప్రచారానికి తప్ప ముఖ్యమంత్రిగారు చేసిన యీ కర్షక విజ్ఞానసదస్సు సరిపోదని యీసందర్భంగా మనవిచేసున్నాను. ఒకవైపు మన రోజూ చర్చిస్తున్నది, పత్రికల్లో చదువుతున్నాము. ఈరోజు రైతులకు గిట్టుబాటు ధరలేదు. ఆరోజుల్లో ఎన్.టి.రామారావుగారు కర్షకపరిషత్తు పేరుతోరైతు పండించిన ధాన్యానికి ధరను నిర్ణయించుకునే హక్కు వుందన్నారు. అది నడవలేకపోయింది. రైతు పండించిన ధాన్యానికి ధరను నిర్ణయించుకోలేకపోవడం జరుగుతున్నది. ఈరోజు మిర్చిరైతు పరిస్థితి చూస్తే చాలా అధ్వానంగా వున్నది ప్రతి రైతుల పరిస్థితి చూస్తే కూడా చాలా అధ్వాన్నంగా వున్నది. ఆత్మహత్యలు చేసుకున్న సంఘటనలు ఎన్నో వింటున్నాం. దయచేసి, యీ రైతుకు నిజంగా ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి వుంటె – రైతుపైప్రేమ వుంటె, రైతులకుగిట్టుబాటు ధరను కల్పించవలసిన అవసరం వున్నది. ప్రభుత్వం యొక్క బాధ్యత వుందని యీసందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. తాత్కాలిక పరిష్కారానికి కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. సగంకాలం అయిపోయింది. పెద్దలు శ్రీ రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు అసలెట్లా ముసలి ఎద్దుకూడా రంకె వస్తుంది, అన్నట్లు పచ్చిగడ్డి మేస్తే ముసలి ఎద్దుకూడా అసలెట్లారంకె వస్తే పరిస్థితి వుంది. రైతులకు విత్తనాలు లేవు. అందు కొరకు యీ పరిస్థితిలో రైతులు ఏ విత్తనాలు వేస్తే బాగుంటుందో రైతులకు చెప్పవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై వుంది. విత్తనాలను సబ్సిడిపై ఇవ్వాలి. అదేవిధంగా పెస్టిసైడ్సకాని, ఫెర్టిలైజర్సుగాని కొనడంలో నష్టపోతున్నారు. వారికి సబ్సిడి ద్వారా యివ్వాలి. విద్యుచ్ఛక్తి పరిస్థితి చాలా అధ్వాన్నంగా వున్నది. ఎప్పుడు కరెంటు వస్తుందో, ఎప్పుడు పోతుందో

తెలియని పరిస్థితి రైతులకు వున్నది. అందు గురించి ప్రభుత్వాన్ని కోరుచున్నాను. పంటలు ఎండిపోతున్నాయి. ఏ టైమ్‌లో విద్యుచ్ఛక్తి ఇస్తున్నారో రైతులకు తెలియపరచాలి. ఎలక్ట్రిసిటీపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించవలసిందిగా తద్వారా కోరుచున్నాను. రైతుల పరిస్థితి యీ విధంగా వుంటె, రైతు కూలీల పరిస్థితి మరింత అధ్వాన్నంగా వున్నది. ఎక్కడ రైతు
2.00 మ. కూలి పని చెయ్యాలన్నా, పని చేసే పరిస్థితి లేదు. రైతుకు తిండి లేదు. కూలీకి ఎక్కడ పని ఇస్తారు? రైతు కూలీలు పట్టణ ప్రాంతాలకు వలస పోతున్నారు. రిక్షా కార్మికులుగాను, భవన నిర్మాణంలో కూలీలుగాను పని చేస్తున్నారు. రైతులు రైతు కూలీలుగా మారే పరిస్థితి ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. తాత్కాలిక సమస్యలతో పాటు శాశ్వత పరిష్కారం కోసం చూడాలి. ముఖ్యంగా తెలంగాణా ప్రాంతంలోను, రాయలసీమలో అనంతపూర్, మిగతా ప్రాంతాలు చూస్తే – పరిస్థితి ఇదే విధంగా కంటిన్యూ అయితే ఎడారిగా మారే ప్రమాదం ఉంది. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. ఈ రకంగా ఎడారిగా మారక ముందే తెలంగాణాలో కానీ రాయలసీమలో కానీ ఆంధ్రలో కానీ శాశ్వత పరిష్కారంగా ప్రాజెక్టులు కట్టాలి. నీరు ఇవ్వాలి. రైతులను, రైతు కూలీలను ఆదుకోవడానికి ఈ ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధ తీసుకోవాలి ముఖ్యమంత్రిగారు చర్చలో ఉండి, అందరి సలహాలు విని ఏదయినా చర్య తీసుకుంటారు అనుకున్నాను. కానీ వారు లేరు. కానీ రెవెన్యూ మంత్రిగారు, అగ్రికల్చర్ మినిస్టర్ గారు, ఆర్థిక మంత్రిగారు ఉన్నారు. మంచి నీటి విషయానికి వస్తే పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగారు లేరు. మునిసిపల్ మంత్రిగారు ఉన్నారు. మంచినీటి సమస్య ఎక్కువగా ఉంది. బోర్లలో నీరు రావడం లేదు. బావులలో నీరు లేదు. మంచి నీటి సమస్య ఎక్కువగా ఉన్న ప్రాంతాల గురించి ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. రైతులు, రైతు కూలీల పరిస్థితి ఈ విధంగా ఉంటే పశువుల పరిస్థితి మరి ఘోరంగా ఉంది. వాటిని మేపడానికి రైతు వద్ద గడ్డి లేదు. తెచ్చుకుందామన్నా ఎంతో భారంగా ఉంది. ఈ ప్రభుత్వాన్నే కాదు, కోస్టల్ ప్రాంత రైతులను నేను అభ్యర్థిస్తున్నాను. వారికి తుఫాను వస్తే అందరం ఏ విధంగా ఆదుకున్నామో అట్లానే రాయలసీమ, తెలంగాణాలలో కరువు వస్తే ఇతోధికంగా పశుగ్రాసం పంపండి. మమ్మల్ని ఆదుకోండి అని కోరుతున్నాను. వడగళ్ల వాన పడి దెబ్బతిన్న రైతులను ఆదుకోమని మనవి చేస్తున్నాను. సబ్సిడీ కాదు. పశుగ్రాసం ఉచితంగా ఇవ్వాలి. ఎక్కడయితే పశు సంపద ఉందో అక్కడ ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉంది. మిర్చి రైతులను ఆదుకోవాలి. మిర్చి కొనే, కొనుగోలు కేంద్రాలు తెలిపించండి. చిన్న, సన్నకారు రైతుల నుండి మిర్చి కొనాలని మనవి చేస్తూ, నాకీ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదం తెలుపుతూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:– సభ 28–7–97 ఉదయం గం. 9.00 వరకూ వాయిదా వేస్తున్నాను.

(సభ తిరిగి 28–7–97 సోమవారం గం. 9.00లకు సమావేశం అయ్యేందుకు గాను మధ్యాహ్నం గం.2.03 నిమిషాలకు వాయిదా పడింది)

"Published under Rule 310 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly and printed at the Assembly Press, Public Gardens, Hyderabad."

J. 188